

Høringssvar

Rammeplaner og veiledende lister for kirkelig undervisning og læring

Instanstype: Organisasjon | Antall svar: 16

Innholdsfortegnelse

Bibelselskapet	2
Bønnelista	10
Den norske kirkes ungdomsutvalg	20
Det Norske Misjonsselskap (NMS).	27
Forum for kirkelig undervisning og læring i Nordre Sunnmøre prosti	46
IKO Institutt for kirke og oppvekst	58
KFUK-KFUM Norge	68
Menighetspedagog Nittedal kirkelig fellesråd	78
MF Vitenskapelig Høyskole	86
Misjonssambandet Ung	95
NMSU - Det Norske Misjonselskaps barne- og ungdomsorganisasjon	103
Nord-Hålogaland ungdomsråd	120
Norske kirkeakademier	128
Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Den norske kirke	136
Sokndal sokn	145
Undervisningsforum i Bærum kirkelig fellesråd	153

Bibelselskapet

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Avdeling for Bibelbruk i Norge
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ikke besvart.

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Ikke besvart.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ikke besvart.

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Erfaringsdeling mellom de ansatte er viktig i planleggingsarbeidet. Nysgjerrighet knyttet til kristen tro og Bibelen øker i følge forskning og trend i samfunnet. Hvordan merker de ansatte dette, og hvordan tilrettelegge med tydelighet og større frimodighet som kirke i lokalsamfunnet?

For Bibeltekstene er det viktig med økende bevissthet om at det vil alltid være mennesker i kirkens rom og arbeid som ikke kjenner til Bibelens fortellinger fra før. Derfor bør det vektlegges at de ansatte får den hjelpen de trenger til å formidle kjernetekster på gode måter og øve seg på dette i trygge rammer.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Ikke besvart.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ikke besvart.

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ikke besvart.

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Ikke besvart.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ikke besvart.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ikke besvart.

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Ikke besvart.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de...

Ingen kommentar

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja, i selve utvalget, men usikker på kompetansen til formidler

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Det er en god helhet og sammenheng i tekstutvalget, men det er ikke sikkert den er tydelig for ansatte som skal bruke disse listene som arbeidsverktøy.

Hva gjøres for at de ansatte i kirkene får hjelp til å forstå sammenhengene og det overordnede budskapet i disse tekstene? I vårt arbeid, særlig i møte med nyansatte i menighetene, og særlig de som har ansvar for barn og unge og konfirmanter, uttrykker usikkerhet på den store fortellingen Bibelen kommuniserer - og en problematisering av GTs Gud opp mot NTs Jesus.

Sammenhengene og dybden i tekstene som kan speiles tilbake til GT er noe som må holdes friskt og fornyes ofte for de ansatte. Dette er vår erfaring basert på respons i møte med de som skal formidle bibeltekst.

Kurs som Bibelsporet, og ressurser som Tidslinjen og BibleProject er bare noen eksempler på nyttige verktøy for å sikre både kunnskapen og god formidlingsevne hos de ansatte. Bibelens troverdighet og enkle innføringer i Bibelens lingvistikk og oversettelsesarbeid er nyttige elementer for å trygge de ansatte som formidlere til en svært variert gruppe tilhørere.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0-5 år

Ikke besvart.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ikke besvart.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ikke besvart.

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ikke besvart.

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ikke besvart.

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Ikke besvart.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ikke besvart.

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Ikke besvart.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Fint. Lite dramatikk. Godt fokus på NT.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Ikke besvart.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Ikke besvart.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Ikke besvart.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ikke besvart.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Ikke besvart.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ikke besvart.

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ikke besvart.

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ikke besvart.

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Ikke besvart.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ikke besvart.

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier²

Ikke besvart.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Ikke besvart.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ikke besvart.

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Ikke besvart.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Bibelens historier kan formidles veldig spennende til denne aldersgruppen som elsker historier og hører mange andre spennende historier fra litteratur, film med mer.

Viktig å ikke utelate de spennende og dramatiske delene av historien, men vise at Bibelen også har stor spennvidde og dramatikk. Stol på bibelteksten - er det alltid nødvendig å skulle forklare som formidler. Kan de uforklarlige eller uforståelige tingene bli hengene og lande hos barna, mer enn at en konklusjon blir gitt?

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Gjenkjennelse er en viktig effekt av formidling av bibelfortellingene til denne aldersgruppa. Bibelens karakterer hadde følelser som barna kan kjenne seg igjen i. Dette gjør at Bibelen ikke oppleves som avleggs og gammel, men som relevant og spennende.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Ikke besvart.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

58. Innspill på praksisformer

Ikke besvart.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Ikke besvart.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Ikke besvart.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ikke besvart.

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ikke besvart.

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier³

Ikke besvart.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Ikke besvart.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Ikke besvart.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivarettatt?

Ikke besvart.

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Perfekt tid for å gi et crash-kurs til de voksne om Bibelen. Ressursmaterieell bør bestilles som kan brukes til dette formålet.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ikke besvart.

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

76. Innspill på praksisformer²

Ikke besvart.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Ikke besvart.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ikke besvart.

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ikke besvart.

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ikke besvart.

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Ikke besvart.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ikke besvart.

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Ikke besvart.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Ikke besvart.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ikke besvart.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ikke besvart.

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Perfekt tidspunkt også for å gjenoppdage bibeltekstene fra yngre år. Evnt tette hull der ungdommene ikke har hørt bibelhistoriene tidligere.

Understreke at historiene er mangefasettert og nyskapende i møte med dem om og om igjen gjennom livet.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Ikke besvart.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?²

Ja

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster²

Nyttig

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Ikke besvart.

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ikke besvart.

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ikke besvart.

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ikke besvart.

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?³

Ikke besvart.

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

114. Innspill til praksisformer²

Ikke besvart.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Ikke besvart.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ikke besvart.

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ikke besvart.

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ikke besvart.

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ikke besvart.

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Ikke besvart.

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.

Bønnelista

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Ragna Ristesund Hult, daglig leder, rrhult@bonnelista.no
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Bønnelista opplever sammenhengen mellom rammeplanene og overordnet del som tydelig og godt formidlet. Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner og lignende aktører i lokalsamfunnet er en ressurs for kirken. Rammeplanene gir et godt utgangspunkt for tverrfaglig samarbeid i menighetens stab. Det synliggjør også behovet for helhetlig tenkning og felles ansvar.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ja

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Kirkerådet har valgt å bruke bør i større frad enn skal da rammeplanene er retningsgivende planer. Aktiviteter som 4-åringer, 6-åringer, Tårnagenter (8-åringer), Lys Våken (11-åringer) i tillegg til konfirmanter må alle menighetene invitere til er nevnt flere ganger med innføring av Plan for kirkelig undervisning og læring. Dette mener vi bør videreføres og komme tydelig frem i rammeplanene. Den norske kirkes tilbud er både tradisjon, livsriter, fordypning og trosliv. I mange menigheter har tilbud til 4, 6, 8, og 11-åringer utviklet seg til tradisjoner. Der det lages gode tradisjoner ser man at tiltakene har lang levetid. De nasjonale breddetiltakene, som 4-årsbok, 6-årsbok/Førsteklasses, Tårnagenter og Lys Våken bør derfor videreføres som nasjonale aktiviteter som tilbys i alle menigheter. Aktiviteter for andre aldersgrupper kan i større grad legge til rette for videreføring av lokal kultur og tradisjon. Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner en en stor mulighet i tillegg til samarbeid på tvers av menigheter der dette ligger til rette geografisk.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Det kan være det. Det kommer an på hva erfaringsmålet gjelder. Det å delta og gjøre noe sammen skaper læring.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Det kommer an på hva tolkningskompetansen gjelder.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Vi opplever det slik at samisk innhold i rammeplanene er tilstrekkelig ivaretatt. Fokus på samisk innhold kan også være nyttig i møte med andre minoritetsgrupper.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Små menigheter med få ansatte og få frivillige kan ha problemer med å ha tilbud til ulike aldersgrupper.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Rammeplanene gir gode eksempler på slike aktiviteter.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Vi opplever ikke at det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt. Rammeplanen for konfirmasjonstiden ser bra ut.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Lignelser om etisk problemstillinger og dilemmaer bør tas ut av aldersgruppen 0-5 år. Abstrakt tankegang oppnås vanligvis ikke før i 11-års alder. Barn fra 0-5 år har ikke forutsetninger for å forstå disse lignelsene. Dette punktet bør flyttes til 6-12 år.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0-5 år

Dåpsteologien er utgangspunktet for all kirkelig undervisning og læring. Dette før stå etter Dåpens teologi og er grunnleggende i kirken, s. 3, 1.

At foreldre skal tilbys undervisning parallelt med tilbud til barna tror jeg ikke mange menigheter har ressurser til. Det får være et tilbud i spesielt ressurssterke menigheter.

Mange organisasjoner har tilbud om gode ressurser til opplæring i kristen tro i kirke og hjem som man kan benytte seg av.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Det er viktig at planen legger vekt på at Kirken skal oppmuntre foresatte i deres omsorgs- og oppdragelsesrolle, som det også vises til i dåpsløftet. Foreldrene er de viktigste personer i barnas trosundervisning. De har størst påvirkningskraft og innflytelse på barna derfor er det viktig at kirken legger til rette for dette i undervisningsplanen.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

I de tidligere årsklasser er det viktig at foreldre og barn får oppleve aktivitetene sammen f.eks. gjennom babysang, småbarnssang o.l. aktiviteter. Ved at mødre lærer sangene kan de formidle dem videre til barnet sitt. Også gjennom undervisningsmaterieell som blir gitt barna på gudstjenester eller sendt i posten, får foreldrene hjelp til å formidle tro og undring til barna.

Samiske kulturuttrykk for barn som ikke er samiskspråklige mener vi passer bedre for barn i skolealder fra 6-12 år.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Barn lærer gjennom lek, relasjon og sanselig læring. Det er derfor viktig å ha dette med i aktivitetene spesielt for de minste barna fra 0-5 år.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

På samlingene fra 0-5 år mener vi at det er fint at foreldrene er til stede. Da får de innblikk i hva barna får undervisning om, noe som de kan ta med seg i trosopplæringen i hjemmet. Vi mener at det er lite realistisk at foreldrene skal ha egne

grupper i denne aldersgruppen. Barna er mest trygge når foreldrene er til stede. Det er fint med 3 samlinger for denne aldersgruppen.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Barna har ulike erfaringer med bibelstoffet fra hjemmet. Noen barn kan mye, mens for andre er alt nytt. Erfaringene som barna vil sitte igjen med er forskjellig. Det viktigste er ikke hvordan vi kan måle erfaringsmålene, men at undervisningsstoffet skaper under og nygjerrighet, tro og engasjement. Det står at undervisningen skal utfordre. På hvilken måte er dette tenkt for denne aldersgruppen? Jeg tror det er viktigst i denne alderen å få tilegnet seg alle bibelfortellingene etc.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier

Vi synes temaene er gode og sentrale for målgruppen 0-5 år. Når det gjelder "lignelsen om etiske problemstillinger og dilemmaer" passer ikke for målgruppen. Barna starter å tenke abstrakt i ca. 11 års-alderen derfor ber vi om at dette punktet flyttes til rammeplan for 6-12 år.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Barna er konkrete i sin tankegang i denne alderen og det er fint at de får: Se på kunst med kristne motiver og fortelle hva de ser, observere og samtale på en enkel måte.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Vi er litt undrene til hvordan punktet "Arbeide med temaer som vennskap, kjærlighet og rettferdighet" skal foregå. Dette er små barn vi synes nok disse barna er for små for dette temaet.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivare tatt?

Ja

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Vi synes at rammeplanen legger opptil et godt samarbeid med foreldre/foresatte og faddere. Det blir skissert opp aktiviteter som menighetene kan gi tilbud om.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Vi synes at det er mange gode kjernetekster for aldersgruppen 0-5 år både fra Det gamle testamentet og fra Det nye testamentet. Særlig er Jesusfortellingene viktige for denne aldersgruppen. Å få et godt inntrykk av Jesus i denne alderen er av stor betydning, men også Gud som skaper er viktig å få med. Barna trenger å få inn gudsdimensjonen før de er 5 år. Vi opplever at kjernetekstene gir et godt og variert utvalg fra Bibelen. Jul, påske og dåp/misjonsbefalingen er tatt med noe som vi opplever som veldig verdifullt.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Det er viktig at det ikke blir for mange tekster og at Plan for undervisning ikke blir for omfattende.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

For aldersgruppen 0-5 år er Jesusfortellingene mener vi, det viktigste å formidle. Ved foreslåtte 3 samlinger har man rikelig med tekster å velge mellom.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Vi vil foreslå at Påskesalmen "På Golgata stod det et kors", tas med. Det er fint med bevegelsessalmer for 0-5 år. Salmen "Hvem har skapt alle blomstene" vil vi også foreslå. Det er mange fine salmer som er tatt med i Veiledende lister, salmer.V

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Vi opplever praksisformene som gode forslag. Et forslag vi kunne foreslå er lekefortelling om dåpen. Da viser man hvordan dåp foregår ved å vise det med en dukke som har på seg dåpskjole og dåpslue. Man viser hvordan dåp foregår. Fint også å avslutte babysang med velsignelsessang.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

6-12 åringene trenger gode forbilder i tro og liv. Hjemmet, kirkens fellesskap og bibelske personer er viktig i denne sammenhengen.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Barna i denne alderen leker, lærer og skaper. Det er viktig at undervisningen og det bibelske stoffet underbygger dette.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Det er fint at planen legger opptil at "Kirken skal ivareta barns rett til å utøve sin tro"

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Kunnskap blir gitt gjennom Bibelfortellinger som blir formidlet på ulike og varierende måter. Gjennom deltagelse opplever barna å få undervisningen på en måte som kan skape nysgjerrighet, undring, skaperglede og tro. Samtidig gir den rom for tilegnelse av kunnskap i bibelfortellinger, kirkens tradisjon og kristen tro i praksis.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Det vil variere fra menighet til menighet, men det er mange aktiviteter å velge mellom og det er fint. Vi savnet "Lys Våken" for 11-åringer. Dette er en aktivitet som kan være en fin aktivitet for de menigheter som har kapasitet til det. Vi opplever at aktivitetene som er foreslått kan være realistiske og relevante for ulike menigheter.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Vi synes det er fint at praksisene i seg selv er viktig innhold. Men man vet jo aldri hvilke erfaringsmål barna sitter igjen med. Det vil også være ulikt fra barn til barn. Det viktigste er at barna får undervisning fra Bibelen og at man bruker de beste pedagogiske hjelpemidler for å underbygge denne undervisningen. Det viktigste er at alle kan delta i kirkelig undervisning og læring, uansett funksjonsevne tidligere erfaring og kunnskapsnivå.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier²

Tekster om bønn kan være fint for denne aldersgruppen. At barna blir kjent med aftenbønn, bordbønn og fri bønn er viktig, også å høre voksne be kan være av betydning.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Sang og musikk er en fin formidler av kirkens kultur og tradisjon. Fint med barnekor og musikkgrupper. Kunst, det å se på utsmykningen i kirken gjennom maleri og skulptur gir barna flere måter å tilegne seg kristen kunnskap på. Barn er ofte ganske konkrete. Gjennom lekefortellinger lærer barna bibelfortellinger på en måte som gjør at kunnskapen blir levende.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Be felles bønner ved innledning og avslutning av samlinger, for eksempel velsignelsen ved samlingens slutt legger til rette at barna for et naturlig forhold til bønn. Be morgenbønn, bordbønn og kveldsbønn hjemme er fint å bli oppfordret til.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Hjemmet er en viktig arena for formidling av tro. Foreldrene er den viktigste trosformidler for barna. Det er derfor viktig at foreldre inkluderes i de lokale planer.

Det er viktig å invitere foreldre og faddere til samlinger der barna deltar enten med korsang eller deltar ved gudstjenester.

Det er viktig å dele ut litteratur, sanghefter, aktivitmateriell og andre ressurser som kan brukes hjemme. Da er det lettere for foreldre å drive trosopplæring også hjemme.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Det er mange gode tekster som er valgt for alderen 6-12 år. Fint at det også er tatt med noen tekster fra brevlitteraturen. Det gir barna et bredere møte med Bibelen. Fint med tekster både fra GT og NT. Gjennom tekstene i NT får barna bli kjent med Jesu og hele hans liv og virke.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Vi ønsker at bønn som tema gis noe større plass også gjennom eksempeltekstene. Bønn er en sentral del av kristen tro i praksis.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Vi opplever at innhold og tema i kjernetekstene som er foreslått er gode.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Vi synes det er flott at det i den nye undervisningsplanen har kommet med veiledende liste over salmer, noe som manglet i den gamle trosopplæringsplanen. Sangene er varierte og fine og kan brukes ved ulike høytider og samlinger.

58. Innspill på praksisformer

Vi ville gjerne hatt med "Lys Våken" for 11-åringer. Dette er et fint tiltak til de som har ressurser til det. For noen vil kanskje "Halloween" i kirken være negativt da dette vil gi feil assosiasjoner. Kanskje "Hallo Venn" er et bedre konsept. Ellers er det mange bra, varierte praksisformer for aldersgruppen 6-12 år.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Det er viktig at konfirmanter møter evangeliet om Jesus og fått oppleve kristen tro og tradisjon. Gjennom konfirmasjonstiden skal konfirmanter oppleve både bredde og fordypning i undervisning og læring om kristen tro.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Som skapt ig Guds bilde til mann eller kvinne, med ukrenkelig verdi, skal konfirmanter få erfare at alle døpte er velkommen til konfirmasjon.

Mange konfirmanter opplever at det i konfirmanntiden er spennende å bli kjent med andre konfirmanter. Det er med på å utvide deres horisont. Fint om de også kan inviteres til å bli med i menighetens ungdomsarbeid. Det er fint at barne- og ungdomsorganisasjonene er nevnt som ressurser i konfirmanter-tiden.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Noen menigheter har mulighet til å invitere til leir eller weekend. Det er likevel viktig at konfirmanter blir kjent med sin menighet og får delta på gudstjenester og andre ting som skjer i menigheten. Mange opplever det fint med stillheten i gudstjenesten.

Det er viktig at rammeplanen tar høyde for at det er ulike tilgjengelige ressurser i menighetene.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ja, vi opplever det.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ja

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Det er også innad i konfirmanflokken stor spredning. For enkelte kan erfaringsmålene være tilpasset dem for andre er det ikke. Konfirmanter kommer med ulike erfaringer. Det er fint at konfirmanter lærer å finne fram i Bibelen. Det er også positivt at konfirmanter kan delta i forberedelse med preken og andakter. Bra med at de blir kjent med fortellinger om hvordan Bibelen former menneskers liv og tro.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier³

Fint at konfirmanter kan lære om bibeltekster som er i bruk i gudstjenestens liturgi.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»2

Det er fint at konfirmanter kan være med å delta aktivt på gudstjenesten. Dette kan skje gjennom drama, høytlesning og skriving av egne bønner.

Mange menigheter arrangerer egne pilegrimsvandring. Det er da positivt at konfirmanter får delta på disse og også bidra med oppgaver om dette er mulig.

Gjennom lokal kirkekunst i egen kirke lærer konfirmanter hva kristne symboler betyr. Dette vil øke deres forståelse for kirker, kirkearkitektur og kirkensinteriør noe som er berikende for dem. Mange lærer gjennom å se kirkekunst. Andre vil ha stor nytte av å få mer kunnskap av vår sangskatt for ulike tradisjoner. Fint om kantor kan holde en undervisningstime om ulike kirkemusikalske uttrykk.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»3

Fint å bli kjent med gudstjenestens liturgi.

Øve på Vår Far ved å avslutte med den ved at alle konfirmanter leser den høyt ved avslutningen av hver konfirmanttime. Delta i Fasteaksjonen.

Samtale om kristen tro: det dobbelte kjærlighetsbudet, synd, nåde og forsoning.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere2

Vi opplever at dette blir godt ivaretatt.

Det er viktig med god informasjon om tilrettelegging av konfirmantundervisning.

Oppfordre foresatte og faddere til å være frivillige på kirkens aktiviteter når barna er konfirmanter og delta på de gudstjenestene konfirmanter er med på.

Å ha parallell undervisning for voksne med tilsvarende temaer som konfirmanter vil kreve mye ressurser, noe ikke alle menigheter har ressurser til.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Vi opplever at det er mange sentrale fortellinger og tekster fra både GT og NT som er tatt med. Fint at både jul, påske og pinsefortellingen er tatt med. Vi tror på den treenige Gud og synes det er viktig at konfirmanter også får kjennskap til pinsen som er kirkens fødselsdag. Fint at Dåps- og misjonsbefalingen er tatt med og er gitt stor plass i Overodnet del. Vi ser at Den blinde Bartimeus er tatt med både for konfirmasjonstiden og for 6-12 år. Man kunne ha valgt en annen Jesusfortelling de ikke hadde lært om før.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Det er mange spennende tekster i Apostlenes gjerninger om Paulus og den første kristne tid som en gjerne skulle hatt med. Ap. 9, 1-26 (Paulus i Damaskus) og Ap. 12, 5-17 (Peter i fengselet). Dette er tekster ikke mange konfirmanter kjenner til. De er både spennende og trosstyrkende.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Det kan være greit med noen eksempeltekster i tillegg.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer2

Det er positivt om salmer som skal benyttes i konfirmasjonsgudstjenesten læres gjennom konfirmantåret. Det er ikke alltid lett å få 14-15 åringer til å synge. Noen gutter er også i stemmeskiftet. Men det er greit at de lærer en del av salmer.

Vi opplever at det er mange fine salmer som er foreslått for konfirmasjonstiden. Men vi savner salme for pinse. Der vil vi foreslå salme 517 "Vinden ser vi ikke, men vi merket den".

76. Innspill på praksisformer2

Det er viktig at konfirmanter under Samtalegrupper lærer om "Kristen identitet i Kristus".

Vi opplever at det er mange gode forslag når det gjelder praksisformer i konfirmasjonstiden. At konfirmanter får delta på gudstjenester og være med på å lage bønner, lese tekster eller delta med drama er fint. Å utforske kirkerommet med kunst og arkitektur gir også nærhet til egen kirke. Det er også positivt at konfirmanter deltar i Fasteaksjonen.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Ungdomstiden er en brytningstid som for mange handler om å finne tilhørighet. Kirken kan være et trygt fellesskap der ungdom får være seg selv. Fortellingene om Jesu liv, død og oppstandelse kan gi mening, håp og retning i ungdommenes liv.

Når det gjelder samiske kulturuttrykk kan dette være elementer i ungdomsgudstjenesten.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Innledningen er veldig fin.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Rammeplanene for de ulike aldersgruppene legger opp til en form for generell progresjon i innhold og arbeidsmåter. Alle kan delta i kirkelig undervisning og læring, uansett funksjonsevne, tidligere erfaring og kunnskapsnivå.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Vi tror det kan være hensiktsmessig av ungdommene får tillit og ansvar for å medfirke og styre sine egne aktiviteter, og ta initiativ selv.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Vi mener det er viktig med fellesskapsbyggende aktiviteter for aldersgruppen. Eksempler som ungdomskvelder, leirer og turer samt ledertrening og samtalegrupper er gode tilbud.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Vi opplever at det er mange gode forslag. Å finne fram i Bibelen i bokform og på nett er viktig for ungdom å lære. Når ungdommen deltar i forberedelse av f.eks. prekener vil budskapet bety mer for dem selv også. Ungdom som skal være med å gi budskap til andre ungdommer vil forme budskapet på sin måte, noe som kan være positivt.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Bibeltekster om Jesu liv, lære, død og oppstandelse er viktig å lære.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Musikk betyr mye i ungdomstiden. Det å lære salmer og sanger fra ulike tradisjoner er positivt. Kirkemusikkens rolle som bærer av kultur, tradisjoner og liturgi er det også viktig at ungdom får innblikk i.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Det å oppleve ulike former for forkynnelse og bønn kan være positivt for ungdom å få innblikk i. Det kan være berikende for ungdom å bruke liturgiske elementer til å forme sine egne gudstjenester og bli kjent med gudstjenestens oppbygning. Mange menigheter har egne misjonsprosjekter. Det kan være viktig for ungdommene å få mer kjennskap til diss. Det kan også være positivt å delta i ungdomsarbeidet i andre menigheter eller organisasjoner, spesielt dersom ikke menigheten har eget ungdomsarbeid.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke alle ungdommer ønsker at deres foreldre skal være aktive i kirkens aktiviteter. Vi tror det likevel kan være viktig at foreldre gis muligheter til å være frivillige.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Vi synes det er mange bra kjernetekster for 13-19 år.Vi

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempelttekster for 13–19 år

Vi synes at det er tatt med mange gode tekster både fra GT og NT. Alle høytidene er tatt med og brevene i NT er også representert. Fortellingen om den blinde Bartimeus er tatt med både for 0-5 år, 6-12 år, konfirmasjonstiden og 13-19 år. Den kunne ha blitt byttet ut med en annen Jesusfortelling eller fortellinger fra Apostlenes gjerninger. (Paulus misjonsreiser (Ap 13, 1-12) eller Paulus og Silas i fengselet (Ap. 16, 16-34), Peter gjør under (Ap. 9, 21-43)).

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempelttekster?2

Nei

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster2

Det kan være fint å ha noen ekstra eksempelttekster i tillegg til kjernetekstene å velge mellom. Men det er viktig at utvalget ikke blir for stort.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Det er mange fine og gode salmer som er valgt ut for denne aldersgruppen. Vi savnet en salme for Pinsetiden. Som forslag har vi "Vinden ser vi ikke" Salme 517.

97. Innspill til praksisformer

Vi synes det er mange gode forslag her. Det er bra at ungdom kan bli tilbudt ledertrening. Mange har blitt aktive i kirken etter å ha vært med på ledertreningskurs.

Fint at ungdom også kan få tilbud om kor eller ungdomsklubb. Der blir de kjent med andre kristne ungdommer og få oppleve hvordan det er i et kristens ungdomsmiljø.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Ikke besvart.

99. Innspill på rammeplanens innledning4

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ikke besvart.

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ikke besvart.

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

For de menigheter som har ressurser til det er det fint om kirken kan tilby fellesskap og et sted å høre til for denne aldersgruppe. Mange flytter hjemmefra i denne alderen.I

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ikke besvart.

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Det er viktig å undervise i en "Kristen identitet i Kristus".

I denne fasen har mange behov for et nytt fellesskap. Tilbudet og undervisningen som menigheten tilbyr før legge opp til at ung voksne kan modnes i troen.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Punkt 2 på side 20 foreslås endret til:

"bruke bibeltekstene til å finne styrke, trøst og håp til eget liv, og dele erfaringer om dette.

Punkt 3 foreslås endret til:

"la bibeltekster speiles i livserfaringer.

Punkt 12 Foreslått tatt bort: "se likheter og ulikheter mellom kristne, jødiske og islamske fortelkninger av fortellinger. Dette er et punkt som ble tatt opp da de gikk i skolen. Kirkens oppgave er å gi Bibelens innhold.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»4

Det er mange gode erfaringsmål å hente her. "Utforske og erfare hvordan gudstjenesten, salmene, kirkemusikken er bærere av kirkens tro og tradisjon, og er innvevd i kulturen. Punktet "Utforske kristen kunst gjennom historien, og ulike måter å framstille kristen tro på i symbolikk, kunst, tradisjonshåndverk, lokale kirkens arkitektur og interiør" For mange blir dette en ny og berikende måte å få formidlet det kristne budskapet på.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»5

Her er det mange gode forslag til erfaringsmål. Vi vil framheve "reflektere av kall til frivillig engasjement i menigheten og kirken". Det kan være positivt å utfordre unge voksne til dette. Også neste punkt "oppdage muligheter til å bruke evner, interesser og nådegaver til tjeneste for Gud i menighet og samfunn, og få opplæring i aktuelle oppgaver" kan det være viktig å utforme unge voksne på.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Unge voksne kan ta utgangspunkt i kjernetekstlistene for aldersgruppe, 13-19, samt kirkeårets tekster.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempelteksster for unge voksne

Det er satt opp en del veiledende tekster for unge voksne. Disse ser bra ut. Ellers kan unge voksne ta utgangspunkt i kjernetekstlistene for aldersgruppe 13-19, samt kirkeårets tekster.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempelteksster?3

Ja

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster3

Man kan sette opp noen sentrale tekster ellers vise til kirkeårets tekster.H

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer2

Her er det mange fine salmer å velge mellom. Positivt at salmene er delt inn etter tema. Med hele 102 salmer til enhver anledning.

114. Innspill til praksisformer2

Vi synes det er mange bra praksisformer for målgruppen som bl.a. "samtale om hva det kan bety å følge etter Jesus og være hans disippel. Delta sammen i "gudstjenesten, nattverdsfeiring". "Delta i kor, band, forsangergrupper" er noe som bygger fellesskap mellom unge voksne" bruke evner, interesser og nådegaver i tjeneste for Gud i menighet og samfunn", "bruke trospraksis i hverdagen, slik som bønn, bibellesning og stillhet" for å nevne noe.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Undervisningen skal være relevant, inspirerende og engasjerende for mennesker i alle slags livssituasjoner. Kirkelig undervisning for voksne skal treffe både den som er ukjent for kristen tro og den som allerede er godt kjent med kristendom. Kristelig undervisning og læring skal utfordre deltakerne til tjeneste, ansvar og å dele kunnskap. Vi opplever at intensjonene er mange og gode, men det krever mye av dem som skal lage planen og ikke minst å sette den i verk.

116. Innspill på rammeplanens innledning5

Det er mange gode innspill i innledningen bl.a. at planen skal sikre at kjernetemaer i kristen tro inngår. Men når man i tillegg skal ha med de overordnede innholdselementene i tillegg til samiske perspektiver kan det virke litt overkommelig.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ja

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Det er oppgitt mange ulike forslag som er foreslått både når det gjelder Aktiviteter, Bibel, tekst og tolkning, Kirkens kultur og tradisjon, Kristen tro i praksis.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ja

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Vi opplever at planene prøver å legge opptil dette.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ja

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Det er foreslått mange gode aktiviteter for voksne. Siden planen er en rammeplan er det ikke meningen at en skal rekke over alle disse forslagene, men at en tar med de viktigste punktene i den lokale planen.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Det er tatt med mange gode forslag som bl.a. "formidle evangeliet, bibelfortellinger, bibeltekster og bibelske idèer". Ikke alle forslag vil være like aktuelle for alle menigheter.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Det er mange ulike punkter her hvor menighetene kan velge det som passer for de,.. "utforske og erfare hvordan gudstjenesten.....salmene og kirkemusikken.....er innvevd i kulturen. "utforske kristen kunst gjennom historien,.....lokale kirkens arkitektur og interiør".

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Det er mange positive tema som bl.a. "bruke trjospraksiser i hverdagen, slik som bønn, bibellesning og stillhet, og dele sine erfaringer fra dette med andre". "oppdage muligheter til å bruke evner, interesser og nådegaver til tjeneste for Gud i menighet og samfunn, og få opplæring i aktuelle oppgaver".

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ikke besvart.

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Planen har mange gode forslag bl.a. "En vei inn til tro "Grunnleggende kristen tro, dåp, nattverd. Bibelens fortellinger, kirkens fellesskap, kunst og kultur som vei til troen".

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Vi synes det er positivt at voksne følger Kirkerådets tekster. Lokale forhold med tilgjengelig kompetanse kan også tilføre bruk av andre tekster.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Det er mange gode salmer som er i utvalget. Totalt 102 salmer er foreslått for gruppen unge voksne og voksne. Det er fint at den del av salmene er inndelt i tema som:

Advnt og jul, Påske, Pinse, Nasjondager, Gravferd, Vigsal, Dåp, Salmene om rettferdighet og etiske spørsmål. I tillegg er det foreslått noen suppleringsalmer.

131. Innspill til praksisformer³

Vi opplever at det er mange gode praksisformer for voksne. Det er 22 ulike tiltak hvor det tilsammen er 66 praksisformer. De er varierte og skulle dekke mange forskjellige behov for menighetene.

Den norske kirkes ungdomsutvalg

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Elise Skjærven Aas
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Ikke besvart.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ja

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Ikke besvart.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Ikke besvart.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Ikke besvart.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ikke besvart.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Ikke besvart.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de...

Dnku har blandede følelser om dette, deler av utvalget syns at det skal være tydelige "skal" i invitasjoner til aktiviteter knyttet til barn, konfirmasjonstiden, og 13-19. og for ungevoksne og voksne mer kan formuleringer. Deler av utvalget mener at Invitasjoner til aktiviteter skal i større grad tilpasses den lokale meninghetens kapasitet og ressurser.

Når det kommer til konfirmasjonstiden, mener dnku at forpliktelser er bra, og avgjørende for en god konfinmasjonstid.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Ikke besvart.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Ikke besvart.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ikke besvart.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ikke besvart.

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ikke besvart.

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ikke besvart.

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Ikke besvart.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ikke besvart.

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Ikke besvart.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Ikke besvart.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Ikke besvart.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Ikke besvart.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Ikke besvart.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ikke besvart.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Ikke besvart.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ikke besvart.

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ikke besvart.

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ikke besvart.

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Ikke besvart.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ikke besvart.

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier²

Ikke besvart.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Ikke besvart.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ikke besvart.

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Ikke besvart.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Ikke besvart.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Ikke besvart.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Ikke besvart.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

58. Innspill på praksisformer

Ikke besvart.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Dnku liker innledningen

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Dnku føler at tidligere innspill på dette er ivaretatt, men vil fortsette og holde på viktigheten av leir under konfirmasjonstiden.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ja

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier³

Ikke besvart.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Ikke besvart.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Ikke besvart.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Ikke besvart.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ikke besvart.

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

76. Innspill på praksisformer²

Ikke besvart.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Digitale arenaer som en stor del av unges liv. Helt essensiell del av livet til en 13-19 åring i dag.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Dnku etterspør et eller flere erfaringsmål om ungdom i lederrollen og tilstrekkelig ledertrening.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Ikke besvart.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Ikke besvart.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Ikke besvart.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ledertrening

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Ikke besvart.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Ikke besvart.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?2

Ikke besvart.

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster2

Ikke besvart.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Ikke besvart.

99. Innspill på rammeplanens innledning4

Dnlu har tidligere blitt hørt i dette arbeidet og anser sine innspill som ivaretatt.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»4

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»5

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?3

Ja

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster3

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer2

Ikke besvart.

114. Innspill til praksisformer²

Ikke besvart.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Ikke besvart.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ikke besvart.

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ikke besvart.

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ikke besvart.

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ikke besvart.

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Ikke besvart.

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.

Det Norske Misjonsselskap (NMS).

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Asbjørn Daniel Petterteig Mo, asbjornm@nms.no, +4745007027
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring blir etablert i første avsnitt under «Felles innledning til rammeplanene». Det kan likevel være hensiktsmessig å tydeliggjøre og vise til planen med full tittel både i innledningen og underveis i hver enkelt rammeplan, siden denne sammenhengen er grunnleggende for å forstå intensjonen med rammeplanene.

Invitasjon til gudstjeneste og salmesang bør ikke bare framstå som en mulighet, men som et grunnleggende/fast tilbud kirken gir gjennom sitt ordinære arbeid.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Nei

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Rammeplanene gir en god og fleksibel retning for lokalt arbeid. Samtidig mener vi at den verdensvide kirke og misjon kunne vært tydeligere integrert som et gjennomgående perspektiv i kirkelig undervisning og læring.

Når vi her omtaler misjon, mener vi kirkens helhetlige og utoverrettede oppdrag, både lokalt og globalt, der kirken er sendt til samfunnet for å vitne om evangeliet i ord og handling. Misjon handler derfor ikke bare om internasjonalt engasjement, men også om hvordan kirken lever ut sitt oppdrag i eget lokalmiljø.

Kristen tro formes ikke bare lokalt, men også i møte med den globale kirke. Internasjonale partnerskap, misjonsengasjement og møter med kristne fra andre kulturer gir viktige erfaringer som bidrar til læring, trostolkning og disippelskap. SMM-organisasjonene representerer viktige læringsarenaer som bør synliggjøres sterkere i rammeplanene. Den norske kirke har allerede formelle samarbeidsavtaler med flere misjonsorganisasjoner, blant annet NMS, noe som understreker at dette perspektivet er en integrert del av kirkens virksomhet og oppdrag.

Rammeplanene gir mange gode rammer med viktige hensyn til hvordan barn og unge lærer og utvikler seg i ulike faser, og innhold tilpasset det. De gir også god og fleksibel retning for lokalt arbeid.

NMS mener samtidig at planen tydeligere kan vektlegge betydningen av samarbeid mellom menighet og barne- og ungdomsorganisasjoner. Organisasjonene representerer viktige arenaer for trospraksis, fellesskap og frivillig engasjement for hele familien, og kan bidra til kontinuitet for barn og unges kirkelige undervisning og læring gjennom hele oppveksten.

NMS mener også at den verdensvide kirke og misjonsperspektivet kunne vært tydeligere integrert som en gjennomgående tanke i kirkelig undervisning og læring. Dette bør inkludere et fokus på misjonsarbeid i andre land, men også lokalt. Et misjonalt fokus inkluderer også en formidling av kirkens globale oppdrag; at kirken er sendt av Gud og kalt til å delta i det Gud gjør på jorden. I dette inngår å dele Guds kjærlighet i ord og handling. Under dette savner vi også fokus på den første kristne kirke i tekstutvalg, samt vektlegging av Kristi himmelfart og Pinse som viktige høytidsdager i kirkeåret. Bibelens store fortelling stopper ikke ved oppstandelsen, og kjennskap til fortellinger om de første kristne kan være nyttig i barn og unges livstolkning i dag.

NMS mener også at fokus på ledertrening og disippelskap er viktig, særlig for aldersgruppene 13-19 og unge voksne, et

større fokus på dette vil også møte ungdommer og unge voksnes søken etter mening og sammenheng i vår verden i dag.

Det er med utgangspunkt i disse overordnede temaene vi under kommer med konkrete forslag til endringer og omformuleringer.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Det kan oppleves uklart hva som menes med erfaringsmål. Begrepet omtales i innledningen, men kunne med fordel vært løftet fram igjen før oversikten over erfaringsmålene, slik at det blir tydelig at dette er de erfaringsmålene som er nevnt innledningsvis.

En annen måte å si det på: Erfaringsmålene oppleves nyttige, men det er flere ganger litt uklart hva som er erfaringsmål og hva som er anbefalte praksiser og hvordan forholdet mellom de to listene er. Dette kunne med fordel vært tydeliggjort i innledningen, og underveis med å samstille rammeplanene og de veiledende listene for de ulike aldersgruppene.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Vi foreslår at den lokale menigheten oppfordres til å synliggjøre andre nasjonale minoriteter og det generelle kulturelle mangfoldet i lokal plan der disse er representert i lokalsamfunnet.

En annen måte å si det på: Vi mener også at det her kunne vært oppfordret til å inkludere også andre nasjonale minoriteter, og at det generelle kulturelle mangfoldet kan oppfordres til å synliggjøres i lokal plan der det er representert i lokalsamfunnet (f.eks. ved store grupper kristne innvandrere.)

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ikke besvart.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Ikke besvart.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Opplever at formuleringen «kan kirken invitere dem til» gir fin lokal frihet. Samtidig kan den samlede effekten bli at kirkelig undervisning og læring fremstår noe tilfeldig og mindre forpliktende enn ønskelig. Vi mener særlig at enkelte grunnleggende perspektiver bør komme tydeligere fram som en del av kirkens oppdrag, blant annet disippelskap, misjon, den verdensvide kirke og frivillig tjeneste. Særlig konfirmasjonstiden bør fortsatt ha noen tydelige felles kjennetegn som sikrer et bredt møte med kirkens tro, praksis og oppdrag.

Når vi omtaler misjon, sikter vi til kirkens helhetlige oppdrag lokalt og globalt, der kirken er sendt til verden for å dele evangeliet og møte mennesker gjennom både ord og handling. Vi mener derfor at misjon, disippelskap, frivillig tjeneste og den verdensvide kirke bør framkomme tydeligere som grunnleggende dimensjoner ved kirkens oppdrag. Konfirmasjonstiden bør også knyttes tydeligere til menighetens misjonsengasjement, samarbeidspartnere og globale

relasjoner, slik at unge får erfare at de er del av en verdensvid kirke.

Som utgangspunkt for en lokal plan så oppleves det som en naturlig åpen formulering å bruke.

Opplever at formuleringen «kan kirken invitere dem til» gir fin lokal frihet, samtidig kan den samlede effekten bli at kirkelig undervisning og læring fremstår noe tilfeldig og mindre forpliktende enn ønskelig. Vi mener særlig at enkelte grunnleggende perspektiver bør komme tydeligere fram som en del av kirkens oppdrag, blant annet disippelskap, misjon, den verdensvide kirke og frivillig tjeneste. Særlig konfirmasjonstiden bør fortsatt ha noen tydelige felles kjennetegn som sikrer et bredt møte med kirkens tro, praksis og oppdrag. Vi mener særlig at misjon, disippelskap, frivillig tjeneste og den verdensvide kirke bør framkomme tydeligere som grunnleggende dimensjoner ved kirkens oppdrag.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Ja, men vi mener innledningen til de veiledende listene er noe uklar. Teksten bør gjennomarbeides for å øke presisjonsnivået, slik at den sammen med oversikten over kjernetekster bidrar til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppen 0-19 år. Innledningen kan også med fordel inneholde en formulering som beskriver prinsippet om progresjon. Videre er det ønskelig at de veiledende listene følger den enkelte rammeplanen, i tillegg til å eksistere som et eget dokument

Vi opplever oversikten som god for å se helhet og sammenheng mellom aldersgruppene. Vi har innspill til tekstutvalget for å i større grad få fram den store fortellingen i Bibelen som kommer under de konkrete spørsmålene for dette under de ulike rammeplanene.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Rammeplanen ivaretar mye viktig allerede. Vi savner imidlertid to ting:

1. Vi mener at det er viktig å tidlig åpne opp for en forståelse av det verdensvide fellesskapet kirken er, og kommer med konkrete forslag til å inkludere det i større grad i svarene under.
2. Vi ønsker at et økt fokus på samarbeidet mellom menighet og barne- og ungdomsorganisasjoner kommer tydelig fram også her. Her kommer vi også med konkrete forslag i svarene under.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Rammeplanen gir gode beskrivelser av barns læring gjennom relasjoner, lek og deltakelse. NMS mener samtidig at planen tydeligere kan vektlegge betydningen av samarbeid mellom menighet og barne- og ungdomsorganisasjoner.

Organisasjonene representerer viktige arenaer for trospraksis, fellesskap og frivillig engasjement for hele familien, og kan bidra til kontinuitet i barnets trosopplæring gjennom oppveksten. Derfor foreslår vi følgende tillegg på slutten av avsnitt 2 under «Rammeplan for kirkelig undervisning og læring, 0-5år»:

«Dette kan også gjøres i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud til aldersgruppen som familiemiddager, familieleirer mm.»

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Her er det også anledning for å minne om samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene for å øke tilbudet. Vi foreslår å legge til denne setningen på slutten av avsnittet som starter med «Flere typer aktiviteter...»: «Ved å invitere til aktiviteter i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud til aldersgruppen, eller på tvers av generasjoner, kan man få til en enda større bredde i aktiviteter.»

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Men vi mener at siste punkt kan utdypes ved å legge til: «samtale om Jesus og hvem han var og hva han gjorde, og hva de kan bety for oss i dag?». Det henger også da sammen med punktet om Jesus under sentrale temaer og utvalgsriterier under.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Fint at det verdensvide fellesskapet er nevnt i siste kulepunkt s. 5, vi foreslår at det legges til: «... gjerne knyttet til menighetens misjonsavtale.» på slutten av punktet.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Her har vi fire endringsforslag for å tydeliggjøre at erfaringsmålene tydeliggjør et globalt perspektiv, og fokus på barne- og ungdomsorganisasjonene som vi etterlyste:

pkt 7: «Arbeide med temaer som vennskap, kjærlighet og rettferdighet» foreslås å få tillegget: «... også i et verdensvidt perspektiv»

pkt 9: «dele, få, tørste og vise omsorg.» foreslås å få tillegget: «... både lokalt og globalt»

Og så foreslår vi å legge til disse to kulepunktene:

« delta på barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud for aldersgruppen»

« dele eller delta på andre måter, sammen med familien, i diakoni og misjon»

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivare tatt?

Ja

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Forslag til nytt kulepunkt

«oppfordre til å bli kjent med, og delta på, menighetens og barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud for barn og familier.»

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Med tanke på overvekten av NT-tekster kan det vurderes om første del av Abrahamsfortellingen med 1 Mos 12, 1-5 samt 15, 1-5 kunne vært med, både fordi den erfaringsmessig fungerer godt med barn (undring under stjernehimmelen) og er en sentral tekst i den store fortellingen i Bibelen. Evt også sammen med Sal 8, eller 23.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Dersom de ikke taes med som kjernetekster så tenker vi at alle tekstene foreslått over er relevante i sammenhengen evt. som eksempeltekster. Vi savner også at det er med en tekst om gjenopprettelsen slik som f.eks. Joh Åp 21, 1-5

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Det hadde vært mer praktisk dersom eksempeltekstene hadde stått rett etter kjernetekstene for de ulike aldersgruppene, ettersom man vil bruke begge listene når det jobbes med lokal plan for aldersgruppene.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Vi savner sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår: Salme 731 «Jeg folder mine hender små» og suppleringsang: «Vi tar hverandres hender» som brukes mye i babysang, for å få mer globalt fokus også i sangvalget.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Generelt stiller vi spørsmålstegn ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet» kunne henspilt mer på kirkens globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon. Og at dette punktet også kan være med hos de yngste. Da med enkle praksisformer som å be for barn i andre land, synge sanger fra andre land, høre fortellinger om barn i andre land. Ellers foreslår vi å legge til følgende: Under Babysang: kort bønn/lystenning for barn i andre land - for eksempel samarbeidslandet i misjonsavtalen Under Småbarnsang: Gjerne en sang fra et annet land, og kort bønn for barn i andre land - for eksempel samarbeidslandet i misjonsavtalen Under Familiesamlinger: Gjerne en samling med særlig fokus på misjonsavtalen, mulighet for å bli kjent med prosjektene der, hvordan det er å være barn der, og smake på noe mat derfra.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Rammeplanen har et godt fokus på deltakelse, undring og læring. NMS anbefaler at planen i større grad anerkjenner barne- og ungdomsorganisasjonenes rolle som samarbeidspartnere i kirkens undervisnings- og læringsarbeid. Organisasjonene bidrar med fellesskap, leirarbeid, ledertrening, frivillighet og arenaer der barn kan utvikle tro, tilhørighet og engasjement også utenfor menighetens aktiviteter. Planen har også gjennomgående lite fokus på kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet. Dette ønsker vi også at kommer tydeligere fram. 6-12 år er en viktig fase for utvikling av verdensbilde, og det er derfor et tema som må løftes tydeligere fram her i rammeplanen.

40. Innspill på rammeplanens innledning

For å få fram mulighetene i samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene også her så foreslår vi dette tillegget på slutten av tredje avsnitt som starter med « Kirkens aktiviteter...» «Aktiviteten kan også arrangeres i samarbeid mellom menigheten og kristne barne- og ungdomsorganisasjoner»

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Vi vil løfte fram at det er positivt, og helt nødvendig, at barne- og ungdomsorganisasjoner er inkludert i teksten, da disse er viktige samarbeidspartnere for den lokale menigheten.

For å tydeligere få frem muligheten i samarbeid med barne- og ungdoms-organisasjonene foreslår vi følgende endring i siste avsnitt:

Opprinnelig tekst: «Barne- og ungdomsorganisasjoner kan være viktige samarbeidspartnere, der det lokalt er naturlig.» endres til: «Barne- og ungdomsorganisasjoner er viktige læringsarenaer og samarbeidspartnere i kirkens arbeid med undervisning og læring. Gjennom organisasjonenes undervisningsmateriell, aktiviteter, leirer og fellesskap får barn og unge erfaring med kristen tro og fellesskap.»

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier²

Her foreslår følgende endringer:

I punktet om bibeltekster som tar opp kamp for rettferdighet og vern om skaperverket, foreslår vi å legge til «globalt perspektiv» så det står: «Bibeltekster som gir et globalt perspektiv på f.eks. kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.»

For å få med en refleksjon over kirkens røtter i den første kristne kirke, foreslår vi følgende tillegg under det siste kulepunktet under tolkningskompetanse. «... med særlig fokus på de første kristne og kirkens rolle i samfunnet.» og videreføres i tekstutvalget -se forslag under svar nr. 35 og 36

Videre under tolkningskompetanse foreslår vi å legge til følgende punkt :

«Bibelen presenteres som en stor fortellingen med sammenheng mellom Det gamle og Det nye testamentet, og våre liv.» fordi vi tenker at det hører hjemme også under tolkning, ikke bare under «lære om Bibelen», at de skal utforske Bibelen som en stor fortelling fra skapelse til nyskapelse, og at det er et viktig utgangspunkt for kristen livstolkning som kan starte allerede i denne aldersgruppen.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Vi mener at det siste avsnittet som starter med «Lokale kulturuttrykk...» gir en viktig retning for dette punktet og foreslår det flyttet til innledningen til overskriften heller enn til slutt.

Vi foreslår også at tillegget på siste kulepunkt med « også i et diakonalt perspektiv» erstattes av «med vekt på å gjenspeile en bredde i ulikt engasjement og historier» jfr. innledningen som sier at de skal lære om «...personer som har formet kirken lokalt og globalt»

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Vi foreslår å legge til pinse i punkt 8 slik at det står dette: «bruke kirkeårskaldenere med de liturgiske fargene, og gjøre kirkeårsrelaterte aktiviteter for eksempel til advent, faste, påske, og pinse, i kirken og hjemme.»

Vi foreslår også å legge til kulepunktet: ”bli kjent med menighetens misjonsavtale, eller annet globalt samarbeid, gjennom å lære om fokuslandet, bli kjent med barns hverdag i landet, og få smakebiter av mat, musikk, natur og kultur derfra, samtidig som en reflekterer over kirkens globale oppdrag og egen rolle i det.» for å løfte fram misjonsavtalen og bevissthet rundt den verdensvide kirke og kirkens globale oppdrag.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Vi foreslår også her å legge til et nytt kulepunkt for å få frem mulighetene i barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud: «oppfordre til å bli kjent med, og delta på, menighetens og barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud for barn og familier.»

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Vi savner en tekst om “Den nye himmel, og den nye jord” F.eks. Joh Åp 21, 1-5. Det oppleves også rart at to litt ulike kristne høytider er slått sammen til «Jesu himmelfart og pinsefortellingen» og foreslår at disse deles opp i Kristi(Jesu) himmelfart: Apgj 1, 6-11 /Matt 28, 16-20 og Pinse: Apgj 2, 1-13

Vi savner også noen fortellinger fra den første kristne kirke, som vi tror er viktige også for barn å møte. Da kan man ta med f.eks. Apgj 2, 42-47, eller 4, 32-35 og en fortelling som Apgj 13, 13-16, 42-51, eller Apgj 18, 1-17.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Vi savner en overskrift som f.eks. «Tekster som tematiserer kirkens globale oppdrag» med f.eks. dette tekstutvalget under: Starten på Guds frelsesplan for hele verden (1 Mos 12,1-5)

Verdensvidt perspektiv i salmene (Sal 8, Sal 22, 28-30, Sal 67, Sal 96)

Verdensvidt perspektiv hos profetene (Jesaja 49,6, Jesaja 55, 4-5)

Gud bryr seg om andre folkeslag (Jona 1-4)

Hva krever Gud av oss? (Mika 6,8)

Guds kjærlighet til hele verden (Joh 3,16)

Jesus om jordens salt og verdens lys (Matt 5, 13-16)

Jesu oppdrag til disiplene i de ulike evangeliene (Mark 16,15, Luk 24, 47-48, Joh. 20,21, og Apg. 1,8)

Jesu oppstandelse er ikke bare for jødene, men hele verden (Apgj 8, 26-40, Apgj 10)

Hvordan kan de tro på noe de ikke har hørt? (Rom 10, 13-15)

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Det hadde vært mer praktisk dersom eksempeltekstene hadde stått rett etter kjernetekstene for de ulike aldersgruppene, ettersom man vil bruke begge listene når det jobbes med lokal plan for aldersgruppene.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Vi savner sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår: Nos 731 «Jeg folder mine hender små», Nos 678 «Vi rekker våre hender frem», og Nos 697 «Der det nye livet lever» å få mer globalt fokus også i sangvalget. Vi foreslår også «Morgendagens søsken» « «Jeg vil gå» (Team båt), og «Vi vil være med og si det høyt til alle» som supplerende.

58. Innspill på praksisformer

Generelt stiller vi spørsmålsteget ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet» kunne henspilt mer på kirkens globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon. Her foreslår vi å legge til følgende: Under Leir: delta på leirer eller samarbeidsleirer med menigheten og barne- og ungdomsorganisasjoner. Under Lys våken: Lys våken for verden: bli kjent med historier om barn i andre land Under Internasjonal solidaritet: Endre misjonsprosjekt til bli kjent med misjonsavtalen, og legge til Inviteres til å delta i kreative innsamlingsarrangementer som globalt marked eller misjonstivoli Under familiesamlinger: Gjerne en samling med særlig fokus på misjonsavtalen, mulighet for å bli kjent med prosjektene der, hvordan det er å være barn der, og smake på noe mat derfra. Under sommerskole: Samarbeid om Bo-hjemme-leir med barne- og ungdomsorganisasjonene

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Rammeplanen for konfirmasjonstiden løfter fram konfirmasjonstiden som en viktig arena for fellesskap, læring og trosutvikling. NMS mener samtidig at planen tydeligere kan vektlegge betydningen av videre disippelskap og tilhørighet etter konfirmasjonstiden. Barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige samarbeidspartnere og ressurser gjennom leirarbeid, frivillige ledere, ledertrening, trospraksis og ungdomsfellesskap. Planen bør derfor i større grad synliggjøre hvordan samarbeid med organisasjonene kan bidra til å bygge bro mellom konfirmasjonstiden og videre deltakelse, trosliv og engasjement i det kristne fellesskapet. NMS savner en tydeligere vektlegging av konfirmasjonstiden som en del av et helhetlig og livslangt disippelskap. Konfirmasjonstiden bør ikke forstås som et avsluttet undervisningsløp, men som en overgang til videre deltakelse i menighetens og organisasjonenes fellesskap. Planen har også gjennomgående svakt fokus på kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet. Dette ønsker vi også at kommer enda tydeligere fram. Vi kommer til å komme med konkrete til hvordan vi tenker dette kan komme til uttrykk i planen i forslagene i svarene under.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Vi foreslår at det legges til «..., lokalt og globalt» på slutten av siste avsnitt for å få fram det verdensvide fellesskapet konfirmantene er blitt en del av gjennom dåpen.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Her mener vi at potensialet i konfirmantleirer og samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner kan løftes sterkere fram og foreslår følgende tillegg til den opprinnelige teksten i fet skrift:

«Konfirmantleir er en viktig samværsform som bør prioriteres i lokal plan for konfirmasjonstiden. Barne- og ungdomsorganisasjoner er naturlig samarbeidspartnere for leir, og en betydelig ressurs for kirkens konfirmantarbeid. Gjennom kompetanse, leirfaglig erfaring, frivillige ledere og ledertreningsopplegg bidrar de til å styrke kvaliteten og bredden i konfirmantarbeidet. Samtidig bygger organisasjonene bro mellom konfirmasjonstiden og varig deltakelse i kristne fellesskap og trospraksis.»

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?2

Ja

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»3

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier3

Vi savner et bredere fokus på kirkens globale oppdrag enn bare kamp for rettferdighet og vern om skaperverket – og foreslår å erstatte siste kulepunkt med følgende formulering: « Bibeltekster som løfter fram kirkens globale oppdrag, derunder også poetiske og etiske bibeltekster om kamp for rettferdighet og vern om skaperverket»

Vi savner også fokus på den store fortellingen i bibelen og foreslår å legge til følgende punkt under tolkningskompetanse: « Konfirmantene skal få kjennskap til Bibelen som en stor helhetlig sammenhengende fortelling, og erfare hvordan vi kan lese enkeltfortellinger og våre livsfortellinger inn i denne, samt se fortellingen i et verdensvidt perspektiv »

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»2

For å knytte forståelse til den nåværende kirken til den første kristne kirken foreslår vi å legge til følgende punkt: « få kunnskap om de lange linjene i liturgiske formuleringer og ledd, også tilbake til den tidlige kristne kirke for å kunne forstå ulike måter den historien kirken er en del av fortsatt kommer til uttrykk i dagens kirkeliv og gudstjenester.»

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»3

Vi har fire forslag til endringer i teksten:

Pkt: 7:

Opprinnelig tekst: «bli kjent med menighetens misjonsprosjekt.» foreslås utdypet ved å endre til: «bli kjent med menighetens misjonsavtale og kirkens lokale og globale oppdrag, og reflektere over hvordan de selv kan delta i dette.»

Pkt: 9:

Opprinnelig tekst: «oppleve menighetens og samarbeidsorganisasjonenes ungdomsarbeid.» foreslås utdypes og konkretiseres ved å erstattes med:

«oppleve og delta i menighetens og samarbeidsorganisasjonenes ungdomsarbeid, og bli kjent med muligheter for videre fellesskap og engasjement etter konfirmasjonstiden.»

Pkt. 10:

Opprinnelig tekst «samtale om kristen tro, og utforske sammenhenger mellom ulike deler av teologien ...» foreslås utdypet ved å legge til: «samtale om kristen tro, utforske sammenhenger mellom ulike deler av teologien og reflektere over hva det innebærer å leve som Jesu disippel i hverdagen...»

Pkt 14:

Opprinnelig tekst: «Reflektere over etiske problemstillinger og om vårt individuelle og felles ansvar for skaperverket og medmennesker.» foreslås å utdypes ved å legge til lokalt og globalt: «Reflektere over etiske problemstillinger og om vårt individuelle og felles ansvar for skaperverket og medmennesker både lokalt og globalt.»

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere2

Vi foreslår også her å legge til et nytt kulepunkt for å få frem mulighetene i barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud: «oppfordre til å bli kjent med, og delta på, menighetens og barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud for ungdommer f.eks. ved ledertreningskurs, leirer og større arrangement.»

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Her savner vi fortellingen om Guds løfte til Abraham, som er viktig for den store fortellingen i Bibelen og foreslår at 1 Mos 12, 1-5 samt 15, 1-5 er med som kjernetekst også for konfirmantene.

Vi savner også en tekst om “Den nye himmel, og den nye jord” F.eks. Joh Åp 21, 1-5.

Det oppleves også rart at to litt ulike kristne høytider er slått sammen til «Jesu himmelfart og pinsefortellingen» og foreslår at disse deles opp i Kristi(Jesu) himmelfart: Apgj 1, 6-11 /Matt 28, 16-20 og Pinse: Apgj 2, 1-13

Vi savner også noen fortellinger fra den første kristne kirke, som vi tror er viktige også for barn å møte. Da kan man ta med f.eks. Apgj 2, 42-47, eller 4, 32-35 og en fortelling som Apgj 13, 13-16, 42-51, eller Apgj 18, 1-17.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Vi savner en overskrift som f.eks. «Tekster som tematiserer kirkens globale oppdrag» med f.eks. dette tekstutvalget under: Starten på Guds frelsesplan for hele verden (1 Mos 12,1-5)

Verdensvidt perspektiv i salmene (Sal 8, Sal 22, 28-30, Sal 67, Sal 96)

Verdensvidt perspektiv hos profetene (Jesaja 49,6, Jesaja 55, 4-5)

Gud bryr seg om andre folkeslag (Jona 1-4)

Hva krever Gud av oss? (Mika 6,8)

Guds kjærlighet til hele verden (Joh 3,16)

Jesus om jordens salt og verdens lys (Matt 5, 13-16)

Jesu oppdrag til disiplene i de ulike evangeliene (Mark 16,15, Luk 24, 47-48, Joh. 20,21, og Apg. 1,8)

Jesu oppstandelse er ikke bare for jødene, men hele verden (Apgj 8, 26-40, Apgj 10)

Hvordan kan de tro på noe de ikke har hørt? (Rom 10, 13-15)

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Det hadde vært mer praktisk dersom eksempeltekstene hadde stått rett etter kjernetekstene for de ulike aldersgruppene, ettersom man vil bruke begge listene når det jobbes med lokal plan for aldersgruppene.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer2

Vi savner sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår:

Nos 433 «Da Herren kom...», Nos 713 «Intet er vårt...», og Nos 697 «Der det nye livet lever» å få mer globalt fokus også i sangvalget. Samt Nos 700 «Vinden kjenner ingen grenser» for pinse, eller fokus på Den hellige ånd.

Det er også lite salmer fra den verdensvide kirke foreslått, og naturlige forslag kan da være: Nos 696 «Thuma mina», Nos 204 «Han er oppstanden», Nos 674 «Pris være Gud» noen forslag som kunne vært inkludert. (side 1200 i salmeboka har en fin liste man evt kan henvise til)

76. Innspill på praksisformer2

Generelt stiller vi spørsmålsteget ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet» kunne henspilt mer på kirkens globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon).

Her foreslår vi å legge til følgende:

Under Internasjonal solidaritet: bli kjent med menighetens misjonsavtale

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Rammeplanen løfter fram trosutvikling, identitetsdannelse og medvirkning på en god måte. NMS mener likevel at betydningen av disippelskap, lederutvikling og overgangen fra konfirmasjonstid til videre deltakelse i kristne fellesskap bør synliggjøres sterkere. Barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige samarbeidspartnere som tilbyr ledertrening, fellesskap, leirer, frivillige oppgaver og arenaer for videre trospraksis. Planen bør derfor tydeligere anerkjenne organisasjonenes bidrag til rekruttering, tilhørighet og livslang deltakelse i kirke og kristent arbeid.

NMS mener også at kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet er viktig å invitere ungdommene med på. Og vi ønsker ved konkrete forslag under at dette kommer tydeligere fram i planen.

78. Innspill på rammeplanens innledning3

For å få frem økt fokus på disippelskap og det globale foreslår vi to utdypninger ved å i siste setningen i første avsnitt: «Fortellingene om Jesu liv, død og oppstandelse kan gi mening, håp og retning i ungdommenes liv.» legge til «inspirere til etterfølgelse og disippelskap» så det blir: «Fortellingene om Jesu liv, død og oppstandelse kan gi mening, håp og retning i ungdommenes liv og inspirere til etterfølgelse og disippelskap.»

Vi foreslår også å legge til følgende setning på slutten av avsnitt to:

«Med utgangspunkt i kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet kan kirken gi ungdommene et utgangspunkt for etisk refleksjon og engasjement for en bedre verden med utgangspunkt i et utvidet verdensbilde.»

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ja, i stor grad. Men vi savner en refleksjon over verdensbilde og påvirkningsmuligheter som foreslått i svaret over. Vi ønsker også å få fram ungdommers behov for å høre til i et større fellesskap, særlig i distriktene. Dette perspektivet kunne vært tydeligere i planen. Kirken har et stort potensial som landsdekkende folkekirke, og det bør oppmuntres til regionale møteplasser som kan styrke ungdommers tilhørighet. Slike tiltak kan gjerne skje i samarbeid med ungdoms- og misjonsorganisasjoner.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

I stor grad, men vi savner også her en utdypning av mulighetene i samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene og foreslår følgende endring i første avsnitt med setningen: «Ledertrening og samtalegrupper er viktige tilbud.» endres til: «Ledertrening, mentorrelasjoner, samtalegrupper gjerne i samarbeid med barne- ungdomsorganisasjonene er viktige tilbud.»

Og på siste setning i andre avsnitt: «Barne- og ungdomsorganisasjoner kan være viktige samarbeidspartnere i gjennomføring av ulike aktiviteter og ledertrening.» endres til «Barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige læringsfellesskap og samarbeidspartnere innen leir, ressurser til kirkelig undervisning, ledertrening, misjonsengasjement og demokratisk deltakelse.»

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Vi foreslår å legge til følgende punkt:

«Reflektere over Bibelens store fortelling og egen livsfortellings plass i denne.»

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Vi savner et bredere fokus på kirkens globale oppdrag enn bare kamp for rettferdighet og vern om skaperverket – og foreslår å erstatte siste kulepunkt med følgende formulering: «Bibeltekster som løfter fram kirkens globale oppdrag, derunder også poetiske og etiske bibeltekster om kamp for rettferdighet og vern om skaperverket»

Vi foreslår også å legge til følgende punkter under Sentrale temaer og utvalgsriterier:

«Bibeltekster om bønn, fellesskap og andre trospraksiser»

«kjennskap til profetiske bibeltekster som sjanger, og deres betydning i samtiden, og fortsatt i dag.»

Vi savner også fokus på den store fortellingen i Bibelen og foreslår å legge til følgende punkt under tolkningskompetanse: «Ungdommene skal få kjennskap til Bibelen som en stor helhetlig sammenhengende fortelling, og erfare hvordan vi kan lese enkeltfortellinger og våre livsfortellinger inn i denne, samt se fortellingen i et verdensvidt perspektiv.»

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Forslag til nye setninger/endring av setninger: (foreslåtte tillegg markert med fet skrift)

(Ny. Foreslås som linje 1 eller 2) «Lære om hvorfor og hvordan kirkens historie og tradisjon er relevant for vår trosutfoldelse idag.»

(linje 4. Foreslås som linje 2 eller 3) “syng salmer og sanger fra ulike tradisjoner, kulturer og verdensdeler.”

(Ny. Foreslås som linje 1 eller 2) “Reflektere over kirkens rolle som en verdensvid samfunnsaktør og grasrotbevegelse, og kjenne noe av den historiske bakgrunnen for utbredelsen, samt reflektere over hvilken betydning dette kan ha for eget liv og engasjement både lokalt og globalt. “

(Linje 1, foreslås som linje 4.) «delta i og lære om viktigheten av feiring/markering av merkedager i kirkeåret, for eksempel, pinsedag, Kristi Himmelfart, fastetiden, Maria budskapsdag / Márrjábeaivi / Maarjean biejjie / Márrjebiejvve, bots- og bønnedag og skaperverkets dag osv.

(Nytt punkt foreslås til slutt): «reflektere over hvordan kirkens rolle som grasrotbevegelse har preget dens utbredelse gjennom historien og geografisk, samt hva det har å si i dag i global sammenheng.»

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»4

Generell kommentar: Det er forsøkt å gjøre en forenkling og sammenslåing av punktene her, da vi tror det vil gjøre det mer brukervennlig i kirkelige ansattes hverdag. I tillegg er det gjort noen språklige endringer og justeringer.

(tillegg markert med fet skrift)

- (linje 2) “syng salmer og lovsanger, joike.”
- (linje 3) “lære om viktigheten av faste rytmer, bruke liturgiske elementer og andre trospraksiser til å forme sine egne trosvaner, gudstjenester og samlinger. På denne måten kan oppbygningen av gudstjenesten, liturgi og trospraksiser nytolkes og bli relevant i ungdommenes liv.
- (linje 6) stille eksistensielle spørsmål og tenke kritisk, vurdere ulike argumenter for og mot Guds eksistens (hentet fra linje 9), sette ord på egen tro og tvil og lete etter svar i Bibelen og andre kristne kilder.”
- (linje 7) “reflektere over viktige temaer som nåde, syndstilgivelse og forsoning, og om troens betydning for identitet, selvbylde og selvfølelse og om forvalterskap av Guds skapelse, lokalt og globalt.
- (linje 9 – foreslår å flette inn i linje 6, da de overlapper)
- (linje 10 foreslås å slå sammen med linje 11) reflektere over kristendommens rolle i møte med andre religioner og livssyn og delta i dialogiske samtaler med ungdommer som tilhører andre religioner og livssyn.
- (linje 12 foreslås å flyttes over linje 10/11, alternativt under linje 5)
- (linje 13 foreslås å flyttes opp under linje 5 – da samles flere praktiske punkter knyttet til praktiske kirkelig aktiviteter)

I tillegg foreslår vi å legge til følgende punkter:

«sette ord på egen tro og dele erfaringer med tro på en naturlig og trygg måte i møte med andre.»

«møte fortellinger, trosuttrykk og erfaringer fra den verdensvide kirke og reflektere over egen plass i dette utvidede fellesskapet.»

«Reflektere over eget engasjement for en bedre verden med utgangspunkt i kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet.»

Vi foreslår også følgende utdypning for å få frem mulighetene i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene: «delta i ungdomsarbeid i andre menigheter eller i organisasjoner.» foreslås endret til «delta i ungdomsarbeid i andre menigheter eller organisasjoner, og utforske muligheter for lederansvar, tjeneste og videre engasjement lokalt og globalt.»

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentarer til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Her savner vi fortellingen om Guds løfte til Abraham, som er viktig for den store fortellingen i Bibelen og foreslår at 1 Mos 12, 1-5 samt 15, 1-5 er med som kjernetekst også for ungdommene.

Det oppleves også rart at to litt ulike kristne høytider er slått sammen til «Jesu himmelfart og pinsefortellingen» og foreslår at disse deles opp i Kristi(Jesu) himmelfart: Apgj 1, 6-11 /Matt 28, 16-20 og Pinse: Apgj 2, 1-13

Vi savner også noen fortellinger fra den første kristne kirke, som vi tror er viktige også for ungdommer å møte. Da kan man ta med f.eks. Apgj 2, 42-47, eller 4, 32-35 og en fortelling som Apgj 13, 13-16, 42-51, eller Apgj 18, 1-17. Apgj 8, 28-39 er også en relevant tekst å ha med som i tillegg kaster lys på bibeltolkning, eller Apgj 10 1-48 som er relevant for hvordan kristendommen kunne utbre seg utenfor rammene av Jødedommen.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Vi savner en overskrift som f.eks. «Tekster som tematiserer kirkens globale oppdrag» med f.eks. dette tekstutvalget under: Starten på Guds frelsesplan for hele verden (1 Mos 12,1-5)

Verdensvidt perspektiv i salmene (Sal 8, Sal 22, 28-30, Sal 67, Sal 96)

Verdensvidt perspektiv hos profetene (Jesaja 49,6, Jesaja 55, 4-5)

Gud bryr seg om andre folkeslag (Jona 1-4)

Hva krever Gud av oss? (Mika 6,8)

Guds kjærlighet til hele verden (Joh 3,16)

Jesus om jordens salt og verdens lys (Matt 5, 13-16)

Jesu oppdrag til disiplene i de ulike evangeliene (Mark 16,15, Luk 24, 47-48, Joh. 20,21, og Apg. 1,8)

Jesu oppstandelse er ikke bare for jødene, men hele verden (Apgj 8, 26-40, Apgj 10)

Hvordan kan de tro på noe de ikke har hørt? (Rom 10, 13-15)

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?2

Ja

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster2

Det hadde vært mer praktisk dersom eksempeltekstene hadde stått rett etter kjernetekstene for de ulike aldersgruppene, ettersom man vil bruke begge listene når det jobbes med lokal plan for aldersgruppene.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Vi savner sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår:

Nos 433 «Da Herren kom... », Nos 713 «Intet er vårt...», og Nos 697 «Der det nye livet lever» å få mer globalt fokus også i sangvalget. Samt Nos 700 «Vinden kjenner ingen grenser» for pinse, eller fokus på Den hellige ånd.

Det er også lite salmer fra den verdensvide kirke foreslått, og naturlige forslag kan da være: Nos 696 «Thuma mina», Nos 204 «Han er oppstanden», Nos 674 «Pris være Gud» noen forslag som kunne vært inkudert. (side 1200 i salmeboka har en fin liste man evt kan henvise til)

97. Innspill til praksisformer

Generelt stiller vi spørsmålstegn ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet/fasteaksjon» kunne henspilt mer på kirkens globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon.

Her foreslår vi følgende:

Kalle punktet «Fasteaksjonen» for «Internasjonal solidaritet» slik som i de andre listene og legge inn følgende punkter under det:

Bli kjent med menighetens misjonsavtale

Bidra inn i kreative innsamlingsarrangementer som globalt marked eller misjonstivoli

Delta på utveksling med kirker/ungdomsarbeid i andre deler av verden

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Rammeplanen har et godt fokus på trosmodning, refleksjon og fellesskap, men omtaler i liten grad betydningen av disippelskap, lederutvikling og kristne organisasjoners bidrag i arbeidet blant unge voksne. NMS anbefaler at planen tydeligere synliggjør barne- og ungdomsorganisasjonene som viktige samarbeidspartnere og ressurser for trospraksis, ledertrening, frivillig engasjement lokalt og globalt, misjon og videre tilhørighet i kristne fellesskap. Vi foreslår konkrete endringer i svarene under som kan være med å løfte dette fram.

Utover dette så opplever vi at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon godt og løfter fram mange relevante temaer og utfordringer. Samtidig savner vi en tydeligere retning for hva kirken særlig skal prioritere i arbeidet med unge voksne. Når så mye omtales som relevant, blir det vanskelig å se hvilke mål og prioriteringer som skal være styrende for lokalt

arbeid. Fleksibilitet er viktig, men en rammeplan bør ikke bare beskrive terrenget. Den bør også gi hjelp til å prioritere.

Vi savner derfor tydeligere overordnede føringer som kan fungere som veivisere for menigheter og organisasjoner. For eksempel kunne rammeplanen tydeliggjøre at unge voksne ikke først og fremst skal være mottakere av kirkens tilbud, men mennesker som får høre til, utvikle tro, delta og ta ansvar i kirkens fellesskap. En slik retning ville gi et tydeligere grunnlag for å vurdere hvilke tiltak som best bidrar til kirkens oppdrag.

I denne sammenhengen savner vi også en tydeligere vektlegging av kall, tjeneste, frivillig engasjement og den verdensvide kirke. Mange unge voksne søker mening gjennom å bidra til noe større enn seg selv. Kirken har her en unik mulighet til å koble tro, livstolkning, utdanning, yrkesliv, samfunnsansvar og tjeneste sammen. Erfaring med ansvar, fellesskap og konkret deltakelse er ofte viktige arenaer for trosutvikling i denne livsfasen.

Ledertrening, pilegrimsvandring og vandring i naturen er gode eksempler på praksisformer som støtter dette. Vi vil i tillegg oppfordre til å løfte fram samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner, samt deltakelse på leirer, festivaler og lederutviklingsprogrammer, både som deltakere og ledere. NMS har flere relevante ressurser som allerede er tilgjengelige i Den norske kirkes ressursbank, og Follow Me er et eksempel på et lederutviklingsprogram som kan nevnes. Vi vil også oppfordre til at internasjonal utveksling, volontørtjeneste og andre arenaer som gir erfaring med kirkens globale fellesskap og oppdrag, synliggjøres tydeligere i rammeplanen.

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

Vi foreslår at innledningen i større grad løfter fram hvordan møte med kristne fellesskap i andre deler av verden kan bidra til identitetsutvikling, trosrefleksjon og forståelse av kirkens globale oppdrag, misjon

Vi foreslår derfor følgende utdypning av setninger i siste avsnitt i innledningen: «Undervisningen skal støtte unge voksne i å modnes i troen. Den styrker tilhørigheten til kirken og løfter fram sammenhengen mellom tro, liv og samfunnsengasjement.» slik at det heller står: «Undervisningen skal støtte unge voksne i å modnes i troen og vokse som Jesu disipler. Den styrker tilhørigheten til kirken og kristne fellesskap, og løfter fram sammenhengen mellom tro, liv, tjeneste og samfunnsengasjement, lokalt og globalt.»

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Nei

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Vi mener at mulighetene i samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene er underkommunisert og foreslår en utdypning av følgende setning i første avsnitt: «Menigheten kan også initiere, koordinere og videreutvikle samarbeid med kristne organisasjoner, nabomenigheter og aktører i lokalsamfunnet.» utdypes med tillegg i fet til : «Menigheten kan også initiere, koordinere og videreutvikle samarbeid med kristne organisasjoner, som bidrar med fellesskap, ledertrening, disippelskap, frivillig engasjement og misjonale arenaer for unge voksne, samt med nabomenigheter og andre aktører i lokalsamfunnet.»

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ja, i stor grad. Rammeplanen beskriver mange sider ved unge voksnes livssituasjon på en god måte. Samtidig opplever vi at den i større grad beskriver hva unge voksne står i enn hvilken retning kirkens arbeid med unge voksne skal ha.

Mange unge voksne søker tilhørighet, mening og muligheter til å bidra. Vi mener derfor at rammeplanen tydeligere bør framheve deltakelse, medvirkning, ansvar, kall og tjeneste som sentrale dimensjoner ved arbeidet med denne aldersgruppen. Dette vil gi et tydeligere svar på hvordan kirken kan møte unge voksnes behov i praksis

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ja, men vi mener sammenhengen mellom identitet, tilhørighet, trosutvikling og aktiv deltakelse kan tydeliggjøres ytterligere. Tro formes ikke bare gjennom å motta undervisning og delta i aktiviteter, men også gjennom ansvar, tjeneste og medvirkning.

Vi foreslår derfor at rammeplanen i større grad framhever unge voksne som aktive deltakere i kirkens liv og oppdrag. Dette vil også kunne gi en tydeligere retning for lokale prioriteringer og bidra til at identitetsutvikling og trosmodning knyttes til konkret fellesskap og praksis

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Vi foreslår at punktet: «Utforske hvordan Bibelen utfordrer til bruk av egne talenter og frivillig engasjement i menigheten» endres til: «Utforske hvordan Bibelen utfordrer til bruk av egne talenter og frivillig engasjement lokalt og globalt.»

Og så foreslår vi å legge til disse punktene:

- møte kristne fra ulike deler av verden og reflektere over hvordan bibeltekster tolkes og leves i forskjellige kulturelle sammenhenger
- utforske hvordan bibeltekster ligger til grunn for kirkens misjonsoppdrag og globale tjeneste

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»4

Vi foreslår å utvide punktet: «få dypere forståelse av kirkens verdensvide karakter og oppdrag, og hvordan en selv og lokalmenigheten hører til her.» til «få dypere forståelse av kirkens verdensvide karakter, misjonsoppdrag og hvordan en selv, lokalmenigheten og kristne organisasjoner er deltakere i dette oppdraget.»

Og å legge til disse punktene:

- bli kjent med den verdensvide kirke gjennom partnerskap, utveksling, besøk og digitale møteplasser, og få forståelse for at man gjennom dåpen blir en del av det verdensvide kristne fellesskapet
- utforske hvordan kristen tro kommer til uttrykk i ulike kulturer, språk og kirketradisjoner
- lære om misjonsbevegelsens betydning for kirkeliv lokalt, nasjonalt og internasjonalt

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»5

Vi foreslår følgende justeringer på punktene under:

Punktet «samtale om hva det kan bety å følge etter Jesus og være hans disippel, og hva det betyr at Gud er nær.» endres til «samtale om hva det kan bety å følge etter Jesus og være hans disippel, og utrustes til et liv i disippelskap gjennom trospraksis, fellesskap og tjeneste, lokalt og globalt.»

Punktet : «reflektere over kall til frivillig engasjement i menigheten og kirken.» utvides til «reflektere over kall til frivillig engasjement, tjeneste og lederskap i menigheten, kirken og kristne organisasjoner.»

Punktet: «oppdage muligheter til å bruke evner, interesser og nådegaver til tjeneste for Gud i menighet og samfunn, og få opplæring i aktuelle oppgaver.» utvides til :«oppdage muligheter til å bruke evner, interesser og nådegaver til tjeneste for Gud i menighet, organisasjoner og samfunn, og få opplæring, veiledning og ledertrening til aktuelle oppgaver.»

Punktet: «engasjere seg i misjonale og/eller diakonale prosjekter i menigheten eller hos samarbeidspartnere.» utvides til : «engasjere seg i misjonale og/eller diakonale prosjekter i menigheten og hos samarbeidende misjonsorganisasjoner, og få erfaring med kristen tjeneste lokalt og globalt.»

Vi mener erfaringsmålene i større grad kan legge til rette for at unge voksne ikke bare deltar i kirkens aktiviteter, men også utvikler eierskap, ansvar og tjeneste. Rammeplanen kan med fordel tydeliggjøre at trosutvikling skjer gjennom aktiv deltakelse i kirkens fellesskap og oppdrag, og at troen formes i møtet mellom refleksjon, fellesskap og praktisk engasjement.

Vi synes derfor følgende formuleringer kan vurderes lagt til:

- reflektere over kall, tjeneste og hvordan troen kan prege valg knyttet til utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse
- utforske hvordan frivillig tjeneste kan være en arena for trosutvikling og læring
- delta i internasjonale, misjonale eller diakonale samarbeidsprosjekter
- delta i lokale, nasjonale eller internasjonale fellesskap og prosjekter som gir erfaring med ansvar, medvirkning og lederskap
- delta på leirer, festivaler og andre møteplasser for unge voksne, og erfare hvordan tro praktiseres og deles i fellesskap med andre
- få erfaring med internasjonale fellesskap gjennom utveksling, volontørtjeneste eller andre former for globalt engasjement
- erfare hvordan egen tro kan komme til uttrykk gjennom tjeneste, lederskap og engasjement for andre

Vi vil særlig framheve betydningen av møteplasser der unge voksne får dele tro, liv og fellesskap med jevnaldrende. Erfaringer fra leirer, festivaler, ledertreningsprogrammer, utveksling, volontørtjeneste og internasjonalt samarbeid kan være viktige arenaer for trosutvikling, disippelskap og engasjement i kirkens oppdrag. Slike erfaringer bidrar til at unge voksne ikke bare blir deltakere i kirkens fellesskap, men også medskapere og medarbeidere i kirkens liv og tjeneste.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Det oppleves rart at det er foreslått en håndfull tekster i tillegg til tekstene for 13-19, og disse oppleves som tilfeldige. Vi foreslår at en velger å enten gjøre som for tekst-forslagene for voksne, eller jobber skikkelig med ei utfyllende liste, f.eks. basert på eksempeltekstene til 13-19-åringene.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Det oppleves rart at det er foreslått en håndfull tekster i tillegg til tekstene for 13-19, og disse oppleves som tilfeldige. Vi foreslår at en velger å enten gjøre som for tekst-forslagene for voksne, eller jobber skikkelig med ei utfyllende liste, f.eks. basert på eksempeltekstene til 13-19-åringene.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Nei

112. Kommentarer til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Her er det ikke hensiktsmessig med to så ufullstendige lister. Se svar over

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Vi savner også her sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår en egen underoverskrift med tittel «salmer om misjon»: med følgende salmer under:

Nos 688 «Go tell it on the mountain...», Nos 691 «Din rikssak Jesus...», Nos 695 «Rop det ut». Nos 696 «Thuma mina», Nos 697 «Der det nye livet lever» og Nos 700 «Vinden kjenner ingen grenser» kan være forslag.

Vi foreslår også en til underoverskrift: «Salmer fra den verdensvide kirke» der man plukker relevante salmer fra listen på side 1200 i salmeboka.

114. Innspill til praksisformer

Generelt stiller vi spørsmålstegn ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet» kunne henspilt mer på kirkens globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon).

Her foreslår vi følgende:

Under punktet «Internasjonal solidaritet» legge inn følgende punkter:

Bli kjent med menighetens misjonsavtale

Bidra inn i kreative innsamlingsarrangementer som globalt marked eller misjonstivoli

Delta på utveksling med kirker/ungdomsarbeid i andre deler av verden

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Rammeplanen er bred og relevant. Vi mener likevel at organisasjoner, som NMS, sin rolle som læringsfellesskap bør beskrives tydeligere. Mye av kirkens livslange læring skjer i misjonsforeninger, bibelgrupper, frivillige fellesskap og internasjonale nettverk. Dette er ikke bare støttefunksjoner for menigheten, men sentrale arenaer for kirkelig undervisning og læring.

116. Innspill på rammeplanens innledning

Vi anbefaler at betydningen av organisasjoner, som SMM, og frivillige fellesskap tydeliggjøres. Disse arenaene gir mennesker mulighet til livslang læring, trosfordypning og deltakelse i kirkens oppdrag både lokalt og globalt.

Vi har følgende forslag til tillegg i innledningen (våre tillegg innenfor anførselstegn):

Kirkelig undervisning for voksne skal treffe både den som er ukjent for kristen tro, men er nysgjerrig, og den som allerede er godt kjent med kristendom. Undervisningen for voksne skal gi dybde og øke kunnskap om kristen tro, tradisjon og kulturarv, og åpne rom for livstolkning og åndelig vekst. Den skal også styrke tilhørigheten til det kristne fellesskapet, " og inspirere til et liv i disippelskap. Slik kan planen være et verktøy for kirkens misjonale oppdrag, som nettopp handler om å gjøre disipler, gjennom dåp og opplæring i troen – både lokalt og globalt."

Kirkelig undervisning for voksne vil ofte bli ivaretatt av andre aktører, slik som lag og foreninger, organisasjoner og nabomenigheter, eller i samarbeid med dem. Det finnes mange ressurspersoner som kan bidra på ulike måter.

"Samarbeid med SMM-organisasjonene gjennom menighetens misjonsavtale kan her være en viktig ressurs." Samarbeidet mellom menigheten og samarbeidsaktørene vises i lokal plan.

Kirkelig undervisning og læring skal utfordre deltakerne til "å delta i kirkens oppdrag lokalt og globalt, gjennom" tjeneste, ansvar og å dele kunnskap.

Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)". Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt. Fritekst:

Vi mener lokal frihet er viktig, men at rammeplanen bør være tydeligere på enkelte grunnleggende dimensjoner ved kirkens liv, blant annet misjon, disippelskap, frivillig tjeneste og den verdensvide kirke.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ja

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Vi savner en tydeligere refleksjon rundt voksnes livssituasjoner utenom foreldrerollen. Mange voksne søker fellesskap, mening, trosfordypning og tjeneste gjennom ulike livsfaser, enten de er enslige, ektefeller uten barn, skilte eller eldre. Overgangen mellom rammeplanen for unge voksne og rammeplanen for voksne framstår også noe uklar, og sammenhengen kunne vært styrket.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ikke besvart.

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ikke besvart.

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Bør få med noe om MC-aktiviteter i voksen-delen:

Vi savner at aktiviteter på tvers av generasjoner nevnes. Disse arrangementene kan også være steder voksne kan undres og samtale over bibeltekster, både med jevngamle, eldre og yngre deltakere, og bidrar med dette til kirkelig undervisning og læring - på tvers av generasjoner.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»2

Vi synes følgende formuleringer kan legges til (våre tillegg innenfor anførselstegn):

- "utforske hvordan bibeltekster leses og forstås i ulike kirker og kulturer verden over"
- "reflektere over hvordan møte med globale kristne fellesskap kan gi ny forståelse av bibeltekstene"
- "utforske hvordan bibeltekster ligger til grunn for kirkens misjonsoppdrag og globale tjeneste"
- "Bli kjent med den store fortellingen i Bibelen, der sendelsesaspektet er en rød tråd som hjelper oss å forstå helheten."
- Utforske hvordan bibelen utfordrer til bruk av egne talenter i menigheten og i samfunnet

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»5

Vi synes følgende formuleringer kan legges til (våre tillegg innenfor anførselstegn):

- "bli kjent med den verdensvide kirkes historie, mangfold og nåværende uttrykksformer"
- "utforske hvordan internasjonale partnerskap beriker lokalmenighetens liv og læring"
- "møte fortellinger om kristen tro og kirkelig liv i ulike deler av verden"
- "Bruke menighetens misjonsavtale som en ressurs til å få en dypere forståelse av kirkens verdensvide karakter og oppdrag, og hvordan en selv, lokalmenigheten "og kristne organisasjoner er deltakere i dette oppdraget."

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Vi synes følgende formuleringer kan legges til (våre tillegg innenfor anførselstegn):

- "delta i frivillig tjeneste som arena for trospraksis og læring"
- "engasjere seg i kirkens internasjonale arbeid og globale samarbeidsrelasjoner"
- "dele erfaringer om tro og liv på tvers av generasjoner og kulturelle bakgrunner"
- Reflektere over kall til frivillig engasjement i menighet, kirke, "organisasjoner og samfunn – lokalt og globalt"

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Nei

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ja, med noen innspill. Vi savner en tydeligere vektlegging av livslangt kall, frivillig tjeneste, generasjonsfellesskap og internasjonalt engasjement. Slike temaer er viktige for mennesker i alle livsfaser og kan bidra til både trosmodning, fellesskap og samfunnsengasjement.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Vi savner et tydeligere utvalg av salmer som synliggjør kirkens verdensvide fellesskap, misjonsoppdrag og det å dele tro. Salmer som «Vi løfter våre hender frem» (678), «Rop ut med hjertets jubel» (695), «Go Tell It on the Mountain» (688), «Reis deg, Guds menighet» (690), «Din rikssak, Jesus, være skal» (691), «Thuma Mina» (696), «Der det nye livet lever» (697) og «Hører du den hemmelige sangen» (699) kan vurderes løftet fram som anbefalte salmer på tvers av aldersgruppene.

131. Innspill til praksisformer³

Vi forslår å legge til følgende punkter:

Under gudstjenester:

- misjonsinformasjon
- bønn for misjonsavtalen

Under temakvelder:

- Delta på samlinger på tvers av generasjoner

Under bibelgrupper:

- misjonsforeninger

Under dugnadsarbeid:

- bidra i gjenbruksbutikk
- delta i innsamling av lysstumper

Under Internasjonal diakoni - foreslås byttes ut med "Kirkens globale oppdrag":

- delta i "Sammen som kirke-aksjonen"
- engasjere seg for menighetens misjonsavtale
- delta på inspirasjonsreiser

Ellers forslår vi å bytte ut "Språkcafe" med "interkulturelt arbeid" og under det ha "språkcafe/språktrening" som punkt.

Fullstendig liste ser da slik ut:

Aktivitet: Gudstjenester

Beskrivelse: Medliturgoppgaver; Nattverd; Kirkevert; Gudstjenestegrupper; Misjonsinformasjon; Bønn for misjonsprosjektet

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Dåp

Beskrivelse: Dåpssamtale; Dåpspåminnelser

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Bibelgrupper

Beskrivelse: Husfellesskap; Åpne bibelgrupper; Misjonsforeninger

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Temakvelder

Beskrivelse: Måltid; Panelsamtale over aktuelle temaer; Kurs/foredrag; Fastesamlinger

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Andaktsliv

Beskrivelse: Formidling av bibeltekster; Lystenning; Skriftemål; Dele egne erfaringer om tro; Personlig forbønn

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Samlivskurs

Beskrivelse: Undervisning og samtale

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Samlinger for frivillige ledere

Beskrivelse: Festmiddag; Kurs/foredrag

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Dugnadsarbeid

Beskrivelse: Enkelt vedlikehold; Hagearbeid; Organisatoriske oppgaver; Loppemarked; Jobbe i gjenbruksbutikk

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Markering av høytider

Beskrivelse: 17. mai frokost; Romjultreff; Nyttårsfeiring; Påsketilbud

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Kreative grupper

Beskrivelse: Matlaging; Håndarbeid; Snekkerverksted; Skriveverksted; Redesign; Foto

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Internasjonal diakoni (Bytte ut med "Kirkens globale oppdrag")

Beskrivelse: Fasteaksjonen; Vennskapsmenigheter i samarbeid med organisasjoner; Bønneuker; Sammen som kirkeaksjonen; Engasjere seg i misjonsavtalen; Inspirasjonsreiser; Innsamling av lysestumper

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Samtalegrupper

Beskrivelse: Eksistensielle spørsmål; Filosofi, teologi og etikk; Samtale om tro og tvil

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Sorggrupper

Beskrivelse: Pårørende ved tap av partner eller barn; Sorg ved samlivsbrudd

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Allehelgenstilbud

Beskrivelse: Kranseverksted; Åpen café

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Religionsdialog

Beskrivelse: Møte med representanter fra andre tros- og livssynssamfunn; Økumeniske samtaler

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Kirkedemokrati og medvirkning

Beskrivelse: Åpne informasjonsmøter om kirkevalg

Egne innspill / lokale tilpasninger:

Aktivitet: Kulturarrangement

Beskrivelse: Salmekveld; Festivaler

Egne innspill / lokale tilpasning

Aktivitet: Pilegrimsvandringar og andre vandringar i naturen

Beskrivelse: Bruke pilegrimsruter i nærområdet; Vandring på turstier i nærområdet; Samtaleopplegg rundt skaperverk, bærekraft, klima og tap av natur; Misjonsløp/tur

Egne innspill / lokale tilpasningar:

Aktivitet: Seniortreff

Beskrivelse: Gåturar; Måltidsfellesskap; Kurs/foredrag

Egne innspill / lokale tilpasningar:

Aktivitet: Kor- og musikkgrupper

Beskrivelse: Sang og musikk; Familiekor; Kirkekor; Forsangergruppe; Band

Egne innspill / lokale tilpasningar:

Aktivitet: Historiske vandringar

Beskrivelse: I kirkerommet; I lokalmiljøet; Samarbeid med lokal

Egne innspill / lokale tilpasningar:

Aktivitet: Språkcafé (Bytte ut med "Interkulturelt arbeid")

Beskrivelse: Måltidsfellesskap; Sang og musikk

Egne innspill

Forum for kirkelig undervisning og læring i Nordre Sunnmøre prosti

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Sølvi Irene Ulvestad, solvi.irene.ulvestad@kyrkja.alesund.no, 41322714
Bispedømme	Møre

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Ikke besvart.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Nei

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Vi etterlyser et minste felles multiplum for kirkelig undervisning og læring. For eksempel 4-åringer, 6-åringer, Tårnagenter og LysVåken.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Vi synes det er gode forslag til hva vi kan tilby. God for noen som er nye eller hvis man skal sette i gang noe nytt.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ja, i innledningen synes vi det, men i motsetning erfaringsmålene som er formulert åpent og med «kan» så er punktene under «Strategier for å utvikle konfirmantenes tolkningskompetanse» i de enkelte rammeplanene formulert med mer absolutte formuleringer. De fremstår som en mellomting mellom erfaringsmålene og forpliktende rammer. For å bevare den tredelte innholds-strukturen fra kapittel 4 i overordnet del kunne strategier for økning av tolkningskompetanse (og sentrale temaer og utvalgsriterier) i hver enkelt rammeplan blitt tatt inn som en del av innledningen og ikke under «Bibel, tekst og tolkning».

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivarettatt?

Nei

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Ja, i innledningen synes vi det, men i motsetning erfaringsmålene som er formulert åpent og med «kan» så er punktene under «Strategier for å utvikle konfirmantenes tolkningskompetanse» i de enkelte rammeplanene formulert med mer absolutte formuleringer. De fremstår som en mellomting mellom erfaringsmålene og forpliktende rammer. For å bevare den tredelte innholds-strukturen fra kapittel 4 i overordnet del kunne strategier for økning av tolkningskompetanse (og sentrale temaer og utvalgsriterier) i hver enkelt rammeplan blitt tatt inn som en del av innledningen og ikke under «Bibel, tekst og tolkning».

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Nei

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Progresjon blir i innledningen definert på en annen måte enn i skoleverket der man kan bygge videre på det elevene allerede har lært. Vi savner at denne måten å forstå progresjon på gjenspeiles konsekvent i rammeplanene og vedlegg. Eksempler på dette er at det kun er satt opp bordvers for aldersgruppen 0-5 år og at det i konfirmasjonstiden kan se ut til at man forventer en viss grad av forhåndskunnskap.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Nei

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Mange foreldre og faddere kan lite, har lite kunnskap og/eller liten selvtillit på trosformidling. Det trengs mer konkrete innspill på hvordan vi kan utruste dem. Hvordan få faddere på banen i hele 0-19 tiden?

Vi bør utnytte «alle» anledninger vi kan for kontakt med faddere.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Det er flott at det i rammeplanene står KAN, slik at man har fleksibilitet når man skal lage en lokal plan.

Alle rammeplanene bør ha den samme forpliktelsesgraden og så lik struktur som mulig. Avsnittene med overskriften «Aktiviteter for aldersgruppen ...» forandrer navn underveis til «Rammer for konfirmasjonstiden» og bare «Aktiviteter» for unge voksne og voksne. Et mer forpliktende innhold eller en strukturert punktliste kunne vært lagt inn i disse avsnittene slik det er gjort for konfirmasjonstiden. Erfaringsmålene kan derfor bli stående på den måten de gjør nå, uavhengig av ønsket forpliktelsesgrad i rammeplanene.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Det er fint med en felles oversikt over kjernetekster i en samlet tabell.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Oppbyggingen av rammeplanen er i et greit format, men det hadde vært mer brukervennlig hvis alt for aldersgruppa hadde vært samlet. Nå må man slå opp i tre ulike vedlegg for å finne helheten for aldersgruppa. I tillegg kommer overordnet plan. Dette oppleves uoversiktlig. Vedleggene bør legges inn i selve rammeplanen, med nødvendige redaksjonelle tilpassinger. Samletabeller for alle aldersgrupper, slik det er utarbeidet for kjernetekstene kan også lages for salmer og praksisformer. Disse kan legges som vedlegg, som hjelp til helhetlig planlegging lokalt.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ikke besvart.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Nei

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

For sogn med flere kirker eller sogn med ansatt i små stillinger er det vanskelig å gjennomføre planens aktivitetstilbud. Aktivitetstilbudet vil da være avhengig av frivillige medarbeidere som kan være vanskelig å få med.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier

Temaene samsvarer godt med avsnitt 2 og 3 i rammeplanens innledning. De tematiserer grunnleggende behov hos aldersgruppen som trygghet og om de er elsket.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

De fleste i denne aldersgruppen tenker veldig konkret og kan ha vanskeligheter med å sette seg inn i andres følelser og situasjoner de ikke har vært i selv. Jfr. kulepunkt 7 og 8.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

«Bønner om velsignelse» er trukket frem som eksempel, men det mangler både salme/sang om velsignelse for aldersgruppen og teksten «Herrens velsignelse» mangler i aldersgruppens tekstutvalg.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Nei

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Det er bra at planen også inkluderer utvidet familie, som for eksempel søsken og besteforeldre, som personer vi kan invitere til aktiviteter for aldersgruppen.

Mange foreldre og faddere kan lite, har lite kunnskap og/eller liten selvtillit på trosformidling. Det trengs mer konkrete innspill på hvordan vi kan utruste dem. Hvordan få faddere på banen i hele 0-19 tiden?

Vi mangler systemer for direkte kontakt med faddere hvis det er meningen at vi bør ha det. All kontakt og oppfordring til faddere må gå via foresatte siden det er foresatte vi samler inn kontaktinformasjon fra ved påmelding. Vi har heller ikke annen kontaktinformasjon en barnets adresse før de har meldt seg på et opplegg.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Salme 23 bør tas med som kjernetekst. Den står godt til de temaene som fremheves for aldersgruppen: Guds omsorg og død. Den inneholder mange bilder som er lett å formidle til aldersgruppen. Herrens velsignelse, 4. Mos 6, 22.26 kan også være en kjernetekst fordi velsignelsen brukes både i gudstjenesten og på andre samlinger.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Teksten om Jesus vekker opp Lazarus bør være en eksempeltekst da den omhandler rammeplanens kulepunkt 8 under «Kirkens kultur og tradisjon» på en god måte.

Hvis ikke salme 23 tas med som kjernetekst, bør den tas med som eksempeltekst under punktet «Trygghet og tilhørighet».

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Det bør være én liste med bibeltekster der noen av dem kan være markert som kjernetekster. Lista bør være inndelt etter punktene under «Sentrale temaer og utvalgskriterier» slik eksempeltekstene i stor grad er satt opp nå. Kjernetekstene er ikke satt opp på samme måte og ser ikke alltid ut til å være innenfor disse overskriftene. Selv om lista er veiledende så bør den være en del av rammeplanen og ikke et vedlegg.

Som vedlegg kunne det vært satt opp en felles tabell for alle aldersgrupper, slik det er gjort for aldersgruppene 0-19. En slik tabell kan vise hvilke aldersgrupper som har bibelteksten som eksempel eller kjernetekst og gjerne temaplassering og plassering i kirkeårets tekstrekke.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Her vil det være store regionale, lokale og kulturelle forskjeller. Det som for noen er en selvsagt salme å ha med, vil for andre være helt ukjent. Og skal alle ha med «sine» salmer så tenker vi at det raskt vil være slik at hele salmeboka må med i lista. Kanskje hadde det vært mer interessant (men sikkert nærmest umulig) og ha en veldig kort liste med salmer som man tenker at «hele» kirke-Norge bør ha som kjerne? Her er våre lokale forslag: Vi foreslår at salme 206 Dine hender er fulle av blomster flyttes til aldersgruppen 6-12 år. Vi foreslår videre at påskesalmene 213 Klapp alle hender i glede og 210

På Golgata sto det et kors, blir tatt inn på lista. Som bordbønn foreslår vi at 765 Gledens Herre vær vår gjest tas ut og erstattes med 766 Herre, din jord bærer mat nok for alle og at eventuelt O, du som metter liten fugl kommer med som suppleringspsalm. I tillegg foreslår vi at psalm 781 Hvem har skapt alle blomstene B/N og 786 Eg-/Jeg er trygg hos deg tas med i salmelista samt at Guds kjærlighet er rundt om meg tas inn som suppleringspsalm. Disse salmene samsvarer med temaene for kjernetekstene og det vi ønsker å formidle gjennom praksisene for aldersgruppen. Salmene burde vært satt opp i en samlet tabell felles for alle aldersgrupper slik at man lettere kan se hvilke salmer som går igjen på flere aldersgrupper og se progresjonen som er tenkt i salmeutvalget. Her må progresjon forstås for eksempel som hvilke salmer er for vanskelige eller for barnslige for aldersgruppen og ikke forutsette at de kan noe fra tidligere (jamfør svar på spørsmål 6)

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Angående aktiviteten småbarnssang: kan også være del av et annet måltidsfellesskap enn familiemiddag. Småbarnssang kan også gjerne ha en bibelfortelling som en del av praksisen. På listen over praksisformer er alle aktivitetene likestilte. For eksempel har 4-års-bok tidligere blitt holdt fram som en prioritert aktivitet for aldersgruppen. Er det ikke lenger tenkt at noen aktiviteter bør prioriteres av menighetene?

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

6-12 år er et stort aldersspenn.

Oppbyggingen av rammeplanen er i et greit format, men det hadde vært mer brukervennlig hvis alt for aldersgruppa hadde vært samlet. Nå må man slå opp i tre ulike vedlegg for å finne helheten for aldersgruppa. I tillegg kommer overordnet plan. Dette oppleves uoversiktlig. Vedleggene bør legges inn i selve rammeplanen, med nødvendige redaksjonelle tilpassinger. Samletabeller for alle aldersgrupper, slik det er utarbeidet for kjernetekstene kan også lages for salmer og praksisformer. Disse kan legges som vedlegg, som hjelp til helhetlig planlegging lokalt.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Nei

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Omfanget er ambisiøst i en liten stab på små steder. Større steder med flere ressurser kan kanskje klare det, men på små steder er det ikke like realistisk. Små steder må tilpasse og slå sammen arrangement.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»2

Ja, men det er stor forskjell på 6-åringer og 12-åringer. Lokal planlegging må ta hensyn til det og velge alderstilpasset praksisformer og undervisning.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier2

Flott at det er fokus på Jesus og høytidene.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

For omfattende, men flott at det står KAN slik at man lokalt kan velge ut. Mye passer best for de eldste i gruppa.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»2

Ambisiøst!

Hva menes med fortolkende arbeid med liturgiske spørsmål?

Tema liv/død: vi som formidlere må være kloke når vi skal snakke om dette temaet. Hvilken bakgrunn har barna som kommer til oss?

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Nei

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle2

Her kunne man også inkludert utvidet familie, som det er formulert for aldersgruppa 0-5.

Mange foreldre og faddere kan lite, har lite kunnskap og/eller liten selvtillit på trosformidling. Det trengs mer konkrete innspill på hvordan vi kan utruste dem. Hvordan få faddere på banen i hele 0-19 tiden?

Vi mangler systemer for direkte kontakt med faddere hvis det er meningen at vi bør ha det. All kontakt og oppfordring til faddere må gå via foresatte siden det er foresatte vi samler inn kontakthinformatjon fra ved påmelding. Vi har heller ikke annen kontakthinformatjon en barnets adresse før de har meldt seg på et opplegg.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Vi ønsker salme 8 inn på 6-12, i tillegg til de andre aldersgruppene.

Vi synes salme 22 er for utfordrende for aldersgruppa. Vi foreslår å flytte den til aldersgruppa 13-19.

Herrens velsignelse, 4. Mos 6, 22.26 kan også være en kjernetekst fordi velsignelsen brukes både i gudstjenesten og på andre samlinger.

NT-tekstene er et godt utvalg, men vi stiller spørsmål ved at Mark. 10, 13-16 – Jesus og barna ikke er oppført som kjernetekst for alle aldersgrupper. Teksten er en fin omsorgsfortelling for de minste barna, men også en viktig tekst om at vi all må være som barn for å komme inn i Guds rike.

Sakkeus kan være med.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Fint verktøy som man kan plukke og mikse fra, inspirasjon til tekster som kan brukes. Flott med tips til tekster som kan brukes som årsplan/2-årsplan/3-årsplan i ulike barnegrupper som har samlinger kontinuerlig gjennom året.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster2

Det bør være én liste med bibeltekster der noen av dem kan være markert som kjernetekster. Lista bør være inndelt etter punktene under «Sentrale temaer og utvalgsriterier» slik eksempeltekstene i stor grad er satt opp nå. Kjernetekstene er ikke satt opp på samme måte og ser ikke alltid ut til å være innenfor disse overskriftene. Selv om lista er veiledende så bør den være en del av rammeplanen og ikke et vedlegg.

Som vedlegg kunne det vært satt opp en felles tabell for alle aldersgrupper, slik det er gjort for aldersgruppene 0-19. En slik tabell kan vise hvilke aldersgrupper som har bibelteksten som eksempel eller kjernetekst og gjerne temaplassering og plassering i kirkeårets teksttrekker.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Her vil det være store regionale, lokale og kulturelle forskjeller. Det som for noen er en selvsagt salme å ha med, vil for andre være helt ukjent. Og skal alle ha med «sine» salmer så tenker vi at det raskt vil være slik at hele salmeboka må med i lista. Kanskje hadde det vært mer interessant (men sikkert nærmest umulig) og ha en veldig kort liste med salmer som man tenker at «hele» kirke-Norge bør ha som kjerne? Salmene virker nøyte utvalgt, men vi synes flere av dem er for «tunge» for aldersgruppa 6-12. Det kan gjøre det vanskelig å utforme familiegudstjenester på barnas premisser. Vi ønsker at alle salmene fra 0-5 skal følge med over i denne aldersgruppen. Få i høringsgruppa hadde hørt om salmedatabasen eller har tilgang til denne. Salmene burde vært satt opp i en samlet tabell felles for alle aldersgrupper slik at man lettere kan se hvilke salmer som går igjen på flere aldersgrupper og se progresjonen som er tenkt i salmeutvalget. Her må progresjon forstås for eksempel som hvilke salmer er for vanskelige eller for barnslige for aldersgruppen og ikke forutsette at de kan noe fra tidligere (jmfør svar på spørsmål 6)

58. Innspill på praksisformer

Vi synes det er godt med et bredt utvalg av aktiviteter / praksisformer som beskriver hvordan man kan jobbe. Det er stor kreativitet og bredde, tilpasset barna og deres familie anno 2026. MEN, vi synes lista er ganske lang og i tilfeldig rekkefølge, og ønsker at den kan sorteres på en bedre måte. Til sammenligning er anbefalte praksisformer aldersgruppen 0-5 år mye bedre, med bedre oversikt både tematisk og aldersmessig. På listen over praksisformer er alle aktivitetene likestilt.

Tidligere har 6-års-opplegg, Tårnagenter og Lys Våken blitt holdt fram som en prioritert aktivitet for aldersgruppen. Er det ikke lenger tenkt at noen aktiviteter bør prioriteres av menighetene?

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Det hadde vært mer brukervennlig hvis alt for aldersgruppa hadde vært samlet. Nå må man slå opp i tre ulike vedlegg for å finne helheten for aldersgruppa. I tillegg kommer overordnet plan. Dette oppleves uoversiktlig. Vedleggene bør legges inn i selve rammeplanen, med nødvendige redaksjonelle tilpassinger.

Samletabeller for alle aldersgrupper, slik det er utarbeidet for kjernetekstene kan også lages for salmer og praksisformer. Disse kan legges som vedlegg, som hjelp til helhetlig planlegging lokalt.

Oppbyggingen av rammeplanen er litt mer komplisert enn de andre rammeplanene.

Det kunne gjerne vært færre punkter på hvert av de tre innholdselementene. Det blir mange ord å forholde seg til og delvis overlappende formuleringer.

60. Innspill på rammeplanens innledning2

Ordet «bekreftelse» som oversettelse/forklaring på ordet konfirmasjon mangler, det bør være med og ikke bare underforstått i «viser til Guds løfter», på lik linje med ordet «å styrke» som er tatt med i setningen. Ellers synes vi innledningen er fin.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Punkt 3: Minimum 8 møtepunkt med menighetens fellesskap. Det ligger ikke eksempler i anbefalte praksisformer på hva disse møtepunktene kan være annet enn gudstjenester. Det bør være mer konkretisert hva som regnes som menighetens fellesskap. 5 gudstjenester på 8 måneder høres ellers litt knapt ut, men noe fleksibilitet er positivt.

Presentasjonsgudstjeneste og samtalegudstjeneste er ikke nevnt i rammeplanen. Presentasjonsgudstjenesten er ivare tatt gjennom «Ordning for konfirmasjonstidens gudstjenester». Vi støtter at samtalegudstjenesten er tatt ut som et absolutt krav, sånn at man kan velge å holde på tradisjoner der de fungerer, samtidig som man har mulighet til å utvikle praksiser med andre navn enn samtalegudstjeneste der det vil fungere bedre. Her kunne det i stedet stått noe mer om konfirmanter som medlurter i gudstjenesten, i tråd med «Alminnelige bestemmelser for ordning for hovedgudstjenesten» og «Veiledning om ulike sider ved gudstjenesten».

Punkt 4: Det er bra at konfirmantleir fremheves som viktig. Interessant at prosentandelen er økt fra 50 til 60 prosent av konfirmasjonstida. Vi støtter det, men savner en bakgrunn for eller refleksjon rundt endringen.

Punkt 6: Punktet om tilrettelegging bør deles i to punkt, ett med tilrettelegging og ett med samisk kultur, som da også kan slås sammen med neste punkt om samisk språk. Eksempler hører ikke hjemme her, men kan for eksempel flyttes til anbefalte praksiser.

Punkt 8: Vi lurer på formuleringen «medvirke i å utforme og evaluere aktiviteter og temaer»: Hva menes med å utforme aktiviteter? Skal vi ha konfirmantene med i planleggingen av sin egen konfirmanttime? Her bør det presiseres eller formuleres klarere.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Nei

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Siden erfaringsmålene er formulert med «kan kirken», og det er understreket i felles innledning at de er eksempler og hverken uttømmende eller absolutte krav så blir det vanskelig å vite noe om bredde og fordypning før man har utarbeidet en lokal plan. I seg selv er fordypning et ambisiøst mål i konfirmantarbeidet så lenge vi har et arbeid for bredden av folkekirkens medlemmer. Det er mange som kan så lite at det ikke blir særlig plass til fordypning.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?2

Nei

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»3

Noen av målene er litt ambisiøse for bredden av konfirmantene, men kan passe for andre.

Vi savner en tydeligere logisk rekkefølge på punktene (for eksempel å starte med punktet om å finne fram i Bibelen) og mindre overlapping mellom punktene (for eksempel punkt 1 og 3).

Punkt 6 «Delta i ...» hører kanskje til under «anbefalte praksisformer»?

Punkt 4 og 7 inneholder eksempler på bibeltekster. Disse eksemplene bør tas ut av erfaringsmålene og heller plasseres under sentrale temaer og utvalgsriterier. Da blir det et tydeligere skille på HVORDAN jobbe med Bibelen og HVA skal jobbes med i Bibelen. Det vil også gjøre det enklere å få én samlet liste med bibeltekster (jæmfør svar på spørsmål 51).

Punkt 2 om at konfirmantene skal være aktive deltakere i arbeidet med fortolkning bør forklares bedre, siden det ble tolket

på vidt forskjellige måter av høringsgruppa. Dessuten blir begrepene tolkning og fortolkning brukt om hverandre i disse punktene.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier³

Vi savner grunnleggende bibelkunnskap f.eks. omhandler Jesus, kirkens høytider, skapelse, syndefall, frelse. (jamfør svar på spørsmål 6). Noe av dette finnes i kjernetekstene, men disse bør også være en del av helheten. Og noe kan flyttes fra eksemplene i listen ovenfor.

Blant eksistensielle spørsmål kan kanskje tilhørighet føyes til.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Punkt 1 er et eksempel på en liste med mange ting som i ytterste konsekvens blir meningsløs: «delta aktivt og reflekterende i tradisjoner knyttet til (...) lokale tradisjoner».

I punkt 2 kan det strykes «og samisk kristenliv,» da dette naturlig vil finnes i lokal kirkekunst der dette er aktuelt og ellers dekkes av punkt 7 for alle andre.

Punkt 6 har en lang «for eksempel»-rekke som gjør setningen veldig tung. Dessuten må vi først fortelle konfirmantene om lokal kirkehistorie og nasjonale og globale utviklingstrekk i kirke og samfunn før de i det hele tatt kan reflektere over sammenhenger mellom dem, og mange har mistet fokus lenge før vi kommer så langt. (jamfør svar på spørsmål 6).

Punktet høres mer ut som en oppgaveformulering på høyskolenivå enn en konfirmanntime. Her kunne det vært konkretisert kortere erfaringsmål som handlet om kirkens kultur og tradisjon i verden, i Norge og lokalt.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Erfaringsmålene er delvis overlappende med anbefalte praksisformer og bør nok harmoniseres hvis de legges ved siden av hverandre slik vi ønsker (jamfør svar på spørsmål 40).

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivare tatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Gode punkter.

Vi mangler systemer for direkte kontakt med faddere hvis det er meningen at vi bør ha det. All kontakt og oppfordring til faddere må gå via foresatte siden det er foresatte vi samler inn kontakthinformatjon fra ved påmelding. Vi har heller ikke annen kontakthinformatjon enn barnets adresse før de har meldt seg på et opplegg.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Kjernetekstene inkluderer mye av det vi savner under «sentrale temaer og utvalgskriterier», men ser ut til å være valgt etter andre kriterier. Dette bør harmoniseres (jamfør svar på spørsmål 45 og 51).

Herrens velsignelse, 4. Mos 6, 22.26 kan også være en kjernetekst fordi velsignelsen brukes både i gudstjenesten og på andre samlinger.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Det kan fungere godt som et arbeidsverktøy å ha en slik liste over hvilke bibeltekster som kan belyse et tema, så lenge man tar høyde for at man ikke må gå gjennom alt.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Nei

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Det var ikke alle som jobbet med høringsuttalelsene som fant eksempeltekstene før vi leste dette spørsmålet. Dette forsterker inntrykket av at det er for mange dokument og sider å forholde seg til.

Det bør være én liste med bibeltekster der noen av dem kan være markert som kjernetekster. Lista bør være inndelt etter punktene under «Sentrale temaer og utvalgskriterier» slik eksempeltekstene i stor grad er satt opp nå. Kjernetekstene er ikke satt opp på samme måte og ser ikke alltid ut til å være innenfor disse overskriftene. Selv om lista er veiledende så bør den være en del av rammeplanen og ikke et vedlegg.

Som vedlegg kunne det vært satt opp en felles tabell for alle aldersgrupper, slik det er gjort for aldersgruppene 0-19. En slik tabell kan vise hvilke aldersgrupper som har bibelteksten som eksempel eller kjernetekst og gjerne temaplassering og plassering i kirkeårets teksttrekker.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Her vil det være store regionale, lokale og kulturelle forskjeller. Det som for noen er en selvsagt salme å ha med, vil for andre være helt ukjent. Og skal alle ha med «sine» salmer så tenker vi at det raskt vil være slik at hele salmeboka må med i lista.

Kanskje hadde det vært mer interessant (men sikkert nærmest umulig) og ha en veldig kort liste med salmer som man tenker at «hele» kirke-Norge bør ha som kjerne?

Her er våre lokale forslag:

25 Tenn Lys! Et lys skal brenne; 243 Gud skapte lyset og livet og meg; 281 Hellig, hellig, hellig; 419 Med Jesus vil eg fara; 563 Når jord og himmel møtes her; 564 Som barn i ditt hus; 624 Må din vei komme deg i møte; 648 Han skapte skogen og han skapte vannet; 766 Herre, din jord bærer mat nok for alle. Suppleringsalme: O, du som metter liten fugl.

Salmene burde vært satt opp i en samlet tabell felles for alle aldersgrupper slik at man lettere kan se hvilke salmer som går igjen på flere aldersgrupper og se progresjonen som er tenkt i salmeutvalget. Her må progresjon forstås for eksempel som hvilke salmer er for vanskelige eller for barnslige for aldersgruppen og ikke forutsette at de kan noe fra tidligere (jamfør svar på spørsmål 6).

76. Innspill på praksisformer²

Savner eksempler på hva som kan være «menighetens fellesskap» utover gudstjenester, slik det står om i punkt 3 av rammer for konfirmasjonstiden.

Det står ikke noe om konserter og andre kulturarrangement for eller med konfirmanter.

Erfaringsmålet «delta i forberedelse av prekener og andakter» er ikke gjenspeilet i de anbefalte praksisformene. Det kan gjelde flere av erfaringsmålene.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Oppbyggingen av rammeplanen er i et greit format, men det hadde vært mer brukervennlig hvis alt for aldersgruppa hadde vært samlet. Nå må man slå opp i tre ulike vedlegg for å finne helheten for aldersgruppa. I tillegg kommer overordnet plan. Dette oppleves uoversiktlig. Vedleggene bør legges inn i selve rammeplanen, med nødvendige redaksjonelle tilpassinger. Samletabeller for alle aldersgrupper, slik det er utarbeidet for kjernetekstene kan også lages for salmer og praksisformer. Disse kan legges som vedlegg, som hjelp til helhetlig planlegging lokalt.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Medvirkning og ansvar ut fra ungdommens forutsetninger, evner og kunnskap vil kunne virke motiverende, oppleves inkluderende og gi eierskap. Økt sjans for at en beholder ungdommen over tid, og at de kommer tilbake.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ikke besvart.

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Utfordrende å få ungdommer til å komme, å nå ut til ungdommen med informasjon om tilbud. Det er derfor vanskelig å få tilgang til deres perspektiver og tanker/innspill. Hva ønsker de av tilbud og hvordan vil de ha dem formet? Hva trenger de? Kontinuitet og progresjon blir også vanskelig.

Ofte knapt med ressurser og dermed vanskelig å sørge for tilbud til alle nevnte grupperinger.

Samarbeid med ulike organisasjoner blir viktig, men også det kan være utfordrende å følge opp.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Ikke besvart.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier⁴

Hvis «tekster som er utfordrende å oversette til norsk(e) og samiske språk» skal være et av punktene så bør det være flere eksempeltekster på temaet og kanskje en bedre forklaring. Er ikke dette egentlig en naturlig del av å tolke og formidle bibeltekster generelt?

Hvis «tekster som kan tematisere samisk livsanskuelse og natursyn» skal være et av punktene så bør det være eksempeltekster på temaet og forklaring til disse.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Gode punkter, men vanskelig å gjennomføre dersom en ikke har en stabil ungdomsgruppe som møtes jevnlig.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Savner lovsang som virkemiddel under punkt om musikk.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Stiller spørsmål ved at Mark. 10, 13-16 – Jesus og barna ikke er oppført som kjernetekst for alle aldersgrupper. Teksten er en fin omsorgsfortelling for de minste barna, men også en viktig tekst om at vi all må være som barn for å komme inn i Guds rike.

Luk. 10, 38-42 – Marta og Maria kan være med som kjernetekst også for 13-19 år.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Utvalget er til god støtte spesielt om en er ny.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?²

Nei

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster²

Det bør være én liste med bibeltekster der noen av dem kan være markert som kjernetekster. Lista bør være inndelt etter punktene under «Sentrale temaer og utvalgskriterier» slik eksempeltekstene i stor grad er satt opp nå. Kjernetekstene er ikke satt opp på samme måte og ser ikke alltid ut til å være innenfor disse overskriftene. Selv om lista er veiledende så bør den være en del av rammeplanen og ikke et vedlegg.

Som vedlegg kunne det vært satt opp en felles tabell for alle aldersgrupper, slik det er gjort for aldersgruppene 0-19. En slik tabell kan vise hvilke aldersgrupper som har bibelteksten som eksempel eller kjernetekst og gjerne temaplassering og plassering i kirkeårets tekstrekker.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Her vil det være store regionale, lokale og kulturelle forskjeller. Det som for noen er en selvsagt salme å ha med, vil for andre være helt ukjent. Og skal alle ha med «sine» salmer så tenker vi at det raskt vil være slik at hele salmeboka må med i lista.

Kanskje hadde det vært mer interessant (men sikkert nærmest umulig) og ha en veldig kort liste med salmer som man tenker at «hele» kirke-Norge bør ha som kjerne?

Her er våre lokale forslag:

Savner bordvers. Lovsanger bør være med.

Salmene burde vært satt opp i en samlet tabell felles for alle aldersgrupper slik at man lettere kan se hvilke salmer som går igjen på flere aldersgrupper og se progresjonen som er tenkt i salmeutvalget. Her må progresjon forstås for eksempel som hvilke salmer er for vanskelige eller for barnslige for aldersgruppen og ikke forutsette at de kan noe fra tidligere (jamfør svar på spørsmål 6)

97. Innspill til praksisformer

Vi ser at sjelesorg og lovsang ikke er nevnt som punkt under noen av praksisformene. Dette savnes.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Litt vanskelig å skjønne hvor skillet går mellom unge voksne og voksne. Vil være veldig forskjellig hos en menighet som har studentliv og en menighet som ikke har studenter.

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Skjønt denne lista vil aldri kunne dekke alt som skjer.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Samtidig hadde det vært interessant å få til en nasjonal satsing på et opplegg som er likt fra sted til sted. Aldersgruppa er veldig mobile, og det kunne vært verdifullt med noe som er gjenkjennbart uansett hvor man er i landet.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?³

Nei

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

Her bør tekstene på side 9 og 16 redigeres sammen til én liste med bibeltekster. Her skulle vi gjerne hatt en bedre/større temainndeling, slik vi har for de lavere aldersgruppene. Selv om lista er veiledende så bør den være en del av rammeplanen og ikke et vedlegg.

Bibeltekster som brukes i gudstjenesten bør være sentrale her også, ikke bare i konfirmasjonstiden.

Som vedlegg kunne det vært satt opp en felles tabell for alle aldersgrupper, slik det er gjort for aldersgruppene 0-19. En slik tabell kan vise hvilke aldersgrupper som har bibelteksten som eksempel eller kjernetekst og gjerne temaplassering og plassering i kirkeårets tekstrekke.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Her vil det være store regionale, lokale og kulturelle forskjeller. Det som for noen er en selvsagt salme å ha med, vil for andre være helt ukjent. Og skal alle ha med «sine» salmer så tenker vi at det raskt vil være slik at hele salmeboka må med i lista.

Kanskje hadde det vært mer interessant (men sikkert nærmest umulig) og ha en veldig kort liste med salmer som man tenker at «hele» kirke-Norge bør ha som kjerne?

Salmene burde vært satt opp i en samlet tabell felles for alle aldersgrupper slik at man lettere kan se hvilke salmer som går igjen på flere aldersgrupper og se progresjonen som er tenkt i salmeutvalget. Her må progresjon forstås for eksempel som hvilke salmer er for vanskelige eller for barnslige for aldersgruppen og ikke forutsette at de kan noe fra tidligere (jmfør svar på spørsmål 6).

114. Innspill til praksisformer²

Vi nevner igjen at det hadde vært interessant å kunne ha et nasjonalt opplegg som var gjenkjennbart over hele landet (jmfør svar på spørsmål 72).

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Rammeplanen for voksne er i helhet både for vid fangede og for snever. I hovedsak er planen lagt til rette for en målgruppe som er godt kjent i kirka, i sin tro og er klar for å videreutvikle den mer.

Det at vi skal omfavne alle grupper av voksne inn i vår plan for læring er et viktig signal til oss selv om at det ikke bare er de med barnetro som fortsetter med alderen.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ja

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Nei

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

I hovedsak er planen lagt til rette for en målgruppe som er godt kjent i kirka, i sin tro og er klar for å videreutvikle den mer.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ja

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Hvis man har ressurser til det.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ja

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Her er avsnittene på side 9 og 16 i vedlegget helt like. Teksten bør være en del av rammeplanen og ikke et vedlegg.

Bibeltekster som brukes i gudstjenesten bør være sentrale her også, ikke bare i konfirmasjonstiden.

Som vedlegg kunne det vært satt opp en felles tabell for alle aldersgrupper, slik det er gjort for aldersgruppene 0-19. En slik

tabell kan vise hvilke aldersgrupper som har bibelteksten som eksempel eller kjernetekst og gjerne temaplassering og plassering i kirkeårets tekstrekker.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Burde ikke salmelista for voksne være alle salmene i salmeboka og suppleringsalmer? Hvorfor står de ellers i salmeboka?

Kanskje hadde det vært mer interessant (men sikkert nærmest umulig) og ha en veldig kort liste med salmer som man tenker at «hele» kirke-Norge bør ha som kjerne?

Salmene burde vært satt opp i en samlet tabell felles for alle aldersgrupper slik at man lettere kan se hvilke salmer som går igjen på flere aldersgrupper og se progresjonen som er tenkt i salmeutvalget. Her må progresjon forstås for eksempel som hvilke salmer er for vanskelige eller for barnslige for aldersgruppen og ikke forutsette at de kan noe fra tidligere (jmfør svar på spørsmål 6).

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.

IKO Institutt for kirke og oppvekst

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Heidi J. Andersen, heidi.andersen@iko.no
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Felles innledning beskriver rammeplanens funksjon: å konkretisere innholdet og gi retning for utforming av lokale planer. Planen viser tydelig hvordan undervisning i kirken kan se ut. Den utfyller dermed Overordnet del godt, siden overordnet del i større grad viser hvordan læring i kirken kan se ut.

I en eventuell revisjon av overordnet del kan tekster fra felles innledning til rammeplanene flyttes inn i overordnet del.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ja

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

IKO savner at rammeplanene og overordnet del stiller krav til hvordan ressurser allokeres til arbeidet med kirkelig undervisning og læring, og spesielt arbeid for barn og unge. IKO savner at det uttrykkes en forventning om at arbeidet skal nå flest mulig av alle døpte og interesserte.

Planen viser tydelig hvordan undervisning i kirken kan se ut. Planen løfter fram praksiser som konkret undervisningsinnhold, og innledningen beskriver hvordan planen kan være «utgangspunkt for arbeidet med å legge fram innholdet for deltakerne, og finne arbeidsmåter som er inkluderende, engasjerende, motiverende og dialogorienterte». IKO viser til at planen bygger på viktige forutsetninger for kirkelig undervisning og læring, og tar disse på alvor.

Det er et dilemma at rammeplanene må være åpne og fleksible for å passe alle slags menigheter, og at det samtidig er behov for rammeplaner som gir en klar og nærmest forpliktende «oppskrift» for arbeidet med lokal plan. Dette er et dilemma hvor det er krevende å oppnå begge deler på en gang. IKO mener at en åpen form på planen er et gode, og at den må følges opp av tydelig veiledning, kompetansetiltak og gode ressurser som kan tas i bruk i mange menigheter.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

IKO viser til at bruken av erfaringsmål begrunnes faglig i boka Kirkedidaktikk, i kapittel 8: «Mellom mål og mening: Arbeidsmåter som innhold og mål i kirkelig undervisning».

Erfaringsmålene løfter fram praksiser som det konkrete innhold, og viser samtidig hvilket større kunnskapsinnhold som er i bruk i praksisene, slik som bibeltekster, salmer, arkitektur og verdier. Dette skaper en nyttig dobbelhet i målformuleringene. Erfaringsmålene gir godt rom for å differensiere undervisningen, siden man kan variere i hvor stor grad man legger vekt på kunnskapsinnholdet bak selve praksisene. IKO mener at det er viktig å følge opp rammeplanene med kompetansetiltak som lar brukerne av planen forstå verdien av erfaringsmålene, ettersom det ikke er mulig å beskrive dette godt nok i en felles innledning.

Erfaringsmålene sikrer at rammeplanen er undervisningsplaner, og ikke læreplaner. Dette er en viktig forutsetning for planforslaget som må komme klart fram i saksbehandlingen. I ikke-formell undervisning gir det lite mening å formulere læreplaner, siden læring ikke kan kontrolleres og aktivitetene skal være for alle, uavhengig av læringspotensial. Poenget om at læring ikke kan kontrolleres, er også en del av overordnet del.

IKO merker seg at noen av punktene i listene over erfaringsmål bruker formuleringen «bli kjent med». Denne formuleringen er ikke i tråd med IKOs forståelse av hva erfaringsmål er. De er nærmere det vi vil kategorisere som læringsmål. Dette gjør at planen ikke har et enhetlig uttrykk og kan forvirre leseren med tanke på hvilken måltype som faktisk brukes i planen. Et

eksempel er læringsmålet «bli kjent med og be Vår Far, trosbekjennelsen og andre sentrale liturgiske tekster». Dette punktet bør erstattes med erfaringsmålet «øve på Vår Far, ...»

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Slik begrepet tolkningskompetanse brukes under overskriften BTT i noen av rammeplanene, er det viktig at begrepet blir definert. Det brukes godt og er relevant for rammeplanene og for undervisning og læring. Teksten om tolkningskompetanse kan tas inn i en revisjon av overordnet del for å unngå behovet for felles innledning til rammeplanene.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Nei

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

IKO mener at avsnittene om samisk innhold i innledningen og i hver rammeplan bør være forpliktene gjennom bruk av ordet «skal». IKO mener at lokal plan skal ha i oppgave å konkretisere det samiske innholdet som er i bruk i aktivitetene lokalt. Det bør spesifiseres at prinsippene om det samiske innholdet gjelder for alle menigheter.

IKO foreslår følgende formulering: «Samiske kulturuttrykk, trosuttrykk og livsanskuelse er en del av innhold og praksiser i undervisning for barn i alle menigheter. Samiske språk skal være med også der hvor samisk ikke er hovedspråk. Lokal plan skal konkretisere dette innholdet.»

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Nei

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

I listen over momenter som det tas hensyn til i tanken om progresjon, finner vi to punkter som ikke handler om progresjon men om individuell tilrettelegging uavhengig av progresjon. Punktet «mestring på egne premisser» bør byttes ut med «deltakernes modning og utvikling». Punktet «erfaringer og referanser den enkelte har ...» bør strykes.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

IKO er glad for at høringsforslaget løfter fram rollen til foresatte og faddere, og viser hvordan menigheten kan og bør fasilitere denne rollen. Det er en styrke at den religiøse myndighetsalderen beskrives men likevel ikke er en grense for anerkjennelsen av familiens rolle.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Både overordnet del og rammeplanene mangler den forpliktelse til å satse på bredden av alle døpte (og interesserte) som gjorde Trosopplæringsreformen til en viktig reform. IKO savner at det gis en forpliktelse til at menighetene skal nå flest mulig av de døpte og interesserte.

IKO savner at beskrivelsen av det samiske innholdet er mer forpliktende. Vi anbefaler formuleringen: «Samiske kulturuttrykk, trosuttrykk og livsanskuelse er en del av innhold og praksiser i undervisning for barn i alle menigheter. Samiske språk skal være med også der hvor samisk ikke er hovedspråk. Lokal plan skal konkretisere dette innholdet.»

For det øvrige innholdet er det svært viktig at rammeplanene er fleksible og tar høyde for det mangfoldet som finnes av menigheter, ressurstilfang, deltakere og andre kontekstuelle forutsetninger. Det kan ikke stilles like forpliktelser til rurale fellesrådsområder med 1 000 innbyggere som til urbane sokn med 10 000 medlemmer. Rammeplanene gir menigheter i Nord-Hålogaland bispedømme mulighet til å fordype seg i arven etter Lars Levi Læstadius, menigheter i Stavanger bispedømme kan velge Hans Nielsen Hauge, og i Nidaros er det kanskje Olav den hellige som blir valgt som eksempel på «personer som har formet kirken lokalt og globalt». Menigheten bør være forpliktet på å tilpasse undervisningen til lokal kontekst, og bibelfortellingene som formidles i den lokale kirkekunsten må stå høyt på den lokale listen over tekster som brukes.

IKO mener det er viktig at planarbeidet følges opp med regionale workshops (prostinivå, bispedømmenivå) hvor man samarbeider om å finne de beste lokale operasjonaliseringer av rammeplanens innhold. Rammeplanene bør følges opp med utvikling av undervisningsressurser som tar utgangspunkt i flere punkter i rammeplanene, og som enkelt kan tas i bruk i ulike menigheter.

Fortolkningen av spørsmålet «forpliktende innhold» må handle om hva menighetene er forpliktet til å undervise om, ikke hva deltakerne skal være forpliktet på å lære. IKO viser til at kirkelig undervisning er en form for ikke-formell undervisning, og er basert på frivillig deltakelse. Det er derfor krevende å skrive noe som er forpliktende overfor menighetene, uten at det også oppleves forpliktende overfor deltakerne – noe det ikke kan være.

Formuleringen «for at de skal lære om ...», kan kirken invitere til å ...» er en god måte å innlede listene i rammeplanen på, som tar hensyn til forutsetningene om kontekst, ressurser, mangfoldet av forutsetninger hos deltakerne m.m. Dersom man vurderer alternativer, er det viktig at setningen ivaretar forutsetningene som ligger i at det er snakk om ikke-formell undervisning som skal være tilgjengelig for alle.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Nei

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

IKO viser til at rammeplanene definerer «sentrale temaer og utvalgsriterier» og at det ikke vises til hvordan kjernetekstlistene følger opp dette avsnittet. IKO mener at dette svekker kjernetekstlistenes posisjon som del av et helhetlig planverk. Her ligger det en styrke i de øvrige veiledende listene, som viser til hvordan tekstene fyller de sentrale temaene og utvalgsriteriene fra rammeplanene.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Ikke besvart.

19. Innspill til rammeplanens innledning

«Både døpte og interesserte barn og deres foresatte bør oppleve seg omsluttet av Guds omsorg.» Denne setningen fungerer dårlig som målsetning, og bør strykes i sin helhet.

Avsnittet er tydelig inspirert av barneteologi. Denne barneteologien bør sikres enda bedre gjennom å bruke setningen «I leken får de rom for å utforske sin egen spiritualitet» i stedet for «... utforske sin egen tro».

Undring bør løftes fram. IKO anbefaler setningen «I kirken får de leke og undre seg sammen med andre» i stedet for «I kirken får de leke og lære sammen med andre».

Avsnittet om det samiske innholdet bør være forpliktende.

Setningen om universell utforming og individuell tilrettelegging går igjen i alle rammeplaner uten å bli konkretisert på alder. En slik overordnet setning hører til i overordnet del. Den bør enten differensieres mellom aldersgruppene, eller ikke brukes i rammeplanene for hver alder.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Det er aktivitetstilbudet i lokal plan som skal være realistisk og gjennomførbart. Derfor er ikke aktivitetstilbudet som nevnes i rammeplanen, forpliktende.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Læringsmålet «bli kjent med» har sneket seg inn i erfaringsmålet om bibelfortellinger, slik at det ikke lenger er den typen erfaringsmål som innledningsteksten beskriver. «Sanse» kan byttes ut med «oppleve».

Punktet om å «delta i samtaler om fortellingene» fungerer dårlig som utdypende erfaringsmål. Det bør sies noe om hva disse samtalene skal bety for undervisningen og læringen. IKO anbefaler å endre til «delta i språkstimulerende og filosofiske samtaler om fortellingene». Dette forteller noe om hva samtalen skal ha potensial for å bety for barnas læring. Punktet om å «samtale om Jesus» likeså. Det bør utdypes hva disse samtalene skal inneholde, mer enn bare «noe om Jesus». IKO anbefaler å endre til «samtale om Jesus som en nær og levende frelser, venn og kilde til trygghet». Dette forteller noe om hva samtalen skal ha potensial for å bety for barnas læring.

IKO savner et punkt om at tolkningskompetanse også innebærer begrepslæring og handler om generell språkutvikling. IKO anbefaler å legge til punktet «Bibelformidlingsarbeidet støtter opp om barnas begrepslæring og generelle språkutvikling. Barna får høre fortellingene på sitt eget språk, enten norske / samiske språk eller minoritetsspråk.»

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

«sanse» kan byttes ut med «oppleve».

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Punktet «delta i ulike former for bønn» er ikke tilpasset aldersgruppen. IKO anbefaler å konkretisere hvilke former for bønn som er viktige å bruke sammen med 0–5-åringene: «delta i bønn ved å synge, bruke kroppen og herme».

Undervisning som skal skape holdninger, er en lang prosess. Punktet «dele, få, trøste og vise omsorg» kan innledes med «øve på å ...»

Erfaringsmålene mangler henvisning til diakoni og misjon. IKO anbefaler å inkludere et punkt om dette: «dele eller delta på andre måter, sammen med familien, i diakoni og misjon».

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivare tatt?

Ja

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Ikke besvart.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Listen over kjernetekster bør vise hvordan listen forholder seg til avsnittet om sentrale temaer og utvalgsriterier.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Omfanget er ikke det viktige i denne listen, siden det er en eksempelliste.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Listen over eksempeltekster er viktig for å forstå hvordan de sentrale temaene og utvalgsriteriene under overskriften BTT i rammeplanen kan brukes. Det bør kommuniseres klart og tydelig at listen ikke viser alt som bør inngå i undervisning, men at det er en veiledningsressurs som utfyller punktet om «sentrale temaer og utvalgsriterier».

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Ikke besvart.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

IKO mener at funksjonen til lister for praksisformer er svært uklar, og stiller spørsmål ved om det er bruk for disse listene i det hele tatt.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Ikke besvart.

40. Innspill på rammeplanens innledning

IKO savner at beskrivelsen av det samiske innholdet er mer forpliktende.

Setningen om universell utforming og individuell tilrettelegging går igjen i alle rammeplaner uten å bli konkretisert på alder. En slik overordnet setning hører til i overordnet del. Den bør enten differensieres mellom aldersgruppene, eller ikke brukes i rammeplanene for hver alder.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Avsnittet kan avsluttes med «Barne- og ungdomsorganisasjoner er ofte viktige samarbeidspartnere.» Bør flyttes opp til nest siste avsnitt.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier²

Listen over kjernetekster bør vise hvordan listen forholder seg til dette avsnittet.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Læringsmålet «bli kjent med og be Vår Far, trosbekjennelsen og andre sentrale liturgiske tekster» bør byttes ut med erfaringsmålet «øve på Vår Far, trosbekjennelsen og ...», slik at bruken av erfaringsmål blir enhetlig i rammeplanene. Når resten av planen er utformet som en undervisningsplan og ikke en læreplan, må dette også gjelde for dette punktet. Punktet «reflektere over livet og døden, hvordan dette kommer til uttrykk i begravelsesritualet, og hva ritualet kan bety for etterlattes sorg og håp» bør være mer tilgjengelig for leseren av planen. IKO anbefaler at punktet viser tydelig hvordan artefaktene (begravelsesritualet og minnepraksisene) er grunnlag for refleksjonen, og utgjør et konkret utgangspunkt som enklere kan tilpasses målgruppen. IKO anbefaler at punktet lyder: «reflektere over begravelsesritualet og minnepraksiser, og hva de kan bety for etterlattes sorg og håp». Dette forslaget gjør det tydeligere at begravelsesritualet er et viktig kunnskapsinnhold i kirkelig undervisning og læring.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Ikke besvart.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Listen over kjernetekster bør vise hvordan listen forholder seg til avsnittet om sentrale temaer og utvalgsriterier.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Omfanget er ikke det viktige i denne listen, siden det er en eksempelliste.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Listen over eksempeltekster er viktig for å forstå hvordan de sentrale temaene og utvalgsriteriene under overskriften BTT i rammeplanen kan brukes. Det bør kommuniseres klart og tydelig at listen ikke viser alt som bør inngå i undervisning, men at det er en veiledningsressurs som utfyller punktet om «sentrale temaer og utvalg

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

58. Innspill på praksisformer

IKO mener at funksjonen til lister for praksisformer er svært uklar, og stiller spørsmål ved om det er bruk for disse listene i det hele tatt.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

IKO savner at innledningen fastslår at konfirmasjonstiden er kirkens hovedsatsing for ungdom.

Setning nummer to i innledningen lyder «Ledere gjør seg kjent med konfirmantene, f.eks. gjennom én til én samtale.»

Denne setningen hører ikke til i sammenhengen, og bør strykes eller i det minste flyttes.

En setning begynner slik: «Et uttalt mål for konfirmasjonstiden ...» Det bør konkretiseres hvor dette uttales.

Innledningen bør være forsiktig med å definere alt som er galt med ungdomstiden. Setningen «I en tid hvor indre konflikter kan være mange og store, ...» bør derfor strykes eller omarbeides til noe mindre negativt og mer allmenngyldig.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Avsnittet om det samiske innholdet bør være forpliktende.

IKO savner at rammeplanen henviser til samisk konfirmantleir og nasjonal tegnspråklig konfirmantleir.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ja

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Læringsmålet «bli kjent med fortellinger» bør byttes ut med erfaringsmålet «oppleve fortellinger», slik at planens bruk av erfaringsmål blir enhetlig.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier³

Konfirmantenes eksistensielle spørsmål blir eksemplifisert. Dette bør unngås, da det er viktig at konfirmantlærere for hvert kull setter seg inn i hva konfirmantenes eksistensielle spørsmål faktisk er og hvordan de får uttrykk. Eksempelene i rammeplanen kan bidra til å lukke for en slik ekte undersøkende holdning.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Ikke besvart.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Læringsmålet «bli kjent med menighetens misjonsprosjekt» bør byttes ut med erfaringsmålet «høre om menighetens misjonsprosjekt», slik at planens bruk av erfaringsmål blir enhetlig.

I punktet «samtale om kristen tro, og utforske sammenhenger mellom ulike deler av teologien ...» ligger det en reduksjonistisk idé om hva kristen tro er. Punktet bør vise eksplisitt til den dogmatiske dimensjonen av kristen tro. Kristen tro innebærer mye mer enn bare dogmatikken, og IKO anbefaler derfor at begrepsbruken endres. IKO foreslår at punktet innledes med «samtale om kristendommens trossystem, og utforske ...»

Punktene om temaer som identitet, vennskap, kropp, seksualitet, samliv, livsglede, psykisk helse og rus kan slås sammen til ett.

Punktet om å «utforske medansvar, lederskap, demokrati og arbeid i kirken» er vanskelig å operasjonalisere, og spesielt innenfor rammene av konfirmasjonstiden. Ledelse bør ikke være et punkt som skal gjelde for alle deltakere i kirkelig undervisning og læring. IKO anbefaler at dette punktet strykes og erstattes av en generell setning i innledningen til rammeplan for 13–19.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Ikke besvart.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Listen over kjernetekster bør vise hvordan listen forholder seg til avsnittet om sentrale temaer og utvalgskriterier.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Omfanget er ikke det viktige i denne listen, siden det er en eksempelliste.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Listen over eksempeltekster er viktig for å forstå hvordan de sentrale temaene og utvalgskriteriene under overskriften BTT i rammeplanen kan brukes. Det bør kommuniseres klart og tydelig at listen ikke viser alt som bør inngå i undervisning, men at det er en veiledningsressurs som utfyller punktet om «sentrale temaer og utvalg».

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

76. Innspill på praksisformer²

IKO mener at funksjonen til lister for praksisformer er svært uklar, og stiller spørsmål ved om det er bruk for disse listene i det hele tatt.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Ikke besvart.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Med setningen «Samtidig er ungdomstiden en tid for å utfordres ...» settes ansvar og lederskap opp mot en inkluderende arena for mestring. De to setningene må bindes bedre sammen som en helhet og ikke som en motsetning til hverandre. Med setningen «Kirken kan også utruste unge til å møte det digitale livet» understøttes det at unge lever ett liv som finner sted både analogt og digitalt. Setningen bør derfor omarbeides.

IKO savner at beskrivelsen av det samiske innholdet er mer forpliktende.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Setningen om universell utforming og individuell tilrettelegging går igjen i alle rammeplaner uten å bli konkretisert på alder. En slik overordnet setning hører til i overordnet del. Den bør enten differensieres mellom aldersgruppene, eller ikke brukes i rammeplanene for hver alder.

Setningen om barne- og ungdomsorganisasjonenes rolle kan ha et eget avsnitt mellom de to nåværende avsnittene under overskriften om aktiviteter.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Ikke besvart.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Ikke besvart.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ikke besvart.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Det er en styrke at den religiøse myndighetsalderen beskrives men likevel ikke er en grense for anerkjennelsen av familiens rolle.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Listen over kjernetekster bør vise hvordan listen forholder seg til avsnittet om sentrale temaer og utvalgsriterier.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Omfanget er ikke det viktige i denne listen, siden det er en eksempelliste.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?²

Ja

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster²

Listen over eksempeltekster er viktig for å forstå hvordan de sentrale temaene og utvalgsriteriene under overskriften BTT i rammeplanen kan brukes. Det bør kommuniseres klart og tydelig at listen ikke viser alt som bør inngå i undervisning, men at det er en veiledningsressurs som utfyller punktet om «sentrale temaer og utvalg».

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

97. Innspill til praksisformer

IKO mener at funksjonen til lister for praksisformer er svært uklar, og stiller spørsmål ved om det er bruk for disse listene i det hele tatt.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Ikke besvart.

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

Setningen om universell utforming og individuell tilrettelegging går igjen i alle rammeplaner uten å bli konkretisert på alder. En slik overordnet setning hører til i overordnet del. Den bør enten differensieres mellom aldersgruppene, eller ikke brukes i rammeplanene for hver alder.

Avsnitt nummer to handler om endringer. Setningen om erfaring fra systematisk undervisning og læring passer ikke sammen med resten av avsnittet, siden det ikke handler om endringer.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentaar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentaar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Punktene «reflektere over kall til frivillig engasjement ...» og «oppdage muligheter til å bruke evner ...» har overlappende poenger og bør flettes sammen.

I punktet «vurdere ulike argumenter for og mot Guds eksistens og kristen tro» ligger det en reduksjonistisk idé om hva kristen tro er. Punktet bør vise eksplisitt til den dogmatiske dimensjonen av kristen tro. Kristen tro innebærer mye mer enn bare dogmatikken, og IKO anbefaler derfor at begrepsbruken endres. IKO foreslår at punktet lyder «vurdere ulike argumenter for og mot Guds eksistens og kristendommens trossystem».

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?³

Ikke besvart.

112. Kommentaar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

114. Innspill til praksisformer²

IKO mener at funksjonen til lister for praksisformer er svært uklar, og stiller spørsmål ved om det er bruk for disse listene i det hele tatt.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Ikke besvart.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ikke besvart.

118. Kommentaar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ikke besvart.

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ikke besvart.

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Punktene «reflektere over kall til frivillig engasjement ...» og «oppdage muligheter til å bruke evner ...» har overlappende poenger og bør flettes sammen.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ikke besvart.

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Ikke besvart.

131. Innspill til praksisformer³

IKO mener at funksjonen til lister for praksisformer er svært uklar, og stiller spørsmål ved om det er bruk for disse listene i det hele tatt.

KFUK-KFUM Norge

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Benedicte Kivle
Bispedømme	Oslo

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Vi støtter den overordnede delen og profilen på teologisk og pedagogiske perspektiver. Vi opplever at dette i for liten grad blir gjentatt i de aldersbestemte rammeplanene. Det er en fare for at man forutsetter at alle som bruker rammeplanene også er godt informert om innholdet i overordnet del. For eksempel bør vern om skaperverket synliggjøres gjennom valg av salmer og bibeltekster og hva som vektlegges innenfor rammeplanene. Mangfoldsperspektivet i rammeplanene ser ut til å dreie seg primært om samisk minoritet og i mindre grad andre minoriteter.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Nei

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

KFUK-KFUM Norge vil fremheve behovet for å være gjennomgående tydeligere på hvordan lokale menigheter er avhengige av, og har forpliktet seg gjennom Kirkens unge. Kirken har mange muligheter gjennom samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjoner. Det er ikke tilstrekkelig at dette nevnes usystematisk gjennom teksten. Dette bør komme tydeligere frem i innledningen og under de ulike rammeplanene. Det kontinuerlige arbeidet og de punktuelle aktivitetene må sees i sammenheng som viktige læringsarenaer. Rammeplanene bør understreke viktigheten av å se på de ulike aktivitetene som en helhet.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Teksten som skal forklare hva erfaringsmål er, kan med hell forenkles og kortes ned.

"Erfaringsmål" gir et konstruktivt perspektiv på læringen. Det blir tydelig at målet med tiltakene ikke er et bestemt individuelt utfall i form av "er blitt en kristen", eller "kan ramse opp de ti bud". Erfaringsmål uttrykker tydelig at hensikten med tiltakene i planen er erfaringen og ikke nødvendigvis hvordan det ressonnerer hos den enkelte.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivarettet?

Ja

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

KFUK-KFUM Norge anerkjenner at samisk innhold er viet egen plass og egne avsnitt gjennom rammeplanene. Vi i KFUK-KFUM Norge mener at rammeplanene i enda større grad kan åpne opp for flere minoritetsperspektiver i rammeplanene. Måten man ivaretar samisk innhold på kan være et forbilde for hvordan man kan se for seg andre minoriteter og mangfoldige uttrykk ivaretas; For eksempel; Kjønnsperspektiver; kvinne, mann, ikke-binære; skeiv identitet; Rasisme og etnisitet, Funksjonsbarrierer; hørsel, syn, bevegelse, psyko-motoriske barrierer. Økonomiske barrierer; forbruksmønster, fattigdom og rettferdighetsperspektiver

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Det er viet et avsnitt under hver rammeplan der typiske rammer, behov og muligheter for den enkelte aldersgruppen beskrives. Det er en viktig forutsetning for å forstå behovet for aldersinndelte rammeplaner. Beskrivelsene kunne her i større grad uttrykke at det er store variasjoner innad i aldersgrupper. KFUK-KFUM støtter SBU i opplevelsen av at det er svake overganger mellom de ulike gruppene. Mye av det som står om aldersgruppen 13-19, passer for de yngste, for eksempel.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Ikke besvart.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Forpliktelsen til, og potensiale i, å knytte lokalt arbeid til en eller flere av ungdomsorganisasjonene kan sies tydeligere, ref Kirkens Unge-plattformen.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Oversikten over kjernetekster (sett i sammenheng med salmer og sang) kan med hell vurderes mer med tanke på hvordan overordnet plan kommer til uttrykk i valg av kjernetekster. For eksempel hvordan ivaretas perspektivet på vern om skaperverket?

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0-5 år

Det bør komme tydeligere frem hvordan samarbeid med organisasjoner kan bidra til og forsterke menighetens arbeid for og med barn og unge.

Barn fra 3-5 år kan ha stor glede av å delta på barnefestivaler eller familieleirer som også utvider de kristne fellesskapene utover den lokale kirken. Slik kan den lokale kirken legge til rette for at familier med mindre barn kan finne støtte og nettverk også utover sitt eget nabolag - det er for mange en viktig del av tro i praksis i denne livsfasen

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ikke besvart.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ikke besvart.

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Beskrivelsene er gode. KFUK-KFUM vil legge til og kommentere at det er positivt å trekke inn kjente kulturuttrykk fra andre arenaer barn er tilstede på. For eksempel sanger eller leker fra barnehagen. Bli med-sangene er eksempler på gode sanger med positivt innhold som kan skape gjenkjennelse og dermed etablere barnas tillit og relasjon til en kirke som også er en del av resten av livet - samtidig som at kirken har hellige rom og andre sanger.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Veldig bra hvordan betydningen av de uformelle erfaringene med å ta del i kirkerommet vektlegges.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Det bør komme tydeligere frem hvordan samarbeid med organisasjoner kan bidra til og forsterke menighetens arbeid for og med barn og unge.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier

Det kan være en forbedring å se mer på hvordan sentrale temaer fra overordnet del blir brukt som utvalgskriterier i hver rammeplan.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Her stusser vi på det siste punktet om "å bli kjent med fortellinger om kristne barn fra andre deler av verden". Det må gjerne være et fokus på den verdensvide kirke, men vi opplever denne formuleringen som litt snever.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Her liker vi at det først står "leke". Nivået varierer mellom hva man skal gjøre og hva man skal oppleve. Dette spennet kan fungere, men kan også systematiseres mer, der man lister opp først det som handler om aktivitet for så å liste opp det som handler om erfaring.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivare tatt?

Ja

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Verbet "Foreslå" under foresatte kan med fordel byttes ut med for eksempel "erfaringsdeling", eller "ha samtaler om". Slik det står nå, kan lokalt ansatte misforstå sin rolle som en rådgiver eller en "innsalgs"person. Finn heller ord som underbygger det pedagogiske perspektivet presentert i overordnet del der barn, og foresatte er aktive bidragsytere i sin egen prosess. Se kommentaren over om å bruke verbet "foreslå". "Inspirere" og "invitere" fungerer bedre. Det må være en bevissthet omkring likeverdigheten i relasjonen.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

OK med fokus på trygghet og at man er omsluttet av Guds kjærlighet.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Ikke besvart.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Ikke besvart.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Salmene har fokus på at Gud må "passe på". Savner salmer som er mer positive om kjærlighet. "Du omgir meg på alle sider", "Når et bitte lite frø", og "La oss gå i tro"

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ikke besvart.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Vektlegge mulighetene og forpliktelsene som ligger i samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene for tweens. I overgangene mellom barn og ungdom blir tilhørigheten til det lokale arbeidet og til organisasjonene "limet" som gjør at unge vil bli med videre når de er blitt for store for enkelttiltakene.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Innledningen her kan i større grad beskrive hva som kjennetegner akkurat disse årene i livet; barna begynner på skolen, og deltar i andre fritidsaktiviteter, former vennskap i enda større grad, og følger kanskje med i nyhetsbildet og det som skjer utenfor den umiddelbare nærheten. Teksten bør tydeligere få frem hvordan aldersbestemte faktorer vil påvirke hvordan deltagere kan bli med på det som skjer i kirken.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Aktiviteter kan gjerne knyttes direkte til barne- og ungdomsorganisasjoner i Kirkens Unge. Aktivitetene skjer i hovedsak "i samarbeid med barne og ungdomsorganisasjonene".

Til følgende setning har vi to kommentarer: "Enkeltprosjekter gir rom for involvering i planlegging og gjennomføring av menighetens hovedgudstjeneste."

Reell medvirkning kan beskrives på en bedre måte. For denne aldersgruppen har vi god mulighet til å bygge eierskap og tilhørighet gjennom medvirkning i det kontinuerlige arbeidet....

Begrepet "hovedgudstjeneste" er problematisk. Kan det stå bare "gudstjeneste"?

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»2

Tydeliggjør hvordan disse erfaringsmålene er tilpasset denne aldersgruppen - hva er nytt og annerledes fra 0-5 år? Beskrivelsene i seg selv er hensiktsmessig for alderen.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier2

Ikke besvart.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Kommentar til punktet: identifisere styrker og svakheter ved Bibelens helter, både kvinner og menn (erstatte med "av ulike kjønn")

Forslag til nytt kulepunkt:

- utforske skeive trosuttrykk, fortellinger og merkedager (her lener vi oss på SKN sin kompetanse)

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»2

Forslag til nytt kulepunkt

- reflektere over alle menneskers iboende verdi som skapt i Guds bilde, uavhengig av

etnisitet, religion, seksuell orientering, kjønnsidentitet og funksjonsvariasjoner (her lener vi oss på SKN sin kompetanse)

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle2

Ikke besvart.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Er det rett at Sakkeus -fortellingen ikke skal brukes før Ungdomstiden? Den kan godt introduseres allerede ved 0-5 eller ihvertfall til 6-12 år.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Ikke besvart.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Ikke besvart.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

58. Innspill på praksisformer

Ikke besvart.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Konfirmasjonstiden er kirkas store mulighet til å treffe over 50% av norsk ungdom. Denne muligheten er helt unik og må verdsettes - og det gjør den også i stor grad. Muligheten til å komme i kontakt med disse ungdommene bør gripes og hegnes om av hele menigheten - ikke bare ungdomsprest eller kateket. Her er barne og ungdomsorganisasjonene eksperter, og kan bistå med kartlegging av behov og muligheter. Rammeplanen for konfirmasjon og ungdomstid bør og kan med hell åpne for at ungdommer selv bidrar inn med sine egne kulturuttrykk og at de selv får rom til å utforske sitt eget språk for tro og eksistensielle spørsmål. Dette perspektivet kan løftes enda mer frem.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

De første avsnittene bør få tydeligere frem; denne livsfasens vilkår, Kirkens rolle i denne fasen og mulighetene denne målgruppen representerer.

Innledningen bør først tydelig beskrive hva som kjennetegner livet for konfirmanter og hvilken livssituasjon de står i: skole, familie, venner, utfordringer og muligheter knyttet til livsfasen. Avsnittet bør også gjenspeile noe av mangfoldigheten unge i ulike lokalsamfunn opplever og erfarer i disse årene.

Et eget avsnitt kan dreie seg om hva kirken kan bidra til for akkurat denne aldersgruppen - spiller kirken en annerledes rolle her enn for tweens eller unge voksne? Det bør komme tydelig frem.

Generelt er tilbakemeldingen vår her at innledningen bør strammes opp. Nå er hver setning i seg selv ok, men momentene kommer hulter til bulter. Slik blir budskapet vagt.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Bra med utvidet tid til leirarbeid. Og bra at det poengteres hvordan leirarbeid kan skje i samarbeid med Barne og ungdomsorganisasjoner. Vi foreslår i tillegg: "Å delta på konfirmanleirer i regi av barne- og ungdomsorganisasjoner kan være ressursbesparende, og gi større rom for lokale menighetsansatte å knytte relasjoner til sine ungdommer"

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ballansen er god. Likevel kan det komme bedre frem erkennelsen av at mange konfirmanter trenger en helt grunnleggende introduksjon til Bibelfortellinger. Den barmhjertige samaritan er ikke kjent for alle. Så forutsetningene for de ulike konfirmantene vil sprike veldig. Rammeplanen kan godt hjelpe lokale menigheter i større grad med å håndtere dette spennet.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ikke besvart.

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»3

Foreslår å legge til "mangfoldige" her: • lytte til fortellinger om hvordan Bibelen former menneskers mangfoldige liv og tro

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier3

Ikke besvart.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»2

Forslag til nytt kulepunkt:

- Vektlegge verdien av frivillighet og felles eierskap som en bærende del av kirkens kultur og tradisjon

Forslag om å legge til "skeive" under dette pkt: • møte flere ulike kristne tradisjoner fra kulturer i Norge og i verden, inkludert urfolksperspektiver, skeive og andre minoritetskulturer, med særlig vekt på samiske trosuttrykk og samisk livsanskuelse

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»3

Forslag til nytt kulepunkt:

• reflektere over hvordan kirkens historiske fordømmelse av skeive har preget skeives livs- og troserfaringer

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ikke besvart.

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere2

Vi foreslår å benytte et annet ord enn verbet "Oppfordre" - det fungerer bedre med "oppmuntre" eller "legge til rette for". Valg av verb uttrykker noe om relasjonen mellom kirke og foresatte - kirken bør fremstå som en sparringspartner for foresatte og deltakere i deres egen læringsprosess.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Luk 4: 14-21 kunne inkluderes enten som kjernetekst eller som eksempeltekst under kampen for rettferdighet. For mange den mest sentrale frigjøringsteologiske teksten om Jesus.

Fra gamle testamentet kan mer av poesien, ordspråkene, forkynneren og også Jobs bok vært mulige tekster som kan åpne for mer undring og refleksjon.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Flere tekster mer mer poesi og også mer tematisering både av kropp (Høysangen) og det ondes problem kunne tematiseres her. Så er det forståelig at det må gjøres en vurdering mellom hensynet til bredde og hensynet til dybde. Men det er likevel verdt å vurdere hvordan de mer nyanserte bildene i bibelen kommer frem.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Det fungerer godt med tematisk inndeling som kan gi inspirasjon i planlegging lokalt.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer2

En salme som får frem vern om skaperverket er: Stjernene lyser fremdeles i mørket NoS 724. Denne burde inkluderes.

76. Innspill på praksisformer2

Ikke besvart.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

KFUK-KFUM anerkjenner beskrivelsen av ungdomstiden som en brytningstid, og samtidig en tid med store muligheter for at ungdommene kan vokse og utvikle seg i mestringsopplevelser og passe utfordringer.

KFUK-KFUM savner et tydeligere avtrykk av Kirkens Unge plattformen og hvordan kirken forplikter seg på å samarbeide med Barne og ungdomsorganisasjoner for å tilrettelegge for ungdomstiden i kirken. I samarbeidet med barne og ungdomsorganisasjonene ligger store muligheter for å bli gitt ansvar for små og større oppgaver, delta i demokratiske

prosesser, få kurs og veiledning i lederutvikling/egenutvikling og å bli del av større kristne ungdomsmiljøer utover egen lokal menighet. KFUK-KFUM støtter opp under dette poenget som også fremheves i høringssvaret fra SBU.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Gode beskrivelser av ungdomstiden. Som tidligere nevnt i de andre rammeplanene kan også innledningen her "strammes" opp slik at budskapet kommer enda tydeligere frem.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Rammeplanen legger godt til rette både for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling generelt, men disse prosessene kan knyttes tydeligere til barne- og ungdomsorganisasjonene.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Nei

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

I større grad kan det vektlegges at ungdommer har muligheter for medvirkning gjennom demokratiske prosesser i kirken og i Barne- og ungdomsorganisasjonene, regionalt og nasjonalt, så vel som gjennom å ta eierskap til eget ungdomsarbeid lokalt.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Også her kan aktiviteter og tilbud tydeligere knyttes til kirkens Unge plattformen

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Det bør være tydeligere hva som er likt og overlappende med rammeplanen for konfirmasjonstiden. Man kan gjerne bruke samme ordlyd i begge disse rammeplanene for det som er samme innhold.

Nytt kulepunkt med strategier for å utvikle deltakernes tolkningskompetanse under «Bibel, tekst og tolkning»):

- Bibeltekstene leses også fra marginale posisjoner, som kvinners, fattiges, flyktingers og skeives perspektiv. (samme som SKN sitt høringssvar)

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Endringsforslag til kulepunkt:

- delta i feiring/markering av merkedager i kirkeåret, for eksempel Maria budskapsdag / Márjjábeaivi / Maarjean biejjie / Márjjebiejvve, bots- og bønnedag og skaperverkets dag, samt kirkelige markeringer av samefolkets dag, kvinnedagen, arbeidernes dag og Pride. (samme som SKN sitt høringssvar)

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Forslag til nytt kulepunkt:

- reflektere over hvordan skeive livserfaringer kan forme den enkeltes gudsbilde og tro, samt menighetens gudstjenestetilv

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Samme her som under konfirmasjon- bytte ut "oppfordre" med "Legge til rette for" eller "invitere"

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Forslag til tillegg: Apg. 8, 26—40: Fortellingen om den etiopiske evnukken, (her og eller 6-12 år)

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Salomos høysang kapittel 2 og 4 bør legges til under skapelse og nyskapelse

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?2

Ja

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster2

Det fungerer fint med tematisk inndeling av eksempeltekster. Rangeringen av kjernetekster og eksempeltekster (hva er kriterium for å være en kjernetekst?) er ikke helt tydelig.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Forslag til tilleggsalmer som har fokus på etterfølgelse og tjeneste:

Pris være Gud

Bortom tid og rom og tanke

Stjernene lyser fremdeles i mørket

Vi kommer til de gi bønn du vår Far

Forslag til tillegg av andre sanger

Lever jeg av Christian Engebretsen

Sett, Avslørt og Elsket

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Her kommer tydelig frem hva som kjennetegner denne livsfasen. Også mangfoldet i erfaringer kommer godt frem. Det kunne likevel i enda større grad beskrives hvor ulik denne livsfasen er for mange, der noen raskt etablerer nye hjem og fast jobb og inntekt, mens andre i mange år lever i en uavklart situasjon når det gjelder bolig, familie og utdanning/jobb. Kirkens ansatte og organisasjonene de samarbeider med bør være seg dette bevisst i møtet med målgruppen.

99. Innspill på rammeplanens innledning4

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Generelt treffer rammeplanen unge voksnes situasjon, men kommentaren ovenfor gjelder også her; den sprikende erfaringen av stabilitet/ustabilitet for målgruppen bør komme tydeligere frem.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Kulepunktene kan struktureres bedre slik at det blir tydelig hva som er likt/gjentagende fra andre rammeplaner og hva som er unikt for denne rammeplanen. Punktene kan også struktureres slik at ulike former for aktiviteter settes sammen

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Samme som over. Innholdet er ellers godt og relevant.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Lukas 4, 14-21 bør også være med her.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempelttekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempelttekster?³

Ikke besvart.

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

se kommentarer under samme spørsmål i tidligere rammeplaner

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Forslag til flere salmer med innhold om unge voksnes livsfase med valg og meningssøken:

"Her er jeg Herre" av Kristin Solli Schøien,

"Bortom tid og rom og tanke"

Salme om skaperverket:

Stjernene lyser fremdeles i mørket

114. Innspill til praksisformer²

Gjennomgående her er også hvordan disse praksisformene bør skje på initiativ fra unge selv.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Her er det forbillig nevnt hvordan dette arbeidet skjer i samarbeid med andre organisasjoner. Beskrivelsene favner mangfold og noen generelle trekk ved voksenlivet.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ja

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ja

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ja

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Igjen blir det utydelig hva som er spesifikt for denne livsfasen og hva som gjentas fra andre rammeplaner. Det ville være en forbedring om det ble tydelig hva som tilhører voksenlivet til forskjell fra barn og ungdomstid, og hva som er overlappende

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ja

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Salomos høysang bør inkluderes fordi denne teksten får frem begjær og sterk tiltrekning mellom mennesker og fremstiller denne delen av livet på en positiv og livskraftig måte. Med ønsket om å ha et positivt fokus på kropp og kroppens skaperkraft som del av det hele menneske, kan begjær og kjærlighet mellom mennesker ivaretas med en eller to kulepunkt i rammeplanene for ungdom, unge voksne, og for voksne

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

OK å ta utgangspunkt i søndagens tekster.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Tilleggsforslag med mer rom for undring, vern om skaperverket og fellesskap: "Bortom tid og rom og tanker", "stjernene lyser fremdelses i mørket", "Vi kommer til deg i bønn du vår Far"

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.

Menighetspedagog Nittedal kirkelig fellestråd

Innanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Nancy nh869@kirken.no
Bispedømme	Borg

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Rammeplan konkretiserer innholdet i det overordnende planen. De fungerer som praktiske retningslinje og verktøy når menigheter skal rulle ut undervisningsaktiviteter i lokalt område og sikrer rød tråd og progresjon i det pedagogiske arbeid i kirken.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ja

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Lokal planen må ta utgangspunkt i menighetens virkelighet, geografisk og kulturliv .Undervisning må samhandle med andre lokale planer som diakoniplanen eller gudstjenestetilv.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

-Erfare tilhørighet eller å oppleve et trygt felleskap kan nås av alle uavhengig av funksjonsnivå, kognitive evner eller religiøs bakgrunn.

-Læring skjer gjennom kroppen og sanser for eksempel å tenne lys, smake på nattverdsbrød eller høre på orgel musikk.

-Å sikre mot at deltakerne skal erfare troen i eget liv, blir undervisningen knyttet direkte til deres egne livserfaringer, følelse og spørsmål.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ingen kommentar

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Ingen kommentar

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ingen kommentar

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Det er en foresatte som fysisk må melde på og ta med barna til de kirkelige aktivitetene som fire årsbok, Tårnagent eller lysvåken. Foreldre deltar sammen med barna på gudstjenester og eller som frivillige medhjelpere i kirken eller på leir. Faddere åndelig rolle er å være for barnet og hjelpe det til å finne sin plass i det kristne fellesskapet. Mange faddere markerer dåpsdagen hvert år og gir gaver med kristent innhold eller tar barna med til kirken .

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Ingen kommentar

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Ingen kommentar

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Ingen kommentar

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ingen kommentar

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ingen kommentar

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ingen kommentar

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Ingen kommentar

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ingen kommentar

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ingen kommentar

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Ingen kommentar

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Ingen kommentar

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Ingen kommentar

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Ingen kommentar

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Ingen kommentar

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Ingen kommentar

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ingen kommentar

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Ingen kommentar

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ingen kommentar

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ingen kommentar

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ingen kommentar

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Ingen kommentar

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Ingen kommentar

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier²

Ingen kommentar

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ingen kommentar

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Ingen kommentar

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Ingen kommentar

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Ingen kommentar

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Ingen kommentar

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Ingen kommentar

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Ingen kommentar

58. Innspill på praksisformer

Ingen kommentar

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Ingen kommentar

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Ingen kommentar

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Ingen kommentar

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ingen kommentar

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ja

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Ingen kommentar

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier³

Ingen kommentar

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Ingen kommentar

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Ingen kommentar

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Ingen kommentar

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Ingen kommentar

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Ingen kommentar

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ikke besvart.

74. Kommentaar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

76. Innspill på praksisformer²

Ikke besvart.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Ikke besvart.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ikke besvart.

80. Kommentaar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ikke besvart.

82. Kommentaar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ikke besvart.

84. Kommentaar til aktivitetene og tilbudene

Ikke besvart.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ikke besvart.

86. Kommentaar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Ikke besvart.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Ikke besvart.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ikke besvart.

90. Er foresatte og fadderens rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ikke besvart.

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Ikke besvart.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Ikke besvart.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?2

Ikke besvart.

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster2

Ikke besvart.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Ikke besvart.

99. Innspill på rammeplanens innledning4

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ikke besvart.

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ikke besvart.

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ikke besvart.

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»4

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»5

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?³

Ikke besvart.

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

114. Innspill til praksisformer²

Ikke besvart.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Ikke besvart.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ikke besvart.

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ikke besvart.

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ikke besvart.

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ikke besvart.

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Ikke besvart.

131. Innspill til praksisformer3

Ikke besvart.

MF Vitenskapelig Høyskole

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Carl Petter Opsahl
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Nei

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Ikke besvart.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Nei

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Det er positivt at deltakere omtales som aktive og deltakende subjekter i det som skjer. Det er også positivt at det presiseres at rammeplanene ikke er krav og heller ikke er uttømmende. Planene inneholder mange gode forslag til tiltak for alle aldersgrupper. Likevel oppleves rammeplanene mer som forslag til ressursbank enn dokumenter med tydelig profil. Språket er gjennomgående preget av ord som «skal» og «bør». Vi foreslår «kan».

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Rammeplanene legger vekt på erfaringsmål fremfor kunnskapsmål. Det kan være et godt og inkluderende grep. Samtidig er det uklart hvordan «erfaringer» skal forstås. Er det den enkeltes erfaringer eller hvordan kirken definerer hvordan det skal erfares det siktes til.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivare tatt?

Ja

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Rammeplanene har tydelig fokus på samisk kultur og tradisjon. Dette opplever vi som svært positivt og en villet prioritering. Her vil nok en del menigheter oppleve utfordringer knyttet til ressurser, og denne satsningen vil også fordre kompetanseheving av blant andre kirkelig undervisningsansatte og en satsning også ved landets undervisningsinstitusjoner for kirkelig ansatte. Selv om dette ikke er et tema i rammeplanene må denne satsningen følges opp med ressurser.

Vi bifaller også ønsket om inkluderende fellesskap, som tilsvarende må følges opp med ressurser og kompetanseheving.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ikke besvart.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Veldig positivt med vektlegging av foresatte og fadderes rolle og mange gode forslag til hvordan dette kan gjøres i praksis

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Formuleringen er for såvidt grei. Rammeplanene legger vekt på at barn mellom 6-12 år inviteres til kirken minst annet hvert år. Vi foreslår hvert år. Forskning viser at kontakt med kirken har stor betydning for hvordan konfirmasjonstiden oppleves. Vi spør oss om det er hensiktsmessig å tallfeste antall timer i konfirmasjonstiden.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

- Forslag til justert start på ingressen for å tydeliggjøre litt bedre:
«Den første listen er en samliste med alle de anbefalte [eller foreslåtte?] kjernetekstene for aldersgruppene 0–19 år. Deretter følger lister for hver av aldersgruppene: 0–5 år, 6–12 år, konfirmasjonstiden og 13–19 år.»
- Innspill til det samlede bibeltekstutvalget:
Bredt og fint tekstutvalg. Forslag til noen flere tekster som kan inkluderes:
 - GT: Sal 13 eller 42 (klagesalmer) i tillegg til, eller i stedet for Salme 22? Eventuelt også Jes 53.
 - Jesus-stoff: Også lignelsene om såmannen og sennepsfrøet (f.eks. Markus-variantene), Den takknemlige samaritanen (Luk 17), Jesus som verdens lys (Joh 8,12). Eventuelt også lignelsen om sauene og geitene (Matt 25,31–45).
 - Apg/brev: Også Paulus kalles til apostel (Apg 9) og Åndens frukter (Gal 5,22–23). Eventuelt også Rettferdighet ved tro (Rom 3,21–26)
- Teknisk: I bibelbok-forkortelsene bør man skrive 1 Mos, 1 Kor etc. (uten punktum etter tallet), slik Bibelselskapet gjør det. I angivelsen av kapittel og vers har det noen steder sneket seg inn mellomrom mellom kommaet og versangivelsen. Dette gjelder også i listene for de forskjellige aldersgruppene.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Det er lagt stor vekt på dåpsteologi. En vektlegging av skapelsesteologi vil kanskje virke mindre ekskluderende.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Positivt å vektlegge samisk kultur også utenfor samiske språkområder. Her kan en også fremheve barnekultur generelt.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Ikke besvart.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Første setning etter overskriften «Bibel, tekst og tolkning» kan med fordel utvides; målet er ikke bare at barna skal lære om Bibelen.

Forslag til utvidet tekst: «For at barna skal møte bibeltekster og lære om Bibelen, kan kirken invitere dem til å:», eller «For at barna skal lære om Bibelen og lære å bruke bibeltekster, kan ... »

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Positivt å invitere til møtepunkter på tvers av generasjoner

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Ikke besvart.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Vi anbefaler at man under hvert tema lister opp både aktuelle kjernetekster og forslag til supplerende tekster. Slik det står nå, er det først og fremst supplerende tekster som nevnes (men også noen kjernetekster, så man er ikke helt konsekvent). Kanskje bør listen heller få overskriften «Eksempler på bibeltekster knyttet til de sentrale temaene»

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Ikke besvart.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Vi anbefaler at også kjernetekstene inkluderes på eksempellisten over tekster til de konkrete temaene.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Legge til NOS 768: Nå lukker seg mitt øye og 587: La barna komme til meg

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ikke besvart.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Ikke besvart.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ikke besvart.

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ikke besvart.

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Ikke besvart.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Utvide første setning etter overskriften «Bibel, tekst og tolkning»; målet er ikke bare at barna skal lære om Bibelen.

Forslag til utvidet tekst: «For at barna skal møte bibeltekster og lære om Bibelen, kan kirken invitere dem til å:», eller: «For at barna skal lære om Bibelen og lære å bruke bibeltekster, kan ...»

Formuleringen "identifisere styrker og svakheter ved Bibelens helter, både kvinner og menn" (s 7) er uheldig og legger opp til en bibeltolkning Dnk ikke kan stå inne for. Når en snakker om helter på den måten gjør vi bibelen til eventyr og superheltfortellinger. Det mener vi er dårlig teologi. Tilsvarende gjelder formuleringen «helter og skurker» på s 8

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier²

Det bryter med mønsteret i de andre aldersspennene å ha en innledende ingress under «Sentrale temaer og utvalgskriterier». Anliggendet som formuleres her, bør heller formuleres i et kulepunkt om å presentere et mangfoldig persongalleri fra GT og NT.

Tilsvarende om det samiske: Også dette bør heller stå som et kulepunkt, slik som for aldersgruppen 13–19 år.

Fjerde bollepunkt: «vekke motstand og kritisk refleksjon» i stedet for «gi motstand».

Legge til følgende punkt under Strategier for å utvikle barnas tolkningskompetanse (tilsvarende det som finnes for konfirmasjonstiden og 13–19 år):

«Kunnskaper og ferdigheter som barna har med seg, for eksempel fra hjem og skole, aktiviseres på meningsfulle måter.»

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Her, om ikke før, bør møte med organist og erfaring av orgelet inn. Organister spiller en stor rolle i trosopplæringen i mange menigheter, og orgelet har en sentral plass i kirkens kultur og trospraksis. Se dessuten pkt

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Ikke besvart.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Ikke besvart.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Se innspill til spørsmål 38.

Fint at tekstene nevnes i bibelrekkefølge. Dette må gjennomføres konsekvent.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Ikke besvart.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

se spørsmål 40

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Inkludere begge variantene 43/47: Stille natt / Glade jul (slik det gjøres under konfirmasjon +13–19 år) Legge til 51: Jeg er så glad hver julekveld, 64: Julekveldsvisa, 206: Dine hender er fulle av blomster, 213: Klapp alle hender i glede, 240: Måne og sol, 246: Lyset skinner over jord, 431: La oss vandre i lyset

58. Innspill på praksisformer

Ikke besvart.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Det sjette bollepunktet bør deles, slik at det samiske får et eget punkt, i stedet for å være siste del av punktet om universell utforming og individuell tilrettelegging.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Ikke besvart.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Som skrevet tidligere spør vi om det er hensiktsmessig å tallfeste timer på leir

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ikke besvart.

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ja

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier³

Se tilsvarende punkt for yngre aldersgrupper

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Rammeplanene mangler en forståelse av Kultur og tradisjon og reflekterer heller ikke sammenhengen mellom kultur, tradisjon og tro/praksis. Salmesang er trosuttrykk og tro i praksis. I konfirmasjonstiden, om ikke før, bør rammeplanene ha med punkter om arven etter Hellig Olav, kristenretten, Luther og reformasjonens innvirkning på Den norske kirkes kultur, tradisjon, tro og praksis.

Gjennomgående savnes orgelet som en viktig bærer av kirkens kultur, tradisjon, tro og praksis.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Ikke besvart.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Ikke besvart.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Se tilsvarende punkt for yngre aldersgrupper

Legge til Sal 13 (konsis klagesalme), Paulus kalles til apostel (Apg 9), Åndens frukter (Gal 5,22–23). Eventuelt også Rettferdighet ved tro (Rom 3,21–26).

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Se tilsvarende punkt for yngre aldersgrupper Litt unaturlig å sortere Vår far-bønnen under «regler, normer og verdier».

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Her om ikke tidligere 1 Herre Gud ditt dyre navn og ære Omtalt som Dnks "nasjonalsang" 2, den har dessuten vært viktig i kirkelig undervisning gjennom hundre år og viktig del av den norske kirkes kulturarv og trosliv. Folkefrelser til oss kom, den eldste salmeteksten i salmeboka

Alle listene har gode salmeforslag, men kriteriene virker utydelige og lite gjennomtenkt. Det er flott at kvensk og samisk salmesang/kvenske og samiske oversettelser av salmer blir fremhevet. Savner omtale av folkelig sang/religiøse folketoner som er en viktig kulturråd og kan være en kilde til fornyelse.

76. Innspill på praksisformer²

Det står ingenting i rammeplanene om den hellige ånd, kun om den treenige Gud. I konfirmasjonstiden, om ikke før, bør Den hellige ånd tematiseres i planen

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Ikke besvart.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Ikke besvart.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Se svar

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Se tidligere punkt

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ikke besvart.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Positivt at foreldre fortsettes å inviteres. Gode forslag

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Ikke besvart.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Ikke besvart.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster²

Ikke besvart.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Det vil være mange meninger om hva som er gode salmer, som egner seg til allsang og som gir sang-glede. Forslagene er gode, men igjen preget av tilfeldighet. Noen salmer som med fordel kan inkluderes og som representerer ulike musikalske genre:

320 «Ærens konge,» med melodi fra Beethovens 9. symfoni.

646 Lean on Me Bill Withers Gospel/soul

86 «Navnet Jesus» melodi fra Sør-Afrika.

204 Han er oppstanden, Halleluja Tanzania

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Veldig bra at denne gruppen får stor oppmerksomhet

Her vil gjelde mange punkter som er nevnt tidligere. Kirkens tradisjon og historie bør være viktig å formidle også for denne aldersgruppen.

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

En generell god beskrivelse. Men kan også ha med erfaringer av utenforskap og skuffelser

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unges livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentar til rammeplanen og unges livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

I denne tiden hvor mange får arbeid og familie, kan det være hensiktsmessig og også tematisere singelliv, det å være enslig, at endel også faller utenfor arbeidsliv

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Her og i lister for voksne kan med fordel legges til utvalg av brevene. Her er mange tekster som viser til kristen tro i praksis og som gir muligheter for refleksjon. Utvalget av salmer og andre poetiske tekster kunne også vært større. Salmenes bok, gjerne omtalt som «Bibelenes bønnbok» reflekterer menneskelig erfaring i et poetisk og åpent uttrykk. De er også sentrale i tidebønnstradisjoner.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Her må salme fra konfirmasjonstid aldersgruppen 13-19 videreføres. Mange møter kirken for første gang i denne tiden, salmer for gruppen 0-12 vil være aktuelle for foreldre

Her og i planene for konfirmasjonstiden kan det være hensiktsmessig å tematisere lovsang

114. Innspill til praksisformer

mange gode og varierte forslag. Viktig å tilpasse lokale forhold og de menneskene som faktisk er der

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Se rammeplan for unge voksne

116. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ja

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Det kan være et punkt om at kirken også kan være en intellektuelt stimulerende arena

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ja

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ja

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Det vil jo variere fra menighet til menighet hva slags ressurser som finnes

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ja

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Se svar, unge voksne

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Se unge voksne

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.

Misjonssambandet Ung

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Jorunn Bergo Aarvik
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ikke besvart.

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Ikke besvart.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ikke besvart.

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Ikke besvart.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ikke besvart.

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Ikke besvart.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ikke besvart.

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ikke besvart.

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Ja, vi opplever at samisk innhold er fint ivaretatt. Planen kan dessuten gjerne oppmuntre til å involvere andre minoriteter i lokalsamfunnet, for eksempel grupper av kristne innvandrere.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ikke besvart.

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ikke besvart.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ikke besvart.

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Ikke besvart.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Vi støtter formuleringene slik de står i planen. Menighetene er svært ulike i størrelse og tilgang på ressurser. Hvilket tilbud den enkelte menigheten kan gi, vil variere. Bedre da å formulere forslag å strekke seg etter, enn å sette urealistiske krav.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ikke besvart.

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Ikke besvart.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Ikke besvart.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Innledningen "Dåpens teologi er grunnleggende i kirken. I dåpen tar vi imot Guds nåde, slik som et barn tar imot omsorg fra sine nærmeste" er nydelig. Men det kunne vært presisert hva som menes med dåpens teologi. Plan for kirkelig undervisning og læring, overordnet del, formulerer det slik: I dåpen får mennesker frelse og et nytt liv i Kristus. Gjennom å ta del i sakramentene – dåpen og nattverden – får den døypte tilhørighet til den lokale menigheten og til det verdensvide kristne fellesskapet. Dåp, læring og trospraksis hører sammen." Innledningen kan gjerne legge til en setning herifra.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ikke besvart.

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ikke besvart.

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ikke besvart.

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Ikke besvart.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ikke besvart.

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

"Foresatte, faddere og annen familie" står som kulepunkt. Regner med at det er en skrivefeil.

Forslag til ekstra kulepunkt: Bidra til å gjøre kjent aktuelle aktivitetstilbud fra kristne barne- og ungdomsorganisasjoner.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Herrens velsignelse kunne gjerne vært ført som kjernetekst for alle aldersgrupper, ikke bare 13-19 år.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Ikke besvart.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Ikke besvart.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Listen kunne med fordel inneholdt flere bevegelsessanger og babysang-sanger, selv om disse ikke står i salmeboken. år i salmeboken.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ikke besvart.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Ikke besvart.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ikke besvart.

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ikke besvart.

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ikke besvart.

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Listen med foreslåtte aktiviteter er mangfoldig og inspirerende. Så lenge aktivitetene blir presentert som "eksempler", og ikke "krav", fungerer listen fint.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ikke besvart.

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Formuleringen "Bibelen presenterer som en kilde til mening og tro" oppleves som litt vag. Foreslått omformulering: Bibelen presenteres som normgivende for kristen tro og praksis". Alternativt: "Bibelen presenteres som Guds ord til oss mennesker"

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier²

Ikke besvart.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»2

Foreslår å legge til "pinse" i punkt åtte.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ikke besvart.

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle2

Foreslår å legge til følgende kulepunkt: Oppmuntre foreldre til å la barna engasjere seg i leirarbeid og andre aktiviteter i regi av barne og ungdomsorganisasjonene.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Summeringen av kjernetekster for de ulike aldersgruppene gir et litt misvisende inntrykk. Ved første øyekast ser det ut som om 13-19-åringene har et større pensum enn de yngre aldersgruppene, med 41 kjernetekster. Men 6-13-gruppen har flere lange fortellinger. Summeringen har liten praktisk betydning, og virker bare forvirrende.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Ikke besvart.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster2

Ikke besvart.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

58. Innspill på praksisformer

Ikke besvart.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

60. Innspill på rammeplanens innledning2

Ikke besvart.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Ikke besvart.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ikke besvart.

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?2

Ikke besvart.

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»3

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier3

Ikke besvart.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»2

Ikke besvart.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»3

Ikke besvart.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ikke besvart.

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Ikke besvart.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ikke besvart.

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

76. Innspill på praksisformer²

Ikke besvart.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Ikke besvart.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ikke besvart.

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ikke besvart.

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ikke besvart.

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Ikke besvart.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ikke besvart.

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Ikke besvart.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Ikke besvart.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ikke besvart.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ikke besvart.

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Ikke besvart.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Ikke besvart.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?²

Ikke besvart.

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster²

Ikke besvart.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Ikke besvart.

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ikke besvart.

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unges livssituasjon og behov?

Ikke besvart.

103. Kommentar til rammeplanen og unges livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ikke besvart.

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?³

Ikke besvart.

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

114. Innspill til praksisformer²

Ikke besvart.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Ikke besvart.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ikke besvart.

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ikke besvart.

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ikke besvart.

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ikke besvart.

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Ikke besvart.

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.

NMSU - Det Norske Misjonselskaps barne- og ungdomsorganisasjon

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Ragnhild K. Bøhler, ragnhild.bohler@nmsu.no
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Det kan likevel være hensiktsmessig å tydeliggjøre og vise til planen med full tittel både i innledningen og underveis i hver enkelt rammeplan, siden denne sammenhengen er grunnleggende for å forstå intensjonen med rammeplanene.

Invitasjon til gudstjeneste og salmesang bør ikke bare framstå som en mulighet, men som et fast tilbud kirken gir gjennom sitt ordinære arbeid.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Nei

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Rammeplanene gir mange gode rammer med viktige hensyn til hvordan barn og unge lærer og utvikler seg i ulike faser, og innhold tilpasset det. De gir også god og fleksibel retning for lokalt arbeid.

NMSU mener samtidig at planen tydeligere kan vektlegge betydningen av samarbeid mellom menighet og barne- og ungdomsorganisasjoner. Organisasjonene representerer viktige arenaer for trospraksis, fellesskap og frivillig engasjement for hele familien, og kan bidra til kontinuitet for barn og unges kirkelige undervisning og læring gjennom hele oppveksten.

NMSU mener også at den verdensvide kirke og misjonsperspektivet kunne vært tydeligere integrert som en gjennomgående tanke i kirkelig undervisning og læring. Dette bør inkludere et fokus på misjonsarbeid i andre land, men også lokalt. Et misjonalt fokus inkluderer også en formidling av kirkens globale oppdrag; at kirken er sendt av Gud og kalt til å delta i det Gud gjør på jorden. I dette inngår å dele Guds kjærlighet i ord og handling. Under dette savner vi også fokus på den første kristne kirke i tekstutvalg, samt vektlegging av Kristi himmelfart og Pinse som viktige høytidsdager i kirkeåret. Bibelens store fortelling stopper ikke ved oppstandelsen, og kjennskap til fortellinger om de første kristne kan være nyttig i barn og unges livstolkning i dag.

NMSU mener også at fokus på ledertrening og disippelskap er viktig, særlig for aldersgruppene 13-19 og unge voksne, et større fokus på dette vil også møte ungdommer og unge voksne søken etter mening og sammenheng i vår verden i dag.

Det er med utgangspunkt i disse overordnede temaene vi under kommer med konkrete forslag til endringer og omformuleringer.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Erfaringsmålene oppleves nyttige, men det er flere ganger litt uklart hva som er erfaringsmål og hva som er anbefalte praksiser og hvordan forholdet mellom de to listene er. Dette kunne med fordel vært tydeliggjort i innledningen, og underveis med å samstille rammeplanene og de veiledende listene for de ulike aldersgruppene.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Vi mener også at det her kunne vært oppfordret til å inkludere også andre nasjonale minoriteter, og at det generelle kulturelle mangfoldet kan oppfordres til å synliggjøres i lokal plan der det er representert i lokalsamfunnet (f.eks. ved store grupper kristne innvandrere.)

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ikke besvart.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Ikke besvart.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Som utgangspunkt for en lokal plan så oppleves det som en naturlig åpen formulering å bruke.

Opplever at formuleringen «kan kirken invitere dem til» gir fin lokal frihet, samtidig kan den samlede effekten bli at kirkelig undervisning og læring fremstår noe tilfeldig og mindre forpliktende enn ønskelig. Vi mener særlig at enkelte grunnleggende perspektiver bør komme tydeligere fram som en del av kirkens oppdrag, blant annet disippelskap, misjon, den verdensvide kirke og frivillig tjeneste. Særlig konfirmasjonstiden bør fortsatt ha noen tydelige felles kjennetegn som sikrer et bredt møte med kirkens tro, praksis og oppdrag. Vi mener særlig at misjon, disippelskap, frivillig tjeneste og den verdensvide kirke bør framkomme tydeligere som grunnleggende dimensjoner ved kirkens oppdrag.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Vi opplever oversikten som god for å se helhet og sammenheng mellom aldersgruppene. Men det er litt uklart hvordan eksempeltekstene henger sammen med dette.

Vi har innspill til tekstutvalget for å i større grad få fram den store fortellingen i Bibelen som kommer under de konkrete spørsmålene for dette under de ulike rammeplanene.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Rammeplanen ivaretar mye viktig allerede. Vi savner imidlertid to ting:

1. Vi mener at det er viktig å tidlig åpne opp for en forståelse av det verdensvide felleskapet kirken er, og kommer med konkrete forslag til å inkludere det i større grad i svarene under.
2. Vi ønsker at et økt fokus på samarbeidet mellom menighet og barne- og ungdomsorganisasjoner kommer tydelig fram også her. Her kommer vi også med konkrete forslag i svarene under.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Rammeplanen gir gode beskrivelser av barns læring gjennom relasjoner, lek og deltakelse. NMSU mener samtidig at planen tydeligere kan vektlegge betydningen av samarbeid mellom menighet og barne- og ungdomsorganisasjoner. Organisasjonene representerer viktige arenaer for trospraksis, fellesskap og frivillig engasjement for hele familien, og kan bidra til kontinuitet i barnets trosopplæring gjennom oppveksten. Derfor foreslår vi følgende tillegg på slutten av avsnitt 2 under «Rammeplan for kirkelig undervisning og læring, 0-5år»:

«Dette kan også gjøres i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud til aldersgruppen som familiemiddager, familieleirer mm.»

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Her er det også anledning for å minne om samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene for å øke tilbudet. Vi foreslår å legge til denne setningen på slutten av avsnittet som starter med «Flere typer aktiviteter...»: «Ved å invitere til aktiviteter i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud til aldersgruppen, eller på tvers av generasjoner, kan man få til en enda større bredde i aktiviteter.»

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Men vi mener at siste punkt "Samtale om Jesus" kan utdypes ved å legge til: «...og hvem han var og hva han gjorde, og hva de kan bety for oss i dag?». Det henger også da sammen med punktet om Jesus under sentrale temaer og utvalgsriterier under.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Fint at det verdensvide fellesskapet er nevnt i siste kulepunkt s. 5, vi foreslår at det legges til: «... gjerne knyttet til menighetens misjonsavtale.» på slutten av punktet.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Her har vi fire endringsforslag for å tydeliggjøre at erfaringsmålene tydeliggjør et globalt perspektiv, og fokus på barne- og ungdomsorganisasjonene som vi etterlyste:

pkt 7: «Arbeide med temaer som vennskap, kjærlighet og rettferdighet» foreslås å få tillegget: «...også i et verdensvidt perspektiv»

pkt 9: «dele, få, tørste og vise omsorg.» foreslås å få tillegget: «...både lokalt og globalt»

Og så foreslår vi å legge til disse to kulepunktene:

« delta på barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud for aldersgruppen»

« dele eller delta på andre måter, sammen med familien, i diakoni og misjon»

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Forslag til nytt kulepunkt

«oppfordre til å bli kjent med, og delta på, menighetens og barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud for barn og familier.»

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Med tanke på overvekten av NT-tekster kan det vurderes om første del av Abrahamsfortellingen med 1 Mos 12, 1-5 samt 15, 1-5 kunne vært med, både fordi den erfaringsmessig fungerer godt med barn (undring under stjernehimmelen) og er en sentral tekst i den store fortellingen i Bibelen. Evt også sammen med Sal 8.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Dersom de ikke taes med som kjernetekster så tenker vi at alle tekstene foreslått over er relevante i sammenhengen evt. som eksempeltekster. Vi savner også at det er med en tekst om gjenoppbyggelsen slik som f.eks. Joh Åp 21, 1-5

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Det hadde vært mer praktisk dersom eksempeltekstene hadde stått rett etter kjernetekstene for de ulike aldersgruppene, ettersom man vil bruke begge listene når det jobbes med lokal plan for aldersgruppene.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Vi savner sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår: Salme 731 «Jeg folder mine hender små» og suppleringsang: «Vi tar hverandres hender» som brukes mye i babysang, for å få mer globalt fokus også i sangvalget.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Generelt stiller vi spørsmålstegn ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet» kunne henspilt mer på kirkens globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon. Og at dette punktet også kan være med hos de yngste. Da med enkle praksisformer som å be for barn i andre land, synge sanger fra andre land, høre fortellinger om barn i andre land. Ellers foreslår vi å legge til følgende: Under Babysang: "Kort bønn/lystenning for barn i andre land - for eksempel samarbeidslandet i misjonsavtalen", Under Småbarnsang: "Gjerne en sang fra et annet land, og kort bønn for barn i andre land - for eksempel samarbeidslandet i misjonsavtalen", Under Familiesamlinger: "Gjerne en samling med særlig fokus på misjonsavtalen, mulighet for å bli kjent med prosjektene der, hvordan det er å være barn der, og smake på noe mat derfra."

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Rammeplanen har et godt fokus på deltakelse, undring og læring. NMSU anbefaler at planen i større grad anerkjenner barne- og ungdomsorganisasjonenes rolle som samarbeidspartnere i kirkens undervisnings- og læringsarbeid. Organisasjonene bidrar med fellesskap, leirarbeid, ledertrening, frivillighet og arenaer der barn kan utvikle tro, tilhørighet og engasjement også utenfor menighetens aktiviteter. Planen har også gjennomgående lite fokus på kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet. Dette ønsker vi også at kommer tydeligere fram. 6-12 år er en viktig fase for utvikling av verdensbilde, og det er derfor et tema som må løftes tydeligere fram her i rammeplanen.

40. Innspill på rammeplanens innledning

For å få fram mulighetene i samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene også her så foreslår vi dette tillegget på slutten av tredje avsnitt som starter med «Kirkens aktiviteter...» «Aktiviteten kan også arrangeres i samarbeid mellom menigheten og kristne barne- og ungdomsorganisasjoner»

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

For å tydeligere få frem muligheten i samarbeid med barne- og ungdoms-organisasjonene foreslår vi følgende endring i siste avsnitt:

Opprinnelig tekst: «Barne- og ungdomsorganisasjoner kan være viktige samarbeidspartnere, der det lokalt er naturlig.» endres til: «Barne- og ungdomsorganisasjoner er viktige læringsarenaer og samarbeidspartnere i kirkens arbeid med undervisning og læring. Gjennom organisasjonenes undervisningsmaterieell, aktiviteter, leirer og fellesskap får barn og unge erfaring med kristen tro og fellesskap.»

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»2

Ikke besvart.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier2

Her foreslår følgende endringer:

I punktet om bibeltekster som tar opp kamp for rettferdighet og vern om skaperverket, foreslår vi å legge til «globalt perspektiv» så det står: «Bibeltekster som gir et globalt perspektiv på f.eks. kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.»

For å få med en refleksjon over kirkens røtter i den første kristne kirke, foreslår vi følgende tillegg under det siste kulepunktet under tolkningskompetanse. «... med særlig fokus på de første kristne og kirkens rolle i samfunnet.» og videreføres i tekstutvalget -se forslag under svar for tekstutvalg for 6-12 år

Videre under tolkningskompetanse foreslår vi å legge til følgende punkt :

«Bibelen presenteres som en stor fortellingen med sammenheng mellom Det gamle og Det nye testamentet, og våre liv.» fordi vi tenker at det hører hjemme også under tolkning, ikke bare under «lære om Bibelen», at de skal utforske Bibelen som en stor fortelling fra skapelse til nyskapelse, og at det er et viktig utgangspunkt for kristen livstolkning som kan starte allerede i denne aldersgruppen.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Vi mener at det siste avsnittet som starter med «Lokale kulturuttrykk...» gir en viktig retning for dette punktet og foreslår det flyttet til innledningen til overskriften heller enn til slutt.

Vi foreslår også at tillegget på siste kulepunkt med « også i et diakonalt perspektiv» erstattes av «med vekt på å gjenspeile en bredde i ulikt engasjement og historier» jfr. innledningen som sier at de skal lære om «...personer som har formet kirken lokalt og globalt»

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»2

Vi foreslår å legge til pinse i punkt 8 slik at det står dette: «bruke kirkeårskaldenere med de liturgiske fargene, og gjøre kirkeårsrelaterte aktiviteter for eksempel til advent, faste, påske, og pinse, i kirken og hjemme.»

Vi foreslår også å legge til kulepunktet: "bli kjent med menighetens misjonsavtale, eller annet globalt samarbeid, gjennom å lære om fokuslandet, bli kjent med barns hverdag i landet, og få smakebiter av mat, musikk, natur og kultur derfra, samtidig som en reflekterer over kirkens globale oppdrag og egen rolle i det.» for å løfte fram misjonsavtalen og bevissthet rundt den verdensvide kirke og kirkens globale oppdrag.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Vi foreslår også her å legge til et nytt kulepunkt for å få frem mulighetene i barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud: «oppfordre til å bli kjent med, og delta på, menighetens og barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud for barn og familier.»

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Vi savner en tekst om “Den nye himmel, og den nye jord” F.eks. Joh Åp 21, 1-5. Det oppleves også rart at to litt ulike kristne høytider er slått sammen til «Jesu himmelfart og pinsefortellingen» og foreslår at disse deles opp i Kristi(Jesu) himmelfart: Apgj 1, 6-11 /Matt 28, 16-20 og Pinse: Apgj 2, 1-13

Vi savner også noen fortellinger fra den første kristne kirke, som vi tror er viktige også for barn å møte. Da kan man ta med f.eks. Apgj 2, 42-47, eller 4, 32-35 og en fortelling som Apgj 13, 13-16, 42-51, eller Apgj 18, 1-17.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Vi savner en overskrift som f.eks. «Tekster som tematiserer kirkens globale oppdrag» med f.eks. dette tekstutvalget under:

Starten på Guds frelsesplan for hele verden (1 Mos 12,1-5)

Verdensvidt perspektiv i salmene (Sal 8, Sal 22, 28-30, Sal 67, Sal 96)

Verdensvidt perspektiv hos profetene (Jesaja 49,6, Jesaja 55, 4-5)

Gud bryr seg om andre folkeslag (Jona 1-4)

Hva krever Gud av oss? (Mika 6,8)

Guds kjærlighet til hele verden (Joh 3,16)

Jesus om jordens salt og verdens lys (Matt 5, 13-16)

Jesu oppdrag til disiplene i de ulike evangeliene (Mark 16,15, Luk 24, 47-48, Joh. 20,21, og Apg. 1,8)

Jesu oppstandelse er ikke bare for jødene, men hele verden (Apgj 8, 26-40, Apgj 10)

Hvordan kan de tro på noe de ikke har hørt? (Rom 10, 13-15)

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Det hadde vært mer praktisk dersom eksempeltekstene hadde stått rett etter kjernetekstene for de ulike aldersgruppene, ettersom man vil bruke begge listene når det jobbes med lokal plan for aldersgruppene.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Vi savner sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår: Nos 731 «Jeg folder mine hender små», Nos 678 «Vi rekker våre hender frem», og Nos 697 «Der det nye livet lever» å få mer globalt fokus også i sangvalget. Vi foreslår også «Morgendagens søsken» « «Jeg vil gå» (Team båt), og «Vi vil være med og si det høyt til alle» som supplerende.

58. Innspill på praksisformer

Generelt stiller vi spørsmålstegn ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet» kunne henspilt mer på kirkens globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon. Her foreslår vi å legge til følgende: Under Leir: "delta på leirer eller samarbeidsleirer med menigheten og barne- og ungdomsorganisasjoner", Under Lys våken: "Lys våken for verden: bli kjent med historier om barn i andre land", Under Internasjonal solidaritet: Endre misjonsprosjekt til: "bli kjent med misjonsavtalen", og legge til "Inviteres til å delta i kreative innsamlingsarrangementer som globalt marked eller misjonstivoli", Under familiesamlinger: "Gjerne en samling med særlig fokus på misjonsavtalen, mulighet for å bli kjent med prosjektene der, hvordan det er å være barn der, og smake på noe mat derfra", Under sommerskole: "Samarbeid om Bo-hjemme-leir med barne- og ungdomsorganisasjonene"

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Rammeplanen for konfirmasjonstiden løfter fram konfirmasjonstiden som en viktig arena for fellesskap, læring og trosutvikling. NMSU mener samtidig at planen tydeligere kan vektlegge betydningen av videre disippelskap og tilhørighet etter konfirmasjonstiden. Barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige samarbeidspartnere og ressurser gjennom leirarbeid, frivillige ledere, ledertrening, trospraksis og ungdomsfellesskap. Planen bør derfor i større grad synliggjøre hvordan samarbeid med organisasjonene kan bidra til å bygge bro mellom konfirmasjonstiden og videre deltakelse, trosliv og engasjement i det kristne fellesskapet. NMSU savner en tydeligere vektlegging av konfirmasjonstiden som en del av et helhetlig og livslangt disippelskap. Konfirmasjonstiden bør ikke forstås som et avsluttet undervisningsløp, men som en overgang til videre deltakelse i menighetens og organisasjonenes fellesskap.

Planen har også gjennomgående svakt fokus på kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet. Dette ønsker vi

også at kommer enda tydeligere fram. Vi kommer til å komme med konkrete til hvordan vi tenker dette kan komme til uttrykk i planen i forslagene i svarene under.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Vi foreslår at det legges til «..., lokalt og globalt» på slutten av siste avsnitt for å få fram det verdensvide fellesskapet konfirmantene er blitt en del av gjennom dåpen.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Her mener vi at potensialet i konfirmantleirer og samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner kan løftes sterkere fram og foreslår følgende tillegg til den opprinnelige teksten i fet skrift:

«Konfirmantleir er en viktig samværsform som bør prioriteres i lokal plan for konfirmasjonstiden. Barne- og ungdomsorganisasjoner er naturlig samarbeidspartnere for leir, og en betydelig ressurs for kirkens konfirmantarbeid. Gjennom kompetanse, leirfaglig erfaring, frivillige ledere og ledertreningsopplegg bidrar de til å styrke kvaliteten og bredden i konfirmantarbeidet. Samtidig bygger organisasjonene bro mellom konfirmasjonstiden og varig deltakelse i kristne fellesskap og trospraksis.»

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ikke besvart.

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier³

Vi savner et bredere fokus på kirkens globale oppdrag enn bare kamp for rettferdighet og vern om skaperverket – og foreslår å erstatte siste kulepunkt med følgende formulering: « Bibeltekster som løfter fram kirkens globale oppdrag, derunder også poetiske og etiske bibeltekster om kamp for rettferdighet og vern om skaperverket»

Vi savner også fokus på den store fortellingen i bibelen og foreslår å legge til følgende punkt under tolkningskompetanse: « Konfirmantene skal få kjennskap til Bibelen som en stor helhetlig sammenhengende fortelling, og erfare hvordan vi kan lese enkeltfortellinger og våre livsfortellinger inn i denne, samt se fortellingen i et verdensvidt perspektiv »

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

For å knytte forståelse til den nåværende kirken til den første kristne kirken foreslår vi å legge til følgende punkt: « få kunnskap om de lange linjene i liturgiske formuleringer og ledd, også tilbake til den tidlige kristne kirke for å kunne forstå ulike måter den historien kirken er en del av fortsatt kommer til uttrykk i dagens kirkeliv og gudstjenester.»

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Vi har fire forslag til endringer i teksten:

Pkt: 7:

Opprinnelig tekst: «bli kjent med menighetens misjonsprosjekt.» foreslås utdypet ved å endre til: «bli kjent med menighetens misjonsavtale og kirkens lokale og globale oppdrag, og reflektere over hvordan de selv kan delta i dette.»

Pkt: 9:

Opprinnelig tekst: «oppleve menighetens og samarbeidsorganisasjonenes ungdomsarbeid.» foreslås utdypes og konkretiseres ved å erstattes med:

«oppleve og delta i menighetens og samarbeidsorganisasjonenes ungdomsarbeid, og bli kjent med muligheter for videre fellesskap og engasjement etter konfirmasjonstiden.»

Pkt. 10:

Opprinnelig tekst «samtale om kristen tro, og utforske sammenhenger mellom ulike deler av teologien ...» foreslås utdypet ved å legge til: «samtale om kristen tro, utforske sammenhenger mellom ulike deler av teologien og reflektere over hva det innebærer å leve som Jesu disipler i hverdagen...»

Pkt 14:

Opprinnelig tekst: «Reflektere over etiske problemstillinger og om vårt individuelle og felles ansvar for skaperverket og medmennesker.» foreslås å utdypes ved å legge til lokalt og globalt: «Reflektere over etiske problemstillinger og om vårt individuelle og felles ansvar for skaperverket og medmennesker både lokalt og globalt.»

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Vi foreslår også her å legge til et nytt kulepunkt for å få frem mulighetene i barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud: «oppfordre til å bli kjent med, og delta på, menighetens og barne- og ungdomsorganisasjonenes tilbud for ungdommer f.eks. ved ledertreningskurs, leirer og større arrangement.»

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Her savner vi fortellingen om Guds løfte til Abraham, som er viktig for den store fortellingen i Bibelen og foreslår at 1 Mos 12, 1-5 samt 15, 1-5 er med som kjernetekst også for konfirmantene.

Vi savner også en tekst om “Den nye himmel, og den nye jord” F.eks. Joh Åp 21, 1-5.

Det oppleves også rart at to litt ulike kristne høytider er slått sammen til «Jesu himmelfart og pinsefortellingen» og foreslår at disse deles opp i Kristi(Jesu) himmelfart: Apgj 1, 6-11 /Matt 28, 16-20 og Pinse: Apgj 2, 1-13

Vi savner også noen fortellinger fra den første kristne kirke, som vi tror er viktige også for barn å møte. Da kan man ta med f.eks. Apgj 2, 42-47, eller 4, 32-35 og en fortelling som Apgj 13, 13-16, 42-51, eller Apgj 18, 1-17.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Vi savner en overskrift som f.eks. «Tekster som tematiserer kirkens globale oppdrag» med f.eks. dette tekstutvalget under: Starten på Guds frelsesplan for hele verden (1 Mos 12,1-5)

Verdensvidt perspektiv i salmene (Sal 8, Sal 22, 28-30, Sal 67, Sal 96)

Verdensvidt perspektiv hos profetene (Jesaja 49,6, Jesaja 55, 4-5)

Gud bryr seg om andre folkeslag (Jona 1-4)

Hva krever Gud av oss? (Mika 6,8)

Guds kjærlighet til hele verden (Joh 3,16)

Jesus om jordens salt og verdens lys (Matt 5, 13-16)

Jesu oppdrag til disiplene i de ulike evangeliene (Mark 16,15, Luk 24, 47-48, Joh. 20,21, og Apg. 1,8)

Jesu oppstandelse er ikke bare for jødene, men hele verden (Apgj 8, 26-40, Apgj 10)

Hvordan kan de tro på noe de ikke har hørt? (Rom 10, 13-15)

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Det hadde vært mer praktisk dersom eksempeltekstene hadde stått rett etter kjernetekstene for de ulike aldersgruppene, ettersom man vil bruke begge listene når det jobbes med lokal plan for aldersgruppene.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Vi savner sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår:

Nos 433 «Da Herren kom... », Nos 713 «Intet er vårt..», og Nos 697 «Der det nye livet lever» å få mer globalt fokus også i sangvalget. Samt Nos 700 «Vinden kjenner ingen grenser» for pinse, eller fokus på Den hellige ånd.

Det er også lite salmer fra den verdensvide kirke foreslått, og naturlige forslag kan da være: Nos 696 «Thuma mina», Nos 204 «Han er oppstanden», Nos 674 «Pris være Gud» noen forslag som kunne vært inkudert. (side 1200 i salmeboka har en fin liste man evt kan henvise til)

76. Innspill på praksisformer²

Generelt stiller vi spørsmålstegn ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet» kunne henspilt mer på kirkens globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon.

Her foreslår vi å legge til følgende:

Under Internasjonal solidaritet: bli kjent med menighetens misjonsavtale

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Rammeplanen løfter fram trosutvikling, identitetsdannelse og medvirkning på en god måte. NMSU mener likevel at betydningen av disippelskap, lederutvikling og overgangen fra konfirmasjonstid til videre deltakelse i kristne fellesskap bør synliggjøres sterkere. Barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige samarbeidspartnere som tilbyr ledertrening, fellesskap, leirer, frivillige oppgaver og arenaer for videre trospraksis. Planen bør derfor tydeligere anerkjenne organisasjonenes bidrag til rekruttering, tilhørighet og livslang deltakelse i kirke og kristent arbeid.

NMSU mener også at kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet er viktig å invitere ungdommene med på. Og vi ønsker ved konkrete forslag under at dette kommer tydeligere fram i planen.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

For å få fram økt fokus på disippelskap og det globale foreslår vi to utdypninger ved å i siste setningen i første avsnitt: «Fortellingene om Jesu liv, død og oppstandelse kan gi mening, håp og retning i ungdommenes liv.» legge til «inspirere til etterfølgelse og disippelskap» så det blir: «Fortellingene om Jesu liv, død og oppstandelse kan gi mening, håp og retning i ungdommenes liv og inspirere til etterfølgelse og disippelskap.»

Vi foreslår også å legge til følgende setning på slutten av avsnitt to:

«Med utgangspunkt i kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet kan kirken gi ungdommene et utgangspunkt for etisk refleksjon og engasjement for en bedre verden med utgangspunkt i et utvidet verdensbilde.»

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ja, i stor grad. Men vi savner en refleksjon over verdensbilde og påvirkningsmuligheter som foreslått i svaret over.

Vi ønsker også å få fram ungdommers behov for å høre til i et større fellesskap, særlig i distriktene. Dette perspektivet kunne vært tydeligere i planen. Kirken har et stort potensial som landsdekkende folkekirke, og det bør oppmuntres til regionale møteplasser som kan styrke ungdommers tilhørighet. Slike tiltak kan gjerne skje i samarbeid med ungdoms- og misjonsorganisasjoner

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

I stor grad, men vi savner også her en utdypning av mulighetene i samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene og foreslår følgende endring i første avsnitt med setningen: «Ledertrening og samtalegrupper er viktige tilbud.» endres til: «Ledertrening, mentorrelasjoner, samtalegrupper gjerne i samarbeid med barne- ungdomsorganisasjonene er viktige tilbud.»

Og på siste setning i andre avsnitt: «Barne- og ungdomsorganisasjoner kan være viktige samarbeidspartnere i gjennomføring av ulike aktiviteter og ledertrening.» endres til «Barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige læringsfellesskap og samarbeidspartnere innen leir, ressurser til kirkelig undervisning, ledertrening, misjonsengasjement og demokratisk deltakelse.»

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Vi foreslår å legge til følgende punkt:

«Reflektere over Bibelens store fortelling og egen livsfortellings plass i denne.»

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Vi savner et bredere fokus på kirkens globale oppdrag enn bare kamp for rettferdighet og vern om skaperverket – og foreslår å erstatte siste kulepunkt med følgende formulering: «Bibeltekster som løfter fram kirkens globale oppdrag, derunder også poetiske og etiske bibeltekster om kamp for rettferdighet og vern om skaperverket»

Vi foreslår også å legge til følgende punkter under Sentrale temaer og utvalgsriterier:

«Bibeltekster om bønn, fellesskap og andre trospraksiser»

«Kjennskap til profetiske bibeltekster som sjanger, og deres betydning i samtiden, og fortsatt i dag.»

Vi savner også fokus på den store fortellingen i Bibelen og foreslår å legge til følgende punkt under tolkningskompetanse: «Ungdommene skal få kjennskap til Bibelen som en stor helhetlig sammenhengende fortelling, og erfare hvordan vi kan lese enkeltfortellinger og våre livsfortellinger inn i denne, samt se fortellingen i et verdensvidt perspektiv.»

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Forslag til nye setninger/ending av setninger:

(Ny. Foreslås som linje 1 eller 2) “Lære om hvorfor og hvordan kirkens historie og tradisjon er relevant for vår trosutfoldelse idag.”

(linje 4. Foreslås som linje 2 eller 3) “syng salmer og sanger fra ulike tradisjoner, kulturer og verdensdeler.”

(Ny. Foreslås som linje 1 eller 2) “Reflektere over kirkens rolle som en verdensvid samfunnsaktør og grasrotbevegelse, og kjenne noe av den historiske bakgrunnen for utbredelsen, samt reflektere over hvilken betydning dette kan ha for eget liv og engasjement både lokalt og globalt. “

(Linje 1, foreslås som linje 4.) «delta i og lære om viktigheten av feiring/markering av merkedager i kirkeåret, for eksempel, pinsedag, Kristi Himmelfart, fastetiden, Maria budskapsdag / Márjjábeaivi / Maarjean biejjie / Márjjebiejvve, bots- og bønnedag og skaperverkets dag osv.

(Nytt punkt foreslåes til slutt): «reflektere over hvordan kirkens rolle som grasrotbevegelse har preget dens utbredelse gjennom historien og geografisk, samt hva det har å si i dag i global sammenheng.»

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Generell kommentar: Det er forsøkt å gjøre en forenkling og sammenstilling av punktene her, da vi tror det vil gjøre det mer brukervennlig i kirkelige ansattes hverdag. I tillegg er det gjort noen språklige endringer og justeringer.

(tillegg markert med fet skrift)

- (linje 2) “syng salmer og lovsanger, joike.”
- (linje 3) “lære om viktigheten av faste rytmer, bruke liturgiske elementer og andre trospraksiser til å forme sine egne trosvaner, gudstjenester og samlinger. På denne måten kan oppbygningen av gudstjenesten, liturgi og trospraksiser nytolkes og bli relevant i ungdommenes liv.
- (linje 6) stille eksistensielle spørsmål og tenke kritisk, vurdere ulike argumenter for og mot Guds eksistens (hentet fra linje 9), sette ord på egen tro og tvil og lete etter svar i Bibelen og andre kristne kilder.”
- (linje 7) “reflektere over viktige temaer som nåde, syndstilgivelse og forsoning, og om troens betydning for identitet, selvbilde og selvfølelse og om forvalterskap av Guds skapelse, lokalt og globalt.
- (linje 9 – foreslår å flette inn i linje 6, da de overlapper)
- (linje 10 foreslås å slå sammen med linje 11) reflektere over kristendommens rolle i møte med andre religioner og livssyn og delta i dialogiske samtaler med ungdommer som tilhører andre religioner og livssyn.
- (linje 12 foreslås å flyttes over linje 10/11, alternativt under linje 5)
- (linje 13 foreslås å flyttes opp under linje 5 – da samles flere praktiske punkter knyttet til praktiske kirkelige aktiviteter)

I tillegg foreslår vi å legge til følgende punkter:

«sette ord på egen tro og dele erfaringer med tro på en naturlig og trygg måte i møte med andre.»

«møte fortellinger, trosuttrykk og erfaringer fra den verdensvide kirke og reflektere over egen plass i dette utvidede

fellesskapet.»

«Reflektere over eget engasjement for en bedre verden med utgangspunkt i kirkens globale oppdrag og det verdensvide fellesskapet.»

Vi foreslår også følgende utdypning for å få frem mulighetene i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene: «delta i ungdomsarbeid i andre menigheter eller i organisasjoner.» foreslås endret til «delta i ungdomsarbeid i andre menigheter eller organisasjoner, og utforske muligheter for lederansvar, tjeneste og videre engasjement lokalt og globalt.»

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Her savner vi fortellingen om Guds løfte til Abraham, som er viktig for den store fortellingen i Bibelen og foreslår at 1 Mos 12, 1-5 samt 15, 1-5 er med som kjernetekst også for ungdommene.

Det oppleves også rart at to litt ulike kristne høytider er slått sammen til «Jesu himmelfart og pinsefortellingen» og foreslår at disse deles opp i Kristi(Jesu) himmelfart: Apgj 1, 6-11 /Matt 28, 16-20 og Pinse: Apgj 2, 1-13

Vi savner også noen fortellinger fra den første kristne kirke, som vi tror er viktige også for ungdommer å møte. Da kan man ta med f.eks. Apgj 2, 42-47, eller 4, 32-35 og en fortelling som Apgj 13, 13-16, 42-51, eller Apgj 18, 1-17. Apgj 8, 28-39 er også en relevant tekst å ha med som i tillegg kaster lys på bibeltolkning, eller Apgj 10 1-48 som er relevant for hvordan kristendommen kunne utbre seg utenfor rammene av Jødedommen.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Vi savner en overskrift som f.eks. «Tekster som tematiserer kirkens globale oppdrag» med f.eks. dette tekstutvalget under: Starten på Guds frelsesplan for hele verden (1 Mos 12,1-5)

Verdensvidt perspektiv i salmene (Sal 8, Sal 22, 28-30, Sal 67, Sal 96)

Verdensvidt perspektiv hos profetene (Jesaja 49,6, Jesaja 55, 4-5)

Gud bryr seg om andre folkeslag (Jona 1-4)

Hva krever Gud av oss? (Mika 6,8)

Guds kjærlighet til hele verden (Joh 3,16)

Jesu om jordens salt og verdens lys (Matt 5, 13-16)

Jesu oppdrag til disiplene i de ulike evangeliene (Mark 16,15, Luk 24, 47-48, Joh. 20,21, og Apg. 1,8)

Jesu oppstandelse er ikke bare for jødene, men hele verden (Apgj 8, 26-40, Apgj 10)

Hvordan kan de tro på noe de ikke har hørt? (Rom 10, 13-15)

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Det hadde vært mer praktisk dersom eksempeltekstene hadde stått rett etter kjernetekstene for de ulike aldersgruppene, ettersom man vil bruke begge listene når det jobbes med lokal plan for aldersgruppene.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Vi savner sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår:

Nos 433 «Da Herren kom... », Nos 713 «Intet er vårt..», og Nos 697 «Der det nye livet lever» å få mer globalt fokus også i sangvalget. Samt Nos 700 «Vinden kjenner ingen grenser» for pinse, eller fokus på Den hellige ånd.

Det er også lite salmer fra den verdensvide kirke foreslått, og naturlige forslag kan da være: Nos 696 «Thuma mina», Nos 204 «Han er oppstanden», Nos 674 «Pris være Gud» noen forslag som kunne vært inkudert. (side 1200 i salmeboka har en fin liste man evt kan henvise til)

97. Innspill til praksisformer

Generelt stiller vi spørsmålsteget ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet/fasteaksjon» kunne henspilt mer på kirkens

globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon.

Her foreslår vi følgende:

Kalle punktet «Fasteaksjonen» for «Internasjonal solidaritet» slik som i de andre listene og legge inn følgende punkter under det:

«Bli kjent med menighetens misjonsavtale»

«Bidra inn i kreative innsamlingsarrangementer som globalt marked eller misjonstivoli»

«Delta på utveksling med kirker/ungdomsarbeid i andre deler av verden»

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Rammeplanen har et godt fokus på trosmodning, refleksjon og fellesskap, men omtaler i liten grad betydningen av disippelskap, lederutvikling og kristne organisasjoners bidrag i arbeidet blant unge voksne. NMSU anbefaler at planen tydeligere synliggjør barne- og ungdomsorganisasjonene som viktige samarbeidspartnere og ressurser for trospraksis, ledertrening, frivillig engasjement lokalt og globalt, misjon og videre tilhørighet i kristne fellesskap. Vi foreslår konkrete endringer i svarene under som kan være med å løfte dette fram.

Utover dette så opplever vi at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon godt og løfter fram mange relevante temaer og utfordringer. Samtidig savner vi en tydeligere retning for hva kirken særlig skal prioritere i arbeidet med unge voksne. Når så mye omtales som relevant, blir det vanskelig å se hvilke mål og prioriteringer som skal være styrende for lokalt arbeid. Fleksibilitet er viktig, men en rammeplan bør ikke bare beskrive terrenget. Den bør også gi hjelp til å prioritere.

Vi savner derfor tydeligere overordnede føringer som kan fungere som veivisere for menigheter og organisasjoner. For eksempel kunne rammeplanen tydeliggjøre at unge voksne ikke først og fremst skal være mottakere av kirkens tilbud, men mennesker som får høre til, utvikle tro, delta og ta ansvar i kirkens fellesskap. En slik retning ville gi et tydeligere grunnlag for å vurdere hvilke tiltak som best bidrar til kirkens oppdrag.

I denne sammenhengen savner vi også en tydeligere vektlegging av kall, tjeneste, frivillig engasjement og den verdensvide kirke. Mange unge voksne søker mening gjennom å bidra til noe større enn seg selv. Kirken har her en unik mulighet til å koble tro, livstolkning, utdanning, yrkesliv, samfunnsansvar og tjeneste sammen. Erfaring med ansvar, fellesskap og konkret deltakelse er ofte viktige arenaer for trosutvikling i denne livsfasen.

Ledertrening, pilegrimsvandring og vandring i naturen er gode eksempler på praksisformer som støtter dette. Vi vil i tillegg oppfordre til å løfte fram samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner, samt deltakelse på leirer, festivaler og lederutviklingsprogrammer, både som deltakere og ledere. NMSU har flere relevante ressurser som allerede er tilgjengelige i Den norske kirkes ressursbank, og Follow Me er et eksempel på et lederutviklingsprogram som kan nevnes. Vi vil også oppfordre til at internasjonal utveksling, volontørtjeneste og andre arenaer som gir erfaring med kirkens globale fellesskap og oppdrag, synliggjøres tydeligere i rammeplanen

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

Vi foreslår at innledningen i større grad løfter fram hvordan møte med kristne fellesskap i andre deler av verden kan bidra til identitetsutvikling, trosrefleksjon og forståelse av kirkens globale oppdrag, misjon

Vi foreslår derfor følgende utdypning av setninger i siste avsnitt i innledningen: «Undervisningen skal støtte unge voksne i å modnes i troen. Den styrker tilhørigheten til kirken og løfter fram sammenhengen mellom tro, liv og samfunnsengasjement.» slik at det heller står: «Undervisningen skal støtte unge voksne i å modnes i troen og vokse som Jesu disipler. Den styrker tilhørigheten til kirken og kristne fellesskap, og løfter fram sammenhengen mellom tro, liv, tjeneste og samfunnsengasjement, lokalt og globalt.»

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Vi mener at mulighetene i samarbeidet med barne- og ungdomsorganisasjonene er underkommunisert og foreslår en utdypning av følgende setning i første avsnitt: «Menigheten kan også initiere, koordinere og videreutvikle samarbeid med kristne organisasjoner, nabomenigheter og aktører i lokalsamfunnet.» utdypes med tillegg i fet til : «Menigheten kan også

initiere, koordinere og videreutvikle samarbeid med kristne organisasjoner, som bidrar med fellesskap, ledertrening, disippelskap, frivillig engasjement og misjonale arenaer for unge voksne, samt med nabomenigheter og andre aktører i lokalsamfunnet.»

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ja, i stor grad. Rammeplanen beskriver mange sider ved unge voksnes livssituasjon på en god måte. Samtidig opplever vi at den i større grad beskriver hva unge voksne står i enn hvilken retning kirkens arbeid med unge voksne skal ha.

Mange unge voksne søker tilhørighet, mening og muligheter til å bidra. Vi mener derfor at rammeplanen tydeligere bør framheve deltakelse, medvirkning, ansvar, kall og tjeneste som sentrale dimensjoner ved arbeidet med denne aldersgruppen. Dette vil gi et tydeligere svar på hvordan kirken kan møte unge voksnes behov i praksis

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ja, men vi mener sammenhengen mellom identitet, tilhørighet, trosutvikling og aktiv deltakelse kan tydeliggjøres ytterligere. Tro formes ikke bare gjennom å motta undervisning og delta i aktiviteter, men også gjennom ansvar, tjeneste og medvirkning.

Vi foreslår derfor at rammeplanen i større grad framhever unge voksne som aktive deltakere i kirkens liv og oppdrag. Dette vil også kunne gi en tydeligere retning for lokale prioriteringer og bidra til at identitetsutvikling og trosmodning knyttes til konkret fellesskap og praksis

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Vi foreslår at punktet: «Utforske hvordan Bibelen utfordrer til bruk av egne talenter og frivillig engasjement i menigheten» endres til: «Utforske hvordan Bibelen utfordrer til bruk av egne talenter og frivillig engasjement lokalt og globalt.»

Og så foreslår vi å legge til disse punktene:

- møte kristne fra ulike deler av verden og reflektere over hvordan bibeltekster tolkes og leves i forskjellige kulturelle sammenhenger
- utforske hvordan bibeltekster ligger til grunn for kirkens misjonsoppdrag og globale tjeneste

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Vi foreslår å utvide punktet: «få dypere forståelse av kirkens verdensvide karakter og oppdrag, og hvordan en selv og lokalmenigheten hører til her.» til «få dypere forståelse av kirkens verdensvide karakter, misjonsoppdrag og hvordan en selv, lokalmenigheten og kristne organisasjoner er deltakere i dette oppdraget.»

Og å legge til disse punktene:

- bli kjent med den verdensvide kirke gjennom partnerskap, utveksling, besøk og digitale møteplasser, og få forståelse for at man gjennom dåpen blir en del av det verdensvide kristne fellesskapet
- utforske hvordan kristen tro kommer til uttrykk i ulike kulturer, språk og kirke tradisjoner
- lære om misjonsbevegelsens betydning for kirkeliv lokalt, nasjonalt og internasjonalt

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Vi foreslår følgende justeringer på punktene under:

Punktet «samtale om hva det kan bety å følge etter Jesus og være hans disippel, og hva det betyr at Gud er nær.» endres til «samtale om hva det kan bety å følge etter Jesus og være hans disippel, og utrustes til et liv i disippelskap gjennom trospraksis, fellesskap og tjeneste, lokalt og globalt.»

Punktet : «reflektere over kall til frivillig engasjement i menigheten og kirken.» utvides til «reflektere over kall til frivillig engasjement, tjeneste og lederskap i menigheten, kirken og kristne organisasjoner.»

Punktet: «oppdage muligheter til å bruke evner, interesser og nådegaver til tjeneste for Gud i menighet og samfunn, og få opplæring i aktuelle oppgaver.» utvides til :«oppdage muligheter til å bruke evner, interesser og nådegaver til tjeneste for Gud i menighet, organisasjoner og samfunn, og få opplæring, veiledning og ledertrening til aktuelle oppgaver.»

Punktet: «engasjere seg i misjonale og/eller diakonale prosjekter i menigheten eller hos samarbeidspartnere.» utvides til : «engasjere seg i misjonale og/eller diakonale prosjekter i menigheten og hos samarbeidende misjonsorganisasjoner, og få

erfaring med kristen tjeneste lokalt og globalt.»

Vi mener erfaringsmålene i større grad kan legge til rette for at unge voksne ikke bare deltar i kirkens aktiviteter, men også utvikler eierskap, ansvar og tjeneste. Rammeplanen kan med fordel tydeliggjøre at trosutvikling skjer gjennom aktiv deltakelse i kirkens fellesskap og oppdrag, og at troen formes i møtet mellom refleksjon, fellesskap og praktisk engasjement.

Vi synes derfor følgende formuleringer kan vurderes lagt til:

- reflektere over kall, tjeneste og hvordan troen kan prege valg knyttet til utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse
- utforske hvordan frivillig tjeneste kan være en arena for trosutvikling og læring
- delta i internasjonale, misjonale eller diakonale samarbeidsprosjekter
- delta i lokale, nasjonale eller internasjonale fellesskap og prosjekter som gir erfaring med ansvar, medvirkning og lederskap
- delta på leirer, festivaler og andre møteplasser for unge voksne, og erfare hvordan tro praktiseres og deles i fellesskap med andre
- få erfaring med internasjonale fellesskap gjennom utveksling, volontørtjeneste eller andre former for globalt engasjement
- erfare hvordan egen tro kan komme til uttrykk gjennom tjeneste, lederskap og engasjement for andre

Vi vil særlig framheve betydningen av møteplasser der unge voksne får dele tro, liv og fellesskap med jevnaldrende. Erfaringer fra leirer, festivaler, ledertreningsprogrammer, utveksling, volontørtjeneste og internasjonalt samarbeid kan være viktige arenaer for trosutvikling, disippelskap og engasjement i kirkens oppdrag. Slike erfaringer bidrar til at unge voksne ikke bare blir deltakere i kirkens fellesskap, men også medskapere og medarbeidere i kirkens liv og tjeneste.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Det oppleves rart at det er foreslått en håndfull tekster i tillegg til tekstene for 13-19, og disse oppleves som tilfeldige. Vi foreslår at en velger å enten gjøre som for tekst-forslagene for voksne, eller jobber skikkelig med ei utfyllende liste, f.eks. basert på eksempeltekstene til 13-19åringene.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Det oppleves rart at det er foreslått en håndfull tekster i tillegg til tekstene for 13-19, og disse oppleves som tilfeldige. Vi foreslår at en velger å enten gjøre som for tekst-forslagene for voksne, eller jobber skikkelig med ei utfyllende liste, f.eks. basert på eksempeltekstene til 13-19åringene.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Nei

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Her er det ikke hensiktsmessig med to så ufullstendige lister. Se svar over

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Vi savner også her sanger og salmer med et globalt perspektiv og foreslår en egen underoverskrift med tittel «salmer om misjon»: med følgende salmer under:

Nos 688 «Go tell it on the mountain...», Nos 691 «Din rikssak Jesus..», Nos 695 «Rop det ut». Nos 696 «Thuma mina», Nos 697 «Der det nye livet lever» og Nos 700 «Vinden kjenner ingen grenser» kan være forslag.

Vi foreslår også en til underoverskrift: «Salmer fra den verdensvide kirke» der man plukker relevante salmer fra listen på side 1200 i salmeboka.

114. Innspill til praksisformer

Generelt stiller vi spørsmålstegn ved denne listen og sammenhengen med erfaringsmålene. Dette kunne med fordel vært knyttet tydeligere sammen. Vi mener også at punktet «Internasjonal solidaritet» kunne henspilte mer på kirkens globale oppdrag eller verdensvide fellesskap ved å enten kalle det Verdensvid solidaritet eller Global solidaritet, eller kirkens globale oppdrag (som da innebærer både internasjonal diakoni, og misjon).

Her foreslår vi følgende:

Under punktet «Internasjonal solidaritet» legge inn følgende punkter:

Bli kjent med menighetens misjonsavtale

Bidra inn i kreative innsamlingsarrangementer som globalt marked eller misjonstivoli

Delta på utveksling med kirker/ungdomsarbeid i andre deler av verden

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Rammeplanen er bred og relevant. Vi mener likevel at organisasjoner, som NMS, sin rolle som læringsfellesskap bør beskrives tydeligere. Mye av kirkens livslange læring skjer i misjonsforeninger, bibelgrupper, frivillige fellesskap og internasjonale nettverk. Dette er ikke bare støttefunksjoner for menigheten, men sentrale arenaer for kirkelig undervisning og læring.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Vi anbefaler at betydningen av organisasjoner, som SMM, og frivillige fellesskap tydeliggjøres. Disse arenaene gir mennesker mulighet til livslang læring, trosfordypning og deltakelse i kirkens oppdrag både lokalt og globalt.

Vi har følgende forslag til tillegg i innledningen

"Kirkelig undervisning for voksne skal treffe både den som er ukjent for kristen tro, men er nysgjerrig, og den som allerede er godt kjent med kristendom. Undervisningen for voksne skal gi dybde og øke kunnskap om kristen tro, tradisjon og kulturarv, og åpne rom for livstolkning og åndelig vekst. Den skal også styrke tilhørigheten til det kristne fellesskapet..." - her foreslås å legge til "...og inspirere til et liv i disippelskap. Slik kan planen være et verktøy for kirkens misjonale oppdrag, som nettopp handler om å gjøre disipler, gjennom dåp og opplæring i troen – både lokalt og globalt."

Kirkelig undervisning for voksne vil ofte bli ivaretatt av andre aktører, slik som lag og foreninger, organisasjoner og nabomenigheter, eller i samarbeid med dem. Det finnes mange ressurspersoner som kan bidra på ulike måter. Samarbeid med SMM-organisasjonene gjennom menighetens misjonsavtale kan her være en viktig ressurs. Samarbeidet mellom menigheten og samarbeidsaktørene vises i lokal plan.

Kirkelig undervisning og læring skal utfordre deltakerne til å delta i kirkens oppdrag lokalt og globalt, gjennom tjeneste, ansvar og å dele kunnskap.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Nei

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Vi savner en tydeligere refleksjon rundt voksnes livssituasjoner utenom foreldrerollen. Mange voksne søker fellesskap, mening, trosfordypning og tjeneste gjennom ulike livsfaser, enten de er enslige, ektefeller uten barn, skilte eller eldre. Overgangen mellom rammeplanen for unge voksne og rammeplanen for voksne framstår også noe uklar, og sammenhengen kunne vært styrket.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ja

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ja

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Vi savner at aktiviteter på tvers av generasjoner nevnes. Disse arrangementene kan også være steder voksne kan undres og samtale over bibeltekster, både med jevngamle, eldre og yngre deltakere, og bidrar med dette til kirkelig undervisning og læring - på tvers av generasjoner.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Vi synes følgende formuleringer kan legges til:

- utforske hvordan bibeltekster leses og forstås i ulike kirker og kulturer verden over
- reflektere over hvordan møte med globale kristne fellesskap kan gi ny forståelse av bibeltekstene
- utforske hvordan bibeltekster ligger til grunn for kirkens misjonsoppdrag og globale tjeneste
- Bli kjent med den store fortellingen i Bibelen, der sendelsesaspektet er en rød tråd som hjelper oss å forstå helheten.

Og dette punktet:

- "Utforske hvordan bibelen utfordrer til bruk av egne talenter i menigheten.." kan få tillegget: "... og i samfunnet."

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Vi synes følgende formuleringer kan legges til :

- bli kjent med den verdensvide kirkes historie, mangfold og nåværende uttrykksformer
- utforske hvordan internasjonale partnerskap beriker lokalmenighetens liv og læring
- møte fortellinger om kristen tro og kirkeliv i ulike deler av verden

Og endre følgende punkt:

"få dypere forståelse av kirkens verdensvide karakter og oppdrag, og hvordan en selv og lokalmenigheten hører til her."
til dette:

"Bruke menighetens misjonsavtale som en ressurs til å få en dypere forståelse av kirkens verdensvide karakter og oppdrag, og hvordan en selv, lokalmenigheten og kristne organisasjoner er deltakere i dette oppdraget."

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Vi synes følgende formuleringer kan legges til:

- delta i frivillig tjeneste som arena for trospraksis og læring
- engasjere seg i kirkens internasjonale arbeid og globale samarbeidsrelasjoner
- dele erfaringer om tro og liv på tvers av generasjoner og kulturelle bakgrunner

Og at dette punktet:

- "Reflektere over kall til frivillig engasjement i menighet, kirke" får tillegget: "...organisasjoner og samfunn – lokalt og globalt"

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ja

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ja, med noen innspill. Vi savner en tydeligere vektlegging av livslangt kall, frivillig tjeneste, generasjonsfellesskap og internasjonalt engasjement. Slike temaer er viktige for mennesker i alle livsfaser og kan bidra til både trosmodning, fellesskap og samfunnsengasjement.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Vi savner et tydeligere utvalg av salmer som synliggjør kirkens verdensvide fellesskap, misjonsoppdrag og det å dele tro. Salmer som «Vi løfter våre hender frem» (678), «Rop ut med hjertets jubel» (695), «Go Tell It on the Mountain» (688), «Reis deg, Guds menighet» (690), «Din rikssak, Jesus, være skal» (691), «Thuma Mina» (696), «Der det nye livet lever» (697) og «Hører du den himmelige sangen» (699) kan vurderes løftet fram som anbefalte salmer på tvers av aldersgruppene.

131. Innspill til praksisformer³

Vi forslår å legge til følgende punkter:

Under gudstjenester:

- misjonsinformasjon
- bønn for misjonsavtalen

Under temakvelder:

- Delta på samlinger på tvers av generasjoner

Under bibelgrupper:

- misjonsforeninger

Under dugnadsarbeid:

- bidra i gjenbruksbutikk
- delta i innsamling av lysstumper

Under Internasjonal diakoni - foreslås byttes ut med "Kirkens globale oppdrag":

- delta i "Sammen som kirke-aksjonen"
- engasjere seg for menighetens misjonsavtale
- delta på inspirasjonsreiser

Ellers forslår vi å bytte ut "Språkcafe" med "interkulturelt arbeid" og under det ha "språkcafe/språktrening" som punkt.

Nord-Hålogaland ungdomsråd

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Silje Johnsen, ungdomsrådgiver, sj695@kirken.no
Bispedømme	Nord-Hålogaland

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ikke besvart.

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Ikke besvart.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ikke besvart.

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Ikke besvart.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ikke besvart.

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Ikke besvart.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ikke besvart.

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ikke besvart.

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Ikke besvart.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ikke besvart.

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ikke besvart.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ikke besvart.

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Ikke besvart.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de...

ingen kommentar

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ikke besvart.

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Ikke besvart.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Ikke besvart.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ikke besvart.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ikke besvart.

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ikke besvart.

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ikke besvart.

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Ikke besvart.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ikke besvart.

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Ikke besvart.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Ikke besvart.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Ikke besvart.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Ikke besvart.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Ikke besvart.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ikke besvart.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Ikke besvart.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ikke besvart.

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ikke besvart.

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ikke besvart.

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Ikke besvart.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ikke besvart.

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier²

Ikke besvart.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Ikke besvart.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ikke besvart.

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Ikke besvart.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Ikke besvart.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Ikke besvart.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Ikke besvart.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

58. Innspill på praksisformer

Ikke besvart.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Ikke besvart.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Ikke besvart.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ikke besvart.

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ikke besvart.

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier³

Ikke besvart.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Ikke besvart.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Ikke besvart.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ikke besvart.

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Ikke besvart.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ikke besvart.

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

76. Innspill på praksisformer²

Ikke besvart.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Vi savner at rammeplanen sier noe om hvor ofte denne aldersgruppen skal inviteres slik som det er gjort med aldersgruppene tidligere. Hvis man kommer til Norge for første gang som 14 åring er det ikke sikkert at man vil få invitasjon fra kirken da dette ikke er noen oppfordring i rammeplanen.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Teksten må ha tydeligere rammer. Som for eksempel hvor det står bør endres til «skal få muligheten til...». Det er bra at det noen steder står kan og at det ikke er så direkte som skal.

Forslag til endring på setningen:

"I kirken skal ungdommene få tillit og (legge til: bli invitert til) (ta bort: ansvar for) å medvirke i og styre sine egne aktiviteter, (Stryke: og ta initiativ selv.)

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Vi anerkjenner at det å øve seg på å ta ansvar er hensiktsmessig og rett, men det er også viktig at det bygges fellesskap hvor man bare kan komme uten å ha ansvar.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Tilbudene er realistiske og relevante.

Vi ønsker å bemerke; for at det skal være realistisk og for å få det til, trengs økonomiske og menneskelige ressurser.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Fint at det gir rom for både dialog og refleksjon.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Ikke besvart.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ikke besvart.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Ikke besvart.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Ikke besvart.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ikke besvart.

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Ikke besvart.

99. Innspill på rammeplanens innledning

I forbindelse med avsnittet om fornorskningen, vil vi at ordet «bør» endres til «skal» bli kjent med fornorskningen og konsekvensene det har i dag for dagens unge.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Vi foreslår at der det står at menighetens rolle kan være, ønsker vi å endre til Skal være. At menighetene skal støtte opp om initiativer unge har for å bygge fellesskap.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Vi synes det er viktig at det står noe om at aktiviteter må tilpasses litt innenfor hva som er realistisk for unge voksne å kunne delta på i hverdagen, for eksempel tidspunkt man velger å arrangere og at dette vil og kan være forskjellig fra om man er student eller i arbeid.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

vi synes innledning var bra der det handler om å trosutvikling, og endring av /finne tilbake til den barnetroen vi fikk som små.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Gode punkter, men ser at det burde være litt mer flyt i teksten.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

I innledende setning ønsker vi å endre «kan» til «bør».

Vi vil også at punktet under rammeplan for 13-19 år ang fornorskning skal stå i denne rammeplanen for unge voksne.

Viktig at de kritiske perspektivene blir løftet frem, noe som vi opplever at denne planen har tatt med.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»5

I innledende setning ønsker vi å endre «kan» til «bør».

Vi savner et punkt om Håp i hverdagen, knytte håp til hverdagslige tanker og temaer. Som for eksempel at man skal finne ny venner på nytt sted, at liv blir bedre hvis man har det vanskelig og håp om at fellesskap kan være med å bære livet. For noen er håpet en grunnstein for å uttrykke kristen tro i praksis.

Vi ønsker å få inn ordet «inkludering» i første punkt i listen.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?3

Ikke besvart.

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster3

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer2

Ikke besvart.

114. Innspill til praksisformer2

Ikke besvart.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Ikke besvart.

116. Innspill på rammeplanens innledning5

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ikke besvart.

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ikke besvart.

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ikke besvart.

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»2

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»5

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ikke besvart.

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Ikke besvart.

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.

Norske kirkeakademier

Instanstype	Organisasjon
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

I rammeplanene konkretiseres innholdet og gir inspirasjon til kirkelig undervisning og læring.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ja

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Det er et stort dilemma knyttet til utformingen av slike planer, ikke minst sammenliknet med skolens læreplaner: I skolen bygger læreplanene på den forutsetningen at en gruppe elever er til stede et visst antall timer. Det gjør det mulig å tenke innhold og progresjon på en helt annen måte enn i rammeplan er for Den norske kirke, der noen vil være til stede på et fåtall av samlingene, mens andre vil være til stede på de fleste. (Unntaket fra dette er selvsagt konfirmasjonstiden, der konfirmanter faktisk deltar på et visst antall samlinger, noe som gjør det mulig å tenke innhold på en annen måte.) Det ligger jo i begrepet kjernestoff en forventning om at dette er noe alle skal få med seg. Men i motsetning til skolen vil dette kunne gi urealistiske forventninger: Kirken kan ikke regne med at alle døpte får med seg et kjernestoff, når noen av dem deltar på kun noen få samlinger. Likevel må en kirkelig plan definere et innhold i kirkens undervisning og læring. Norske kirkeakademier mener at rammeplanene, inkludert de veiledende listene er en fornuftig måte å gjøre det på. Listene for bibeltekst, salmer og praksisformer vil trolig kunne fungere godt, både som veiledning og inspirasjon.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Ikke besvart.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Nei

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Nei

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Norske kirkeakademier mener at formuleringen "bør" blir for svak i dette stoffet.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Nei

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ikke besvart.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Nei

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Foreldre og faddere vil komme til å ha en nøkkelrolle, i tillegg til det som foregår i aktiviteter i kirken. Dette må det satses strategisk på.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Dette mener vi at vi har svart på tidligere.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Ikke besvart.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Ikke besvart.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ikke besvart.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Ikke besvart.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Kirkemøtet vedtok i 2018 (KM 11/18): Kirkemøtet ser arbeid med kunst og kultur som et kjerneområde som åpner troens rom gjennom et mangfold av uttrykk. Dette arbeidet må ivaretas i plan- og budsjettarbeid på alle nivåer i kirken. Norske kirkeakademier mener at rammeplanene et stykke på vei ivaretar områder som kunst og kultur, kirkebygg og kirkerom. Men det er saklige og faglige grunner til at disse områdene bør få enda større rom i rammeplanene. I kirkene kan barn, unge og få oppleve musikk av høy kvalitet. Det er, særlig gjennom kirkemusikerne, høy musikalsk kompetanse over hele landet. Dette gir svært mange muligheter, både til kunstopplevelser, kulturkunnskap og å utøve tro gjennom musikk og sang.

Det synges mye mindre i samfunnet enn for 50 år siden. I samfunnet som helhet er det stadig mindre fellessang. Det er noen få «sangbærende» arenaer igjen i samfunnet, som arbeiderbevegelsen, folkehøyskolene og fotballen – og ikke minst kirken.

Når barn og unge synger sammen, lærer de å løfte i flokk. De lærer å skape noe sammen, å tilpasse seg til hverandre og å formidle noe sammen. Å synge salmer sammen, bygger fellesskap. Ved å synge salmer lærer man tekster og musikk, og dermed kulturhistorie. Når det synges så lite i skolen som det gjøres i dag, gir det faktisk kirken både et økt ansvar, men ikke minst store muligheter. Dersom fellessang blir et viktig område i Den norske kirkes undervisning og læring, kan dette faktisk bidra til at flere søker seg til kirken – nettopp fordi det synges der.

Også kirkens visuelle kunst (eller kunst i kirken) har stor betydning, og fortjener stor plass i kirkelig undervisning og læring.

Norske kirkeakademier ber kirkerådet vurdere begrepet tolkningskompetanse i rammeplanene. Dette kan bli et instrumentelt begrep, eller uttrykk for en instrumentalisert læring.

Kirkene er den bygningstype i Norge som har betydd mest for norsk kulturhistorie. Kirken var den viktigste møteplassen i bygda i hundrevis av år. Kirkebygg og kirkerom kan inneholde kunst, arkitektur og stilartsepoker fra ulike århundrer. Barn og unge kan lære å tolke symboler som preger litteratur, kunst og dagligtale.

Kirkebygget er ofte kulturminner og lokalsamfunnets eldste og mest sentrale historiske bygg. Det er ofte slik at hele bygda opplever å eie kirken. Kirkene danner rammen rundt store nasjonale og lokale markeringer og kriser. Det fysiske rommet innbyr til stillhet, undring og store livsspørsmål. Barn og unge lærer om markering av fødsel, kjærlighet og død. Kirkebygg, kirkerom og kirkegård er et veldig godt utgangspunkt for formidling, læring og engasjement, og utgjør et stort mulighetsrom – bokstavelig talt – for å lære om kirke og tro. Kirkene speiler også verdier som har formet samfunnet og forhold mellom mennesker. Mange gamle kirker inneholder altertavler, veggmalerier, tekstiler eller annen kunst som viser bibelens fortellinger og som kan danne utgangspunkt for spennende fortellinger. Kort sagt: Kirkene og deres kunst og interiør er et skattkammer for kirkelig undervisning og læring.

Det er to hovedgrunner til dette:

Den ene er at dette stoffet er viktig og interessant i seg selv. Kirkene kalles ofte tro hugd i stein eller tre, og kirkebygget og kirkerommet er en nesten uuttømmelig kilde når det kommer til kirkelig undervisning og læring – for alle aldersgrupper. Den andre grunnen er mer strategisk: Med det nye kirkebevaringsprogrammet, og ressursene som brukes til istandsetting av kirkene og ikke minst formidlingssiden av dette, vil det i samfunnet være økt oppmerksomhet om kirkebyggene og deres historie og betydning. Dette utgjør en stor mulighet for økt oppmerksomhet, og bør derfor prioriteres sterkere i mange sammenhenger, inklusive kirkelig undervisning og læring.

Da er det hensiktsmessig og strategisk viktig å spille dette i rammeplanene og i kirkens undervisningspraksis.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivare tatt?

Nei

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Ikke besvart.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Ikke besvart.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Ikke besvart.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Ikke besvart.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Ikke besvart.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ikke besvart.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Ikke besvart.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Ikke besvart.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier²

Ikke besvart.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Ikke besvart.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Nei

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Ikke besvart.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Ikke besvart.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempelttekster for 6–12 år

Ikke besvart.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempelttekster²

Ikke besvart.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

58. Innspill på praksisformer

Ikke besvart.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Ikke besvart.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Ikke besvart.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ja

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier³

Ikke besvart.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Ikke besvart.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Ikke besvart.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Nei

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Ikke besvart.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

76. Innspill på praksisformer²

Ikke besvart.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Ikke besvart.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Ikke besvart.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Ikke besvart.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Ikke besvart.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ikke besvart.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Ikke besvart.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Ikke besvart.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?²

Ja

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster²

Ikke besvart.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Ikke besvart.

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?³

Ja

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

114. Innspill til praksisformer²

Ikke besvart.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Ikke besvart.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ja

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ja

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ja

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ja

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Ikke besvart.

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Den norske kirke

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Silke Pahlke
Bispedømme	Ingen bispedømmetilknytning

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Sammenhengen er tydelig, og de tre innholdselementene videreføres konsekvent. Rådet savner likevel en tydeligere kobling mellom likeverdig deltakelse, universell utforming og menneskerettighetsperspektivet i FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ja

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Sammenhengen er tydelig, og de tre innholdselementene videreføres konsekvent. Rådet savner likevel en tydeligere kobling mellom likeverdig deltakelse, universell utforming og menneskerettighetsperspektivet i FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Erfaringsmålene understøtter en bred forståelse av læring og deltakelse og knytter ikke læring til standardiserte prestasjonsmål. Rådet anbefaler at målene suppleres med flere konkrete eksempler på inkluderende praksiser.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Tolkingskompetanse er relevant beskrevet. Det bør i tillegg synliggjøres hvordan mennesker med ulike kommunikasjonsformer og kognitive forutsetninger kan delta aktivt i tolkningsarbeidet.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Samisk innhold er godt synliggjort. Rådet anbefaler samtidig at samiske perspektiver og perspektiver knyttet til funksjonsnedsettelse omtales som parallelle mangfoldsperspektiver.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Det bør tydeliggjøres at progresjon ikke skal forstås som en lineær utvikling eller måles mot standardiserte forventninger, men som læring og deltakelse på den enkeltes premisser.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Foresatte og faddere bør også omtales som viktige samarbeidspartnere når behov for tilrettelegging skal avklares og følges opp.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de..."

Rådet mener ikke at formuleringen «kan invitere til» generelt gjør innholdet for lite forpliktende. Universell utforming, tilgjengelighet og individuell tilrettelegging bør derimot formuleres som tydelige og forpliktende krav, med forventninger til lokal planlegging, gjennomføring og evaluering.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Oversikten bidrar til helhet og sammenheng. Tekstutvalget bør samtidig vurderes med tanke på tilgjengelig formidling og alternative uttrykksformer.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Formuleringen «uavhengig av hvilket potensial den enkelte har for å lære» er uheldig og bør erstattes med: «Kirkens læringsfellesskap skal være for alle, uavhengig av funksjonsevne, tidligere erfaring, kommunikasjonsform og individuelle forutsetninger for læring og deltakelse.» Rammeplanen bør også synliggjøre at barn med funksjonsnedsettelse har perspektiver og erfaringer som er verdifulle ressurser i kirkens læringsfellesskap. De må ikke bare omtales som mottakere av tilrettelegging, men som aktive deltakere og medskapere.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ikke besvart.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ikke besvart.

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ikke besvart.

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Praksisformene bør suppleres med konkrete eksempler på alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), tegnspråk, lettlest materiell, sansetilpassede aktiviteter, mulighet for pauser og skjerming, digitale deltakelsesformer og inkluderende tur- og leirtilbud.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Bibelformidling må kunne skje gjennom flere uttrykksformer enn tekst og muntlig undervisning, for eksempel bilde, drama, lyd, taktile virkemidler, symboler og digitale hjelpemidler.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Tilgjengeligheten til kirkebygg, kunst, kulturuttrykk og musikalske aktiviteter bør omtales tydeligere. Universell utforming må omfatte fysiske, sensoriske og kommunikative forhold.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Det bør synliggjøres hvordan barn med ulike funksjonsnedsettelser kan delta aktivt i bønn, gudstjeneste, diakoni, frivillighet og enkle lederoppgaver. Likeverdig deltakelse må forstås som aktiv medvirkning, ikke bare tilstedeværelse.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ja

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Foresatte og faddere bør tydelig omtales som samarbeidspartnere i arbeidet med individuell tilrettelegging.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles komplementære ressurser i lettest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles komplementære ressurser i lettest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Inndelingen framstår pedagogisk og hensiktsmessig og gir rom for lokale prioriteringer samtidig som den ivaretar felles innhold.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Rådet støtter salmeutvalget. Det bør utvikles støtteverktøy som tegnstøtte, teksting, symbolstøtte, lydressurser og digitale formater som gjør aktiv deltakelse mulig for flere.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Praksisformene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettest materiell, sansetilpassede aktiviteter, pauser og skjerming, digitale deltakelsesformer og inkluderende tur- og leirtilbud.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Formuleringen «uavhengig av hvilket potensial den enkelte har for å lære» er uheldig og bør erstattes med: «Kirkens læringsfellesskap skal være for alle, uavhengig av funksjonsevne, tidligere erfaring, kommunikasjonsform og individuelle forutsetninger for læring og deltakelse.» Rammeplanen bør også synliggjøre at barn med funksjonsnedsettelser har perspektiver og erfaringer som er verdifulle ressurser i kirkens læringsfellesskap. De må ikke bare omtales som mottakere av tilrettelegging, men som aktive deltakere og medskapere.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ikke besvart.

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ikke besvart.

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Aktivitetene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettlest materiell, sansetilpasning, pauser og skjerming, digital deltakelse og inkluderende tur- og leirtilbud.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Bibelformidlingen bør kunne skje gjennom bilde, drama, lyd, taktile virkemidler, symboler og digitale hjelpemidler i tillegg til tekst og muntlig undervisning.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier²

Ikke besvart.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Tilgjengeligheten til kirkebygg, kunst, kulturuttrykk og musikalske aktiviteter bør omtales tydeligere og omfatte fysiske, sensoriske og kommunikative forhold.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Det bør synliggjøres hvordan barn med ulike funksjonsnedsettelse kan delta aktivt i bønn, gudstjeneste, lederoppgaver, diakoni og frivillighet. Likeverdig deltakelse må bety aktiv medvirkning.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Foresatte og faddere bør også omtales som samarbeidspartnere i arbeidet med individuell tilrettelegging.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles ressurser i lettlest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles ressurser i lettlest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Inndelingen framstår pedagogisk og hensiktsmessig og gir rom for lokale prioriteringer samtidig som den ivaretar felles innhold.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Rådet støtter salmeutvalget. Det bør utvikles støtteverktøy som tegnstøtte, teksting, symbolstøtte, lydressurser og digitale formater.

58. Innspill på praksisformer

Praksisformene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettlest materiell, sansetilpassede aktiviteter, pauser og skjerming, digitale deltakelsesformer og inkluderende tur- og leirtilbud.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Formuleringen «uavhengig av hvilket potensial den enkelte har for å lære» er uheldig og bør erstattes med: «Kirkens læringsfellesskap skal være for alle, uavhengig av funksjonsevne, tidligere erfaring, kommunikasjonsform og individuelle forutsetninger for læring og deltakelse.» Rammeplanen bør også synliggjøre at konfirmanter med funksjonsnedsettelse har perspektiver og erfaringer som er verdifulle ressurser i kirkens læringsfellesskap. De må ikke bare omtales som mottakere av tilrettelegging, men som aktive deltakere og medskapere.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Ikke besvart.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Alle leirsteder som benyttes i konfirmantarbeidet, bør vurderes med tanke på tilgjengelighet og universell utforming. Det må finnes likeverdige alternativer dersom enkelte aktiviteter ikke kan gjennomføres av alle. Det bør også stilles krav om tidlig kartlegging av tilretteleggingsbehov og systematisk oppfølging gjennom hele konfirmasjonstiden.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ikke besvart.

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ja

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Bibelformidlingen bør kunne skje gjennom bilde, drama, lyd, taktile virkemidler, symboler og digitale hjelpemidler i tillegg til tekst og muntlig undervisning.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier³

Ikke besvart.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Tilgjengeligheten til kirkebygg, kunst, kulturuttrykk og musikalske aktiviteter bør omtales tydeligere og omfatte fysiske, sensoriske og kommunikative forhold.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Det bør synliggjøres hvordan konfirmanter med ulike funksjonsnedsettelse kan delta aktivt i bønn, gudstjeneste, lederoppgaver, diakoni og frivillighet. Likeverdig deltakelse må bety aktiv medvirkning.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivarettatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Foresatte bør involveres som samarbeidspartnere i arbeidet med individuell tilrettelegging.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles ressurser i lettest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempelttekster for konfirmasjonstiden

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles ressurser i lettest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempelttekster?

Ja

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Inndelingen framstår pedagogisk og hensiktsmessig og gir rom for lokale prioriteringer samtidig som den ivaretar felles innhold.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Rådet støtter salmeutvalget. Det bør utvikles støtteverktøy som tegnstøtte, teksting, symbolstøtte, lydressurser og digitale formater.

76. Innspill på praksisformer²

Praksisformene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettlest materiell, sansetilpassede aktiviteter, mulighet for pauser og skjerming, digitale deltakelsesformer og inkluderende leir- og turtilbud.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Formuleringen «uavhengig av hvilket potensial den enkelte har for å lære» er uheldig og bør erstattes med: «Kirkens læringsfellesskap skal være for alle, uavhengig av funksjonsevne, tidligere erfaring, kommunikasjonsform og individuelle forutsetninger for læring og deltakelse.» Rammeplanen bør også synliggjøre at ungdom med funksjonsnedsettelser har perspektiver og erfaringer som er verdifulle ressurser i kirkens læringsfellesskap. De må ikke bare omtales som mottakere av tilrettelegging, men som aktive deltakere og medskapere.

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ikke besvart.

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ikke besvart.

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Aktivitetene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettlest materiell, sansetilpasning, pauser og skjerming, digital deltakelse og inkluderende tur- og leirtilbud.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Bibelformidlingen bør kunne skje gjennom bilde, drama, lyd, taktile virkemidler, symboler og digitale hjelpemidler.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Tilgjengeligheten til kirkebygg, kunst, kulturuttrykk og musikalske aktiviteter bør omtales tydeligere og omfatte fysiske, sensoriske og kommunikative forhold.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Det bør synliggjøres hvordan ungdom med ulike funksjonsnedsettelser kan delta aktivt i bønn, gudstjeneste, lederoppgaver, diakoni og frivillighet. Likeverdig deltakelse må bety aktiv medvirkning.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ikke besvart.

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles ressurser i lettest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles ressurser i lettest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Inndelingen framstår pedagogisk og hensiktsmessig og gir rom for lokale prioriteringer samtidig som den ivaretar felles innhold.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Rådet støtter salmeutvalget. Det bør utvikles støtteverktøy som tegnstøtte, teksting, symbolstøtte, lydressurser og digitale formater.

97. Innspill til praksisformer

Praksisformene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettest materiell, sansetilpassede aktiviteter, pauser og skjerming, digitale deltakelsesformer og inkluderende tur- og leirtilbud.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Formuleringen «uavhengig av hvilket potensial den enkelte har for å lære» er uheldig og bør erstattes med: «Kirkens læringsfellesskap skal være for alle, uavhengig av funksjonsevne, tidligere erfaring, kommunikasjonsform og individuelle forutsetninger for læring og deltakelse.» Rammeplanen bør også synliggjøre at unge voksne med funksjonsnedsettelse har perspektiver og erfaringer som er verdifulle ressurser i kirkens læringsfellesskap. De må ikke bare omtales som mottakere av tilrettelegging, men som aktive deltakere og medskapere.

99. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Aktivitetene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettest materiell, sansetilpasning, pauser og skjerming, digital deltakelse og inkluderende tilbud.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ikke besvart.

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ikke besvart.

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Bibelformidlingen bør kunne skje gjennom bilde, drama, lyd, taktile virkemidler, symboler og digitale hjelpemidler i tillegg til tekst og muntlig undervisning.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Tilgjengeligheten til kirkebygg, kunst, kulturuttrykk og musikalske aktiviteter bør omtales tydeligere og omfatte fysiske, sensoriske og kommunikative forhold.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Det bør synliggjøres hvordan unge voksne med ulike funksjonsnedsettelse kan delta aktivt i bønn, gudstjeneste, lederoppgaver, diakoni og frivillighet. Likeverdig deltakelse må bety aktiv medvirkning.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles ressurser i lettest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles ressurser i lettest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?³

Ja

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

Inndelingen framstår pedagogisk og hensiktsmessig og gir rom for lokale prioriteringer samtidig som den ivaretar felles innhold.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Rådet støtter salmeutvalget. Det bør utvikles støtteverktøy som tegnstøtte, teksting, symbolstøtte, lydressurser og digitale formater.

114. Innspill til praksisformer²

Praksisformene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettest materiell, sansetilpassede aktiviteter, pauser og skjerming og digitale deltakelsesformer.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Formuleringen «uavhengig av hvilket potensial den enkelte har for å lære» er uheldig og bør erstattes med: «Kirkens læringsfellesskap skal være for alle, uavhengig av funksjonsevne, tidligere erfaring, kommunikasjonsform og individuelle forutsetninger for læring og deltakelse.» Rammeplanen bør også synliggjøre at voksne med funksjonsnedsettelse har perspektiver og erfaringer som er verdifulle ressurser i kirkens læringsfellesskap. De må ikke bare omtales som mottakere av tilrettelegging, men som aktive deltakere og medskapere.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ikke besvart.

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ikke besvart.

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ja

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Aktivitetene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettest materiell, sansetilpasning, pauser og skjerming og digitale deltakelsesformer.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Bibelformidlingen bør kunne skje gjennom bilde, drama, lyd, taktile virkemidler, symboler og digitale hjelpemidler i tillegg til tekst og muntlig undervisning.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Tilgjengeligheten til kirkebygg, kunst, kulturuttrykk og musikalske aktiviteter bør omtales tydeligere og omfatte fysiske, sensoriske og kommunikative forhold.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Det bør synliggjøres hvordan voksne med ulike funksjonsnedsettelse kan delta aktivt i bønn, gudstjeneste, lederoppgaver, diakoni og frivillighet. Likeverdig deltakelse må bety aktiv medvirkning.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ikke besvart.

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Rådet har ingen vesentlige innvendinger til tekstutvalget. Det bør utvikles komplementære ressurser i lettest språk, tegnspråk, ASK-format og andre tilgjengelige formater.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Det bør utvikles ressurser som gjør bibeltekstene tilgjengelige gjennom lettest språk, tegnspråk, ASK-format, lyd og andre alternative uttrykksformer.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Rådet støtter salmeutvalget. Det bør utvikles støtteverktøy som tegnstøtte, teksting, symbolstøtte, lydressurser og digitale formater.

131. Innspill til praksisformer³

Rådet mener rammeplanene er et betydelig skritt mot en mer inkluderende kirke. CRPD bør synliggjøres tydeligere, og universell utforming må løftes fra et overordnet prinsipp til et konkret og forpliktende element i lokale planer, praksiser og evalueringer. Praksisformene bør suppleres med konkrete eksempler på ASK, tegnspråk, lettest materiell, sansetilpassede aktiviteter, pauser og skjerming og digitale deltakelsesformer. Målet må være at alle opplever seg som fullverdige deltakere og medskapere i kirkens læringsfellesskap.

Sokndal sokn

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Gretha Sirevåg Berg
Bispedømme	Stavanger

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Kirkelig undervisning og læring drar nytte av tverrfaglig samarbeid i menighetens stab. Rammeplanene gir et godt utgangspunkt for slikt samarbeid, og synliggjør behovet for helhetlig tenkning og felles ansvar.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ja

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Menighetenes tilbud til 4, 6, 8 og 10-åringer utvikler seg til tradisjoner som kan overføres fra generasjon til generasjon. De etablerte nasjonale breddetiltakene, som 4-årsbok, Førsteklasses, Tårnagenter og Lys våken bør derfor i størst mulig grad videreføres som nasjonale aktiviteter som tilbys overalt. Dette bør planene legge opp til så tydelig som mulig.

Når det gjelder de andre aktiviteter, kan rammeplanene i større grad ta høyde for at lokalt arbeid og ressurstilgang varierer. Planene må være nyanserte nok i hva som er mulig å få til på ulike steder, til at de minste soknene ikke sitter igjen med en opplevelse av at det er umulig å oppfylle planene.

I tillegg til å oppmuntre til samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene kan man også oppmuntre til samarbeid på tvers av menigheter der det er geografisk mulig.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Ikke besvart.

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ja

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Ikke besvart.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivare tatt?

Ja

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Ikke besvart.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ja

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Noen av prinsippene kan utfordre ressursituasjonen i små menigheter. Progresjon er vanskeligere å få til der det er færre ansatte og få frivillige.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Ikke besvart.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de...

Trenger ikke være mer forpliktende.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Det er naturlig å ha med teksten om Daniel i løvehulen allerede fra 0-5 år. Løvesamling for 5 åringer er det året de fyller 5 år, så noen er 4 år også da de er med på dette.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Der det står at tilbud til foreldre parallelt med tilbud til barn kan fort oppleves for ambisiøst mange små steder.

Hvis det er mulig kan det tas inn i planen at IKO, Bibelselskapet og andre lager gode ressurser til opplæring i kristen tro i kirke og hjem.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ikke besvart.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ikke besvart.

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

"I andre typer aktiviteter, særlig i aldersgruppen 3–5, kan gruppedynamikken blant de jevnaldrende styrkes av at foresatte ikke er til stede. Da kan barn og foresatte ha hver sin samling. Dette gjelder også søndagsskole under gudstjenesten."

Dette kan være vanskelig å utføre og egentlig unødvendig å skrive her. Vi opplever at barn før skolealder trenger å ha foreldre med seg, og at foreldre syns dette er veldig positivt å være med å hjelpe til. Vi hadde ikke tenkt, hatt kapasitet til å ha eget opplegg for foreldre.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ja

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ja

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Punktet «observere og samtale om kirkekunst og kunst med kristne motiver». Dette hørtes mer høytravene ut enn nødvendig. Kan man skrive oppleve og undre seg...

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivare tatt?

Ja

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Ikke besvart.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Dette skreiv jeg på punkt 21

Det er naturlig å ha med teksten om Daniel i løvehulen allerede fra 0-5 år. Løvesamling for 5 åringer er det året de fyller 5 år, så noen er 4 år også da de er med på dette.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Ikke besvart.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Ikke besvart.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Ikke besvart.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ikke besvart.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Ikke besvart.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ja

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Ikke besvart.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Ja

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier²

Ikke besvart.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Ikke besvart.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ja

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Ikke besvart.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Ikke besvart.

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Bønn er et veldig viktig fokus. Savner litt mer i fht til det

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Ikke besvart.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

33 Det hev ei rose sprunge er vanskelig å synge og ikke egnet for aldersgruppen 6-12. Denne ønskes erstattet med 63 Det lyser i stille grender.

58. Innspill på praksisformer

Ikke besvart.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Fint om rammeplanen tydelig tenker på de ulike ressursituasjoner i mindre sokn og kan gi fleksible rammer som hjelper menighetene til å gjøre gode prioriteringer lokalt. Her vil vi særlig understreke betydningen av kvalitativt godt innhold, framfor et ensidig fokus på spesifikke timetall. Kvalitet i møte mellom konfirmanter og kirke bør veie tyngre enn kvantitet alene.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Vi setter pris på at barne- og ungdomsorganisasjonene er nevnt som ressurser. De er viktig for oss i samarbeidet i hverdagen

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Ikke besvart.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?2

Ja

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»3

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier3

Tanker om bønn er også i denne aldersgruppen viktig

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»2

Ikke besvart.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»3

Ikke besvart.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ja

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere2

Ikke besvart.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Romerne 8,26

Romerne 8,38-39

1. Korinterbrev 13

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Ja

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer2

Salmer knyttet til konfirmasjonstiden kan ideelt sett gjerne være gjentakelser av salmer benyttet ved tiltak knyttet til tidligere aldersgrupper.

Det kan være en fordel å få inn noen sanger av Bjørn Eidsvåg. Salme 69,144,362,449 og 721. Mange av salmene (for den aldersgruppen spesielt) kan oppleves som tunge, kjedelige, trege og laaange. Her kan Eidsvåg sine sanger mer treffe ungdommen. Han er også en som er aktiv fremdeles og som ungdommen kan kjenne igjen og som kan møte dem på en annen måte enn mange av de gamle salmene

76. Innspill på praksisformer2

Ikke besvart.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Ikke besvart.

78. Innspill på rammeplanens innledning3

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ja

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ja

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ja

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Om de kan gjennomføres kommer jo an på hvor mye resurser og frivillige man har i arbeidet

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ja

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Ikke besvart.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Ikke besvart.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ikke besvart.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ja

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Tekst om bønn

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Ikke besvart.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?²

Ja

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster²

Ikke besvart.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Ikke besvart.

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ja

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ja

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ja

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?³

Ikke besvart.

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

114. Innspill til praksisformer²

Ikke besvart.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Ikke besvart.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ja

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

Ikke besvart.

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ja

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ja

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ja

127. Kommentar til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Ikke besvart.

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Ikke besvart.

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Ikke besvart.

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.

Undervisningsforum i Bærum kirkelig fellesråd

Instanstype	Organisasjon
Kontaktperson	Ingunn Vegge og Ingeborg Fink Sørheim
Bispedømme	Oslo

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

Ja

2. Kommentar til sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del

Vi liker godt tanken på livslang læring slik det kommer fram begge steder. Også at det er snakk om å undre seg sammen, og utvikle sin tro, og ikke nødvendigvis komme med ferdig tygde svar i enhver sammenheng.

3. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

Ikke besvart.

4. Kommentar til rammeplanenes retning for lokal planlegging

Slik vi leser rammeplanene, kunne erfaringsmålene for de ulike aldersgruppene kommet tydeligere frem. Det er ikke omfattende tekst i de ulike planene, det blir likevel mye tekst innledningsvis i hver plan. Vi liker godt at planene gir stor valgfrihet, men dersom det ønskes at retningen for opplæringen skal være så lik som mulig over hele landet, kan det være lurt å på en eller annen måte utheve ønskede erfaringsmål.

5. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

Ja

6. Kommentar til nytten av erfaringsmål i arbeidet med læring og inkludering lokalt

Se over

7. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

Ikke besvart.

8. Kommentar til tolkningskompetanse

Vi ser at tankene rundt tolkningskompetanse er ganske ambisiøse med tanke på de faktiske møtepunktene vi har. Det aller viktigste slik vi ser det, er at ingen fortelling "bare" er en fortelling, men at de også kan bety noe i eller for våre liv. Noen punkter fremstår altfor komplisert for aldersgruppen - som for eksempel at 6-12-åringer skal lære om kjennetegn/ ulike sjangre i Bibelen. Hvis man mener at dette er viktig, må det gis verktøy for å gjennomføre det med barn i praksis.

9. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

Ikke besvart.

10. Kommentar til samisk innhold i rammeplanene

Vi forstår tanken om at det er viktig å ivareta samisk kultur og tradisjon. Likevel kan det oppleves som noe unaturlig å inkludere samiske sanger/ bønner i alle menigheter i landet. Det er mange steder der denne gruppen ikke er representert, selv om det stort sett overalt i Norge bor folk med samisk tilknytning. Vårt hovedmandat må være å hjelpe folk i alle aldre til å bli kjent med og utvikle sin tro, og lære dem om hvordan Bibelen kan ha reell betydning i våre liv. Vi erfarer at "troens språk", med alle ord og begreper, kan oppleves som fremmed for veldig mange. Dersom vi også skulle introdusert enda et språk der det ikke oppleves hensiktsmessig, er vi redd det tar oppmerksomheten bort fra det aller viktigste vi vil formidle.

11. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

Ikke besvart.

12. Kommentar til progresjon mellom aldersgruppene

Ikke besvart.

13. Mener høringsinstansen at foresatte og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

Ja

14. Kommentar til foresatte og fadderes rolle

Disse beskriver idealet.

15. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen "For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken inviterer dem til å: (...) Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om de...

Valgfriheten oppleves som motiverende. Dersom en skal være tydeligere på noe, vil vi foreslå at hovedlinjene for erfaringsmålene heller meisles ut.

16. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

Ja

17. Kommentar til oversikten over kjernetekster

Veldig viktig med oversikten/ tabellen med alle tekstene og alle aldersgruppene ved siden av hverandre.

18. Overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år

Tar aldersgruppen på alvor, og deres behov for trygghet og lek.

19. Innspill til rammeplanens innledning

Ikke besvart.

20. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

Ja

21. Kommentar til beskrivelse av barns relasjoner og trosutvikling

Ikke besvart.

22. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

Ja

23. Kommentar til vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring

Ikke besvart.

24. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

Ja

25. Kommentar til aktivitetstilbudet for aldersgruppen

Vi ble i arbeidet med denne høringen usikre på hva som er aktivitetstilbud og hva som klassifiseres som erfaringsmål. Dette bør kanskje tydeliggjøres. Hvis det går over i hverandre kan det kanskje kommenteres? Det gjør at det er litt vanskelig å kommentere her. Vi har tolket kulepunktene under hver rammeplan som forslag til aktiviteter. Vi synes kulepunktene er relevante for denne aldersgruppen.

26. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

27. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

28. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier

Ikke besvart.

29. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

Ikke besvart.

30. Kommentar til erfaringsmålene «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

31. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

32. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

Ikke besvart.

33. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere

Ikke besvart.

34. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år

Kjernetekstene treffer aldersgruppen. Vi er litt undrende til at kun en tekst er fra GT.

35. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0–5 år

Listene med eksempeltekster er forvirrende. Her treffer ikke tekstene aldersgruppen. Hvilken hensikt har da kjernetekstene hvis de ikke skal dekke temaene man ønsker å belyse? En liste bør være tilstrekkelig.

36. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster

Se over. Dette synes vi er veldig viktig. Skal det være to lister, bør den siste kalles supplement.

37. Innspill på omfang og utvalg av salmer 0-5 år

Den norske salmeboka er ikke tilstrekkelig kilde for denne aldersgruppen. Andre salmebøker, som Barnesalmeboka bør inkluderes.

38. Innspill på praksisformer for 0-5 år

Ikke besvart.

39. Overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år

Vi liker at kontinuerlige tiltak er inkludert og kan sees på som en del av trosopplæringsarbeidet.

40. Innspill på rammeplanens innledning

Ikke besvart.

41. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

Ja

42. Kommentar til ivaretagelse av barns behov for utforskning, undring og læring

Ikke besvart.

43. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

Ja

44. Kommentar til balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse

Ikke besvart.

45. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

Ikke besvart.

46. Kommentar til aktiviteter for 6-12 år

Så lenge det er valgfrihet, dvs formuleringen er "kan", er det mulig.

47. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

Nei

48. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»²

Noe er for ambisiøst, og på et helt annet nivå enn aldersgruppen - for eksempel dette med de ulike tekstenes kjennetegn

49. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier²

Ikke besvart.

50. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»

Ikke besvart.

51. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»²

Ikke besvart.

52. Er foresatte og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

Ikke besvart.

53. Kommentar til foresatte og fadderes rolle²

Vi har allerede kommentert at dette er relevant og tydelig, men at det representerer et ideal som oppleves vanskelig å få til i praksis.

54. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år

Fornuftig

55. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6–12 år

Ikke besvart.

56. Innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster²

Samme kommentar som for 0-5 år.

57. Innspill på utvalg og omfang av salmer

Fremdeles bør Barnesalmeboka og andre inkluderes. Det er mange salmer som vi ikke ville prioritert eller valgt i vårt arbeid, men så lenge det stilles krav til gjennomføring er det greit.

58. Innspill på praksisformer

God liste, kan fungere som inspirasjon.

59. Overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden

Omfanget på 60 timer oppleves som vanskelig å få til. Dette er både utfordrende fordi ungdommen selv klarer stadig kortere konsentrasjonsspenn, og ressursene er knappe - der konfirmantkullene er store, er behov for mindre grupper viktig blant annet både for relasjonsbygging og trygget i gruppa. tallet bør diskuteres med hensyn til ovennevnte. Listene med forslag til aktiviteter (eller om det er dette dere tenker på som erfaringsmål?) er svært omfattende, så valgfriheten er igjen særs viktig.

60. Innspill på rammeplanens innledning²

Ikke besvart.

61. Innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)

Ikke besvart.

62. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

Ja

63. Kommentar til balansen mellom bredde og fordypning

Ikke besvart.

64. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?²

Ikke besvart.

65. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»³

Ikke besvart.

66. Innspill til sentrale temaer og utvalgskriterier³

Ikke besvart.

67. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»²

Ikke besvart.

68. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»³

Ikke besvart.

69. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

Ikke besvart.

70. Kommentar til samarbeid med foresatte og faddere²

Ikke besvart.

71. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

72. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden

Ikke besvart.

73. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

Nei

74. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

75. Innspill på utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

76. Innspill på praksisformer²

Ikke besvart.

77. Overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år

Setningen om det digitale livet henger i løse lufta, ser ut som en formulering som er med bare for å ha sagt det...

Vi tror heller ikke på å putte samiske elementer inn i ungdomsgudstjenester, der det ikke er relevant for ungdommen.

Dette kan i verste fall føre til mindre forståelse, enn mer respekt.

Det er også skrevet: "Det må finnes tilbud for dem som trenger små og stabile grupper" Dette er igjen et ressurs spørsmål, som er svært vanskelig å gjennomføre i praksis.

Begrepet "maktkritiske tenkemåter" virker teoretisk og får oss til å tenke på et pensum - hva menes med dette?

78. Innspill på rammeplanens innledning³

Ikke besvart.

79. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

Ikke besvart.

80. Kommentar til rammeplanen og tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling

Ikke besvart.

81. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

Ikke besvart.

82. Kommentar til vektleggingen av medvirkning og ansvar

Ikke besvart.

83. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

Ikke besvart.

84. Kommentar til aktivitetene og tilbudene

Ikke besvart.

85. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

Ikke besvart.

86. Kommentar til erfaringsmålene «Bibel, tekst og tolkning»⁴

Ikke besvart.

87. Innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier⁴

Ikke besvart.

88. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»³

Ikke besvart.

89. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁴

Ikke besvart.

90. Er foresatte og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

Ikke besvart.

91. Kommentar til foresatte og fadderes rolle etter religiøs myndighetsalder

Ikke besvart.

92. Innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år

Ikke besvart.

93. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13–19 år

Vi ser fremdeles ikke poenget med eksempeltekstene.

94. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?²

Nei

95. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster²

Ikke besvart.

96. Innspill til utvalg og omfang av salmer

Ikke besvart.

97. Innspill til praksisformer

Ikke besvart.

98. Overordnede innspill til rammeplan for unge voksne

Dette er kanskje en gruppe som lett blir glemt, særlig i byer og steder som ikke er studiesteder. Kanskje er det derfor viktig med en slik rammeplan i seg selv, for å minne oss på denne gruppen. Her er det viktig å poengtere at man må lytte til gruppen selv, og det de uttrykker som behov. Dialog er viktig.

99. Innspill på rammeplanens innledning⁴

Ikke besvart.

100. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

Ikke besvart.

101. Kommentar til aktivitetene for unge voksne

Ikke besvart.

102. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

Ikke besvart.

103. Kommentar til rammeplanen og unge voksnes livssituasjon og behov

Ikke besvart.

104. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

Ikke besvart.

105. Kommentar til vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling

Ikke besvart.

106. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»

Ikke besvart.

107. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁴

Ikke besvart.

108. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»⁵

Ikke besvart.

109. Innspill til utvalg og omfang av bibeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

110. Innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne

Ikke besvart.

111. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?³

Ikke besvart.

112. Kommentar til utforming av veiledende lister for bibeltekster³

Ikke besvart.

113. Innspill til utvalg og omfang av salmer²

Ikke besvart.

114. Innspill til praksisformer²

Ikke besvart.

115. Overordnede innspill til rammeplan for voksne

Som skrevet tidligere, synes vi det er fint å tenke på trosopplæring som en livslang læring. Det er det viktigste innspillet fra oss i denne sammenhengen. Viktig også at dette på i alle fall noen måter kan ivaretas ved samarbeid med andre organisasjoner. Alt må ikke skje i kirken.

116. Innspill på rammeplanens innledning⁵

Ikke besvart.

117. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

Ikke besvart.

118. Kommentar til rammeplanens ivaretagelse av voksnes livssituasjoner

En tanke som slo oss: hvordan kan man inkludere egenverd og psykisk helse i alle disse?

119. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

Ikke besvart.

120. Kommentar til formuleringen av dybde og tilgjengelighet

Ikke besvart.

121. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

Ikke besvart.

122. Kommentar til aktiviteter for voksne

Ikke besvart.

123. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»²

Ikke besvart.

124. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»⁵

Ikke besvart.

125. Innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»

Ikke besvart.

126. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

Ikke besvart.

127. Kommentarer til ivaretagelse av livsnære temaer og ulike livsfaser

Se over

128. Innspill til tekstutvalget for voksne

Her er det vel knapt noe å kommentere...

129. Andre innspill til veiledende lister for bibeltekster

Ikke besvart.

130. Innspill til utvalg og omfang av salmer³

Ikke besvart.

131. Innspill til praksisformer³

Ikke besvart.